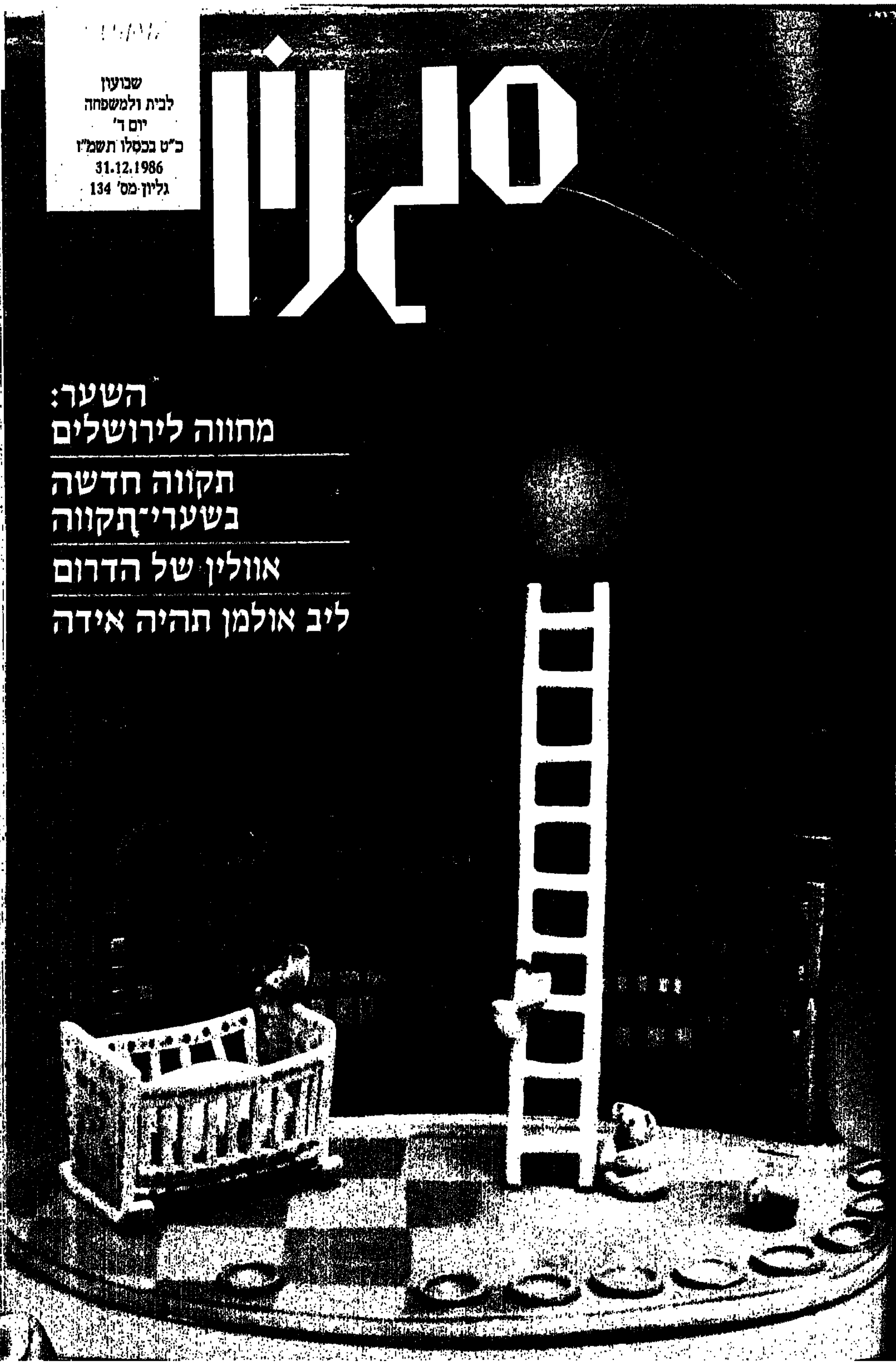

שבועון
לבית ולמשפחה
יום ד'
כ"ט בכסלו תשמ"ז
31.12.1986
גליון מס' 134
סגנון
השער:
מחווה לירושלים
תקווה חדשה
בשערי־תקווה
אוולין של הדרום
ליב אולמן תהיה אידה

כפרית עשתה זאת!
תבשילי אורז עם ירקות טריים
להתרוצץ בשווקים, לבחור, לשטוף, לקצוץ, לבשל, לטגן, לתבל... כפרית עשתה זאת בשבילך
מעכשיו, תבשילי אורז וירקות של כפרית.
בדיוק כמו שאת אוהבת - מירקות טריים טריים, ללא חומרים משמרים,
טעימים להפליא וקלים להכנה - רק לחמם ולהגיש לשולחן
פקין - תבשיל אורז עם ירקות בנוסח סיני
גרנדה - תבשיל אורז עם ירקות בנוסח ספרדי
שמפיניון - תבשיל אורז עם פטריות בנוסח צרפתי
מג'דרה - תבשיל אורז עם עדשים
חפשי את תבשילי האורז של כפרית
במקפיאים שבחנויות וברשתות השיווק
פקין
כפרית

ימהה – האורגן והשיטה בביתך!

לאורגני ימהה ולשיטת הלימוד שלה מוניטין כלל עולמי, ועתה היא משלבת את שניהם. התוצאה – לימוד נגינה עצמי, קל ונעים על האורגן החדש PCS-500. אורגן עם כרטיסי למידה ממוחשבים. עתה במחיר מיוחד ב„מוסיקה פלוס" – פחות ממחירו באירופה!

ימהה – שם שאומר איכות, טכנולוגיה, צליל משובח, מראה אלגנטי ומחיר סביר. אבל ימהה אינה רק מכשירי נגינה, „שיטת ימהה" ללימוד נגינה, שאת תוצאותיה ראינו כשביקרו כאן, „ילדי ימהה" והקסימו את כולנו ואגב, את העולם כולו גם כן) אף היא חלק מהצלחת ימהה, כלי הנגינה שלה ונגניה!

שיטת לימוד ייחודית

תוצאתה המעשית של „שיטת ימהה" היא לימוד הנגינה המתוחכם באורגן PCS-500 (עוד נחזור אליו) המתבסס על התפיסה העכשווית במרכזי הלמידה המתקדמים ביותר – „עקיבה" אחרי „המורה" (במקרה זה – האורגן הממוחשב) וביצוע הנגינה בעקבות הנוריות המדריכות המורות לך או לילדך על איזה קלידים תקישו!

קל ונייד

גדולתה של השיטה בכך שהיא משלבת שלושה חושים בלימוד הנגינה – ראיה (הנוריות המדריכות והתווים) שמיעה (והמנגינה מתנגנת עצמאית לפני כן) ומישוש – ביצוע בפועל של הקשה על הקלידים. כך מוטמע הלימוד באופן מעמיק יותר וללא מאמץ.

אורגן ימהה – PLAY CARD SYSTEM

האורגן ימהה PCS-500 משווק בלעדית ב„מוסיקה פלוס" שבדיזנגוף סנטר (על יד המודיעין). זהו אורגן משוכלל ביותר (שבנוסף לכל התכונות הקיימות באורגנים הקונבנציונאליים של ימהה משלב בתוכו גם מחשב) וממש נועד ללימוד עצמי בעזרת כרטיסי הנגינה – PLAY CARDS. על כרטיסים אלה מודפסים תווי השיר הנלמד ובתחתיתו פס מגנטי (כן, כמו ישראכרט) ועליו „מוקלטים" התווים. מעבירים את הכרטיס דרך ה„קורא" שבאורגן והשיר מתנגן מעצמו על פי הוראת הזכרון הממוחשב. פשוט – נכון?

התלמיד יכול לווסת את מהירות הנגינה ולהתאים את קצב הלימוד לרמתו האישית כשהוא עוקב באמצעותו אחר הנוריות הנדלקות. כן ניתן לבחור את המקצב הרצוי (דיסקו, רומבה, ואלס וכו') ואת הכלי המבוקש (כינור, פסנתר, גיטרה) ובעצם – מה לא? אגב הנגינה יכול התלמיד לראות את התווים המופיעים כרף שאותו הוא מנגן ועל ידי כך ללמוד תווים בזמן קצר ביותר.

ב„מוסיקה פלוס" מונים יתרונות נוספים לאורגן PCS-500: אפשרות לחבר רמקול עוצמה ומיקרופון לשירה, העברת סולמות וטראנספוזיציה, והקלטת שירים ושמירתם בזיכרון.

הכלי נגעל ונישא במזוודה נוחה, כמו כן ניתן להשיג מאות כרטיסיות בכל סוגי המוסיקה – קלאסי, קליידרמן, דיסקו וכו'.

מר תרי אברמוב, מנכ"ל „מוסיקה פלוס" בוגר הפאקולטה לאומנויות ותקשורת באוניברסיטת ת"א ובעבר פסנתרן מקצועי ומורה לנגינה וכן מנהל מחלקת כלי נגינה בכל-בו שלום ובשק"ם, אומר כי האורגן הממוחשב PCS-500 הינו צעד קדימה בלימוד הנגינה וכי במשך 8 החודשים בהם נמצא הדגם בארץ נמכרו ב„מוסיקה פלוס" כ-500 אורגנים ומתאים לבני 5 ומעלה. מכיוון ש„מוסיקה פלוס" הינו המקום היחידי בו תוכלי להשיג את PCS-500 נחסך פער התיווך, ובכלל במבצע לזמן מוגבל נמכר עכשיו האורגן המיוחד הזה במחיר נוח במיוחד!

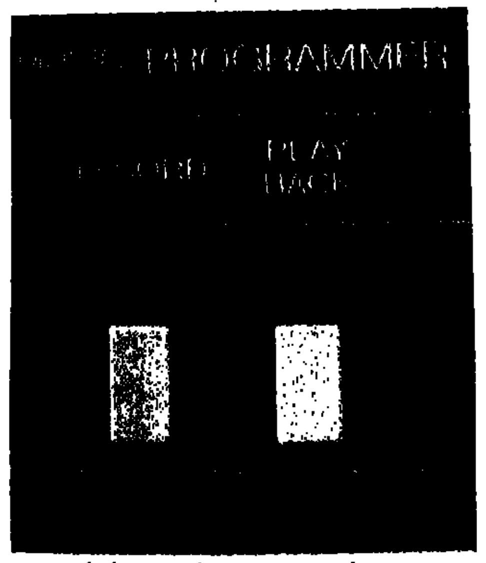

תיחיד בגודלו ובמחירו עם הקלטה דיגיטלית!

„מוסיקה פלוס" נמצאת בדיזנגוף סנטר חנות 711 (טל. 03-284476) ליד המודיעין.

ניתן להשיג אך ורק ב„מוסיקה פלוס" – דיזנגוף סנטר, חנות 711, שער 1 – 3, טל. 284476.

„המוח" – הפרטי שלך!

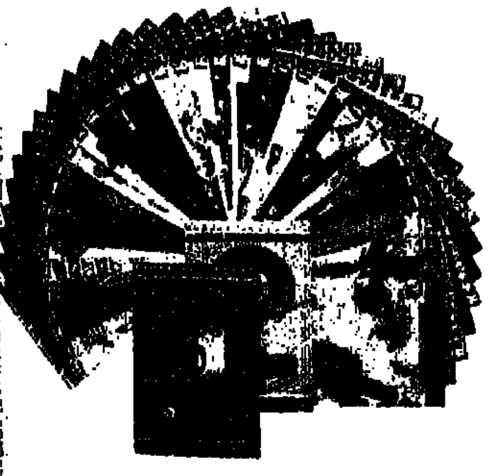

מאות רבות של דיסקטים – תווים ללימוד והנאה!

קדום פירסומאים

דעה אחרת

הנאה עכשיו

כל פעם כשהבאתי מתנה לסבתא שלי, היא הייתה מסירה את נייר העטיפה, נותנת מבט בחפץ, אומרת תודה רבה – ולא משתמשת בזה. זה יפה מדי לשימוש יומיומי, כך הסבירה, אשמור זאת להזדמנויות חגיגיות. כתוצאה מכך נותרו כל המתנות באריזות המקוריות מאוחסנות במגירות ובפינות הארונות.

לאחותי היתה תכונה זהה: בילדותנו היא היתה שומרת בצד את הקרם של העוגה, אבל לאחר שהיתה אוכלת את הפרוסה, היא כבר מלאה מדי, והקרם מושאר בצד, טעמו נפגם והוא מושלך לפח.

הפילוסופיה שלי? איכלי את הקרם! הדליקי את הנרות היקרים שקיבלת! השתמשי בסבונים המגולפים הזעירים שהביאו לך! לבשיו השתמשי! תהני! אין זמן מתאים יותר לכך מאשר עכשיו. חג שמח!"

זה מה שאמרה אירמה בומבק, ההומוריסטית החביבה על מליוני קוראיה בארה"ב, כשהיא מאחלת להם כל טוב לכבוד השנה האזרחית החדשה.

התיזה שלה במקרה זה מתאימה להמוני עם ישראל – לא רק לימות החנוכה, כאשר מרעיפים עלינו דמי חנוכה גם בגיל בו כבר אין משחקים בסביבונים – אלא גם לאורך כל ימות השנה, כאשר אנו חוסכים את הנאותינו לימות סגריר. התיזה שלי היא: להנות, עכשיו כן, עכשיו. לא לדחות. מחר לא יהיה יום מתאים יותר. המחר הוא היום.

תלמה הדד

אוהד לא בפסטיוואל

נא לראות במשפט האמור הצהרה שהיא החלטה. החלטה שעבורינו היא חוק. חוק שהוא בבחינת צוו מצווי "אל תעשה". אנו מרשים לעצמנו לפרסם אותה, מפני שעמדנו בה במהלך חמש או שש השנים האחרונות, בהן הוא היה עשוי להיות מועמד, אנו עדיין מחזיקים בדעתנו, ועוד ידנו נטויה. אוהד כבר בן עשר, והוא לא הולך להשתתף בפסטיוואל לשירי ילדים.

והוא דווקא כן מוכשר. בכתה ב' הוא עשה אימפרוביזציה על אברהם אבינו ושר את "אפילו מטאטא יורה" ככה, שכל הקהל של תלמידים־הורים מורים שנכח במקום פשוט "נשכב" על הריצפה. בכתה ג' הוא גלם את פריץ מ"גלגלו של מעיל" לפני כל בית הספר – 1400 תלמידים, בבטחון של שחקן־במה ותיק.

המלעיזים והמתגרים יאמרו: חכמה גדולה! וכי מנין לכם שהיה מתקבל? רבים הם המוכשרים ומעטים הזוכים. והרי כל ילד, בעיני הוריו הוא "משהו משהו"... מה שנכון.

אנחנו גם מעולם לא נתנו לו הזדמנות להיבחן, ולא בגלל פילוסופית החיים של אחיו הבוגר – עמידן, הטוענת בפשטות ש"מי שלא נבחן לא נכשל..." לא ולאו אנו מוכנים להתערב כאן ועכשיו, להמר על הצלחתו בסדר גודל של אחד לעשר, התערבות שאינה חוקית כמובן, שכן אין כל דרך לבדוק אותה לאור החלטתנו המוצהרת: הנ"ל אינו הולך להישתתף! וזה כולל גם בחינות למיניהן. לא מטעמים של תבוסתנות, זו אינה כלולה בין תכונותינו, אלא מה, אנו סבורים ש:

א) בגיל עשר עוד מותר לו לחלום שהחיים הם יותר מאשר עבודה קשה ללא תמורה.

ב) שמי שטוען שה"זכות" להופיע היא "תמורה" או "חוויה", אינו אלא מנצל קטינים־ואמהות נאיביות, והוא מין התפתחות מודרנית של סוחר עבדים.

ג) שלא כל מי שזוכה הוא חוזליטו או ריטה, ובכל מקרה שנה אחרי הוא כבר עלול להרגיש כמו "מי שהיה..." פאסה. פיניטו. (ומי ישלם את הטיפול הפסיכולוגי שיידרש?)

ד) שלא כל אחד, עכ"פ בטח לא הוא, ובטח שלא בגיל עשר, מוכרח לגלות על בשרו שכל מה שמאחורי הקלעים הוא בעצם שיט אחד גדול.

ה) שזה אולי שלב מוקדם מדי בשביל לשחק לנו אותה כמו איזה מקצוען, אבל בכלל לא מוקדם בשביל להתחיל לחשוב על החיים ברצינות, וזה אומר להבין שמהבית שלנו לא יצא שום כליזמר, שהרבה יותר כדאי לו להתביית על המחשבה שהוא הולך להיות עורך־דין. ואפרופו זה סיפר לנו חבר שהוא גם־וגם, כלומר עורך־דין שמזמר בחלטורות, שלשכת עורכי־הדין אינה רואה את הקומבינציה הזאת בעין יפה, ואנחנו לא היינו רוצים שאיזה נקודה שחורה בעברו תהרוס לנו את העסק!

ו) ככה!

סמדר בת אדם

כותבים לנו

בול פולני לכבוד הומניסט

קראנו את הכתבה הקצרה על הבול הפולני שהוקדש לפרופ' קטרבינסקי. אני ומשפחתי, ילידי פולין, זוכרים היטב את ההומאניסט הדגול של העם הפולני. אני רוצה לציין שפרופ' קטרבינסקי, בזמן של השתוללות אנ־טישמית של המשטר הפולני לפני מלח־מת העולם השניה, הצטיין כלוחמה נגד הזרם. הוא הגן על סטודנטים יהודים באוניברסיטאות. בשנת תרצ"ח – 1938 היה פוגרום על העיירה היהודית בפולין פשיטיק, ובהגנה על כבוד העם היהודי הרג מגן יהודי פורע פולני. במשפט נו־סף לעורכי דין הסנגורים ליוב לנדו ועו־רך דין לויצקי, הגן גם פרופ' קטרבינסקי על הנאשם וכתב בהגנתו שזה היה הגנה עצמית. נברך את פרופ' קטרבינסקי כבהלחי וכל אלה שהצילו יהודים.

גבעת ברנר — רעיה ואריה פיק

מניעת עישון

ברצוני לספר דבר מה על נושא זה: ליום הולדת ה־14 קבלתי מא־מי ז"ל כמתנה "פייפ" – מקטרת עם טבק. אחרי הניסוי הראשון הרגשתי כל כך רע, שכל חיי לא חזר לי הרצון לנ־סות שנית!

בסרי־דופין — יהושע מאיר

למרוט שערות

"סופט אנד איזי", המכשיר למריטת שיער רגליים ("מעריב 21.11) הוא חדשות טובות וחדשות רעות.

חדשות טובות: נשים רבות כל־כך שמשתוקקות למצוא חן־בעיני הגברים, למרות ההסתה הפמיניסטית, ואל תאמרו שהן מורטות שערות למען נשים אחרות.

חדשות רעות: נשים מפחיתות מכבודן בהאמינן שתכונת יופי שולית כרגל נקיה משיער קטיפתי היא חיונית ליפי ההופעה הכללית של האשה, שעה שיו־פיה של אשה נובע ממראה פניה המש־תלבים בהשתקפות ופנימיותה בעיניה.

חיפה — אריה בר

דיאטת מחשב

לאור הפניות המרובות שהתקבלו במערכת "סגנון" לאחר פרסום כתבתה של יעל פז־מלמר "עם מחשב לא מתווכחים", אנו מביאים בפניכם את מספר הטלפון של ד"ר ניבה שפירא – 03־499195.

סגנון

13–12
יהודית חנוך:
בגדים אישיים

19–18
אסתר אדלשטן:
ליב אולמן
תהיה אידה נודל

20
רפי יעקובי, פסיכולוג:
ג'וק במיטה

25–23
רותי קינן:
מטעמים בסגנון עולמי

31
דוד לביא:
אפשר לירות באונס

33–32
אורית הראל:
יש תקווה בשערי תקווה

38
עזרא ינוב:
אוולין של הדרום

עורכת: תמר אבידר
עורכת משנה: ליאורה עיני

עיצוב ועריכה גרפית:
כרמית אדלר, רותי בנאי

מודעות: גילה שניידר, סימה בללי
טלפון 439474 (03)

מזכירת הפקה: בתיה אבישי
טלפון 439276 (03)

כל הזכויות שמורות ל"מעריב" ©

סיפור השער:

גיה, ירושלמית עם עבר קיבוצניקי, מכיירת בין חנוכה אחד למישנהו חנוכיות מעולם אחר. מבעד לחלונות של החנוכיות שלה נשקפת העיר ירושלים על אווירה הצלול וניחוחה המיוחד. בכל חנוכיה משתלב פרט סוריאליסטי, המעביר אותנו אל חלום. (ראה עמוד 15).
כתבה: אורית בלומנפלד.
צילום: ברוך רימון.

dido
צבעוני • לא רעיל • לא מכתים
בצק רך לפיסול ויצירה
הבצק הדידקטי!
המתנה החדשה לילדים מגיל 3 ומעלה...
להשיג בחנויות המובחרות וברשתות השיווק

נפגשנו במרס. הגענו עם הילדים... מיד שבה את לבנו האיטלקי הקלאסי - ODEON.
הילדים נדלקו על CLASSICA מגרמניה.
יצאנו מרוצים עד הגג, אנחנו עם חדר השינה המיוחד והילדים עם חדר נוער משגע.
בואו גם אתם להיפגש כבר השבוע בבית מרס.
אפשרות לתשלומים באמצעות
פתוח במוצ"ש
בית מרס
מפגש הריהוט האירופאי הגדול בישראל
תל אביב, רח' הרצל 158 חיפה, רח' הרצל 52
באר־שבע, דרך חברון 4, ירושלים, הרצוג 61.

מאת דליה גל

טמפוני פמיניקס — יצוא למערב גרמניה

עשרות אלפי נשים בגרמניה מצטרפות לרבבות המשתמשות בארץ: הוכחה ניצחת לאיכות הבלתי מתפשרת של טמפוני "פמיניקס".

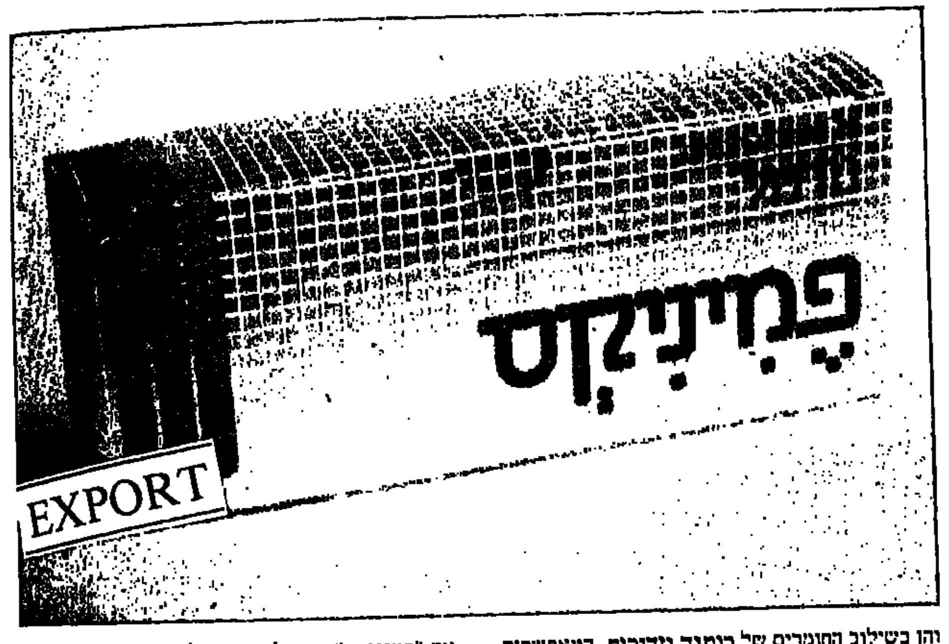

בימים אלה החלה חברת "רוזתם" לייצא את הטמפון ללא מוליך "פמיניקס" לגרמניה המערבית. יש לציין, שהשוק הגרמני, המודע ליתרונם של הטמפונים ללא־מוליך התופסים כ־90% משוק זה, קלט בשמחה את טמפוני "פמיניקס" וזאת, לאחר שעברו בדיקות מעבדה קפדניות ומחמירות בגרמניה.
כך הצטרפו לאחרונה עשרות אלפי נשים בגרמניה לרבבות ישראליות, המשתמשות בקביעות בטמפוני "פמיניקס" מאז הוחל בשיווקם לפני כשנתיים. היצוא לגרמניה המערבית פתח פתח לשיווק המוצר, שהפופולריות שלו הולכת וגוברת, לארצות מערב אירופאיות אחרות.
אלפי המכתבים, המתקבלים במשרדי החברה בארץ, מנערות ונשים ישראליות מכל הגילים ומכל שכבות האוכלוסיה, מעידים על היקלטותו של המוצר בשוק הישראלי. טמפוני "פמיניקס" זוכים לפופולריות רבה והפכו למוצר יציב עם קבוצה גדלה והולכת של "גרופיס" נאמנות הסוחבות אחריהן את חברותיהן, אמהותיהן, בנותיהן ושכנותיהן.
המכתבים, כאמור, מעידים על שביעות רצון מירבית מהטמפון הקטן, הן בקרב נערות, שזו להן ההתמודדות הראשונה עם הנושא, והן בקרב נשים, שהתנסו זה מכבר במוצרים אחרים או באפשרויות אחרות.
טמפוני "פמיניקס" מיוצרים על פי ידע שווייצרי במכונות שיובאו משווייצריה. חומרי הגלם, המיובאים גם הם משוויץ, הם מהמובחרים ביותר – נושא שאין לגביו פשרות בעיני היצרנים. תהליך הייצור הוא היגייני לחלוטין. התוצאה: איכות וטיב מעולים, הן בכושר הספיגה, במבנה, בטיב החוט, באיכות הצלופן, והן בשילוב החומרים של כותנה וזהורית, המאפשרים ספיגה גבוהה ביותר.
על אף כל אלה, מחירם של טמפוני "פמיניקס" בארץ עדיין נמוך ממחירי טמפונים אחרים המצויים בשוק.
את "פמיניקס" ניתן למצוא בכל נקודות המכירה – בבתי המרקחת, פרפומריות ובכל רשתות השיווק, והיום - גם ברוכני רשתות שיווק ידועות במערב גרמניה.

רגע, חושבים

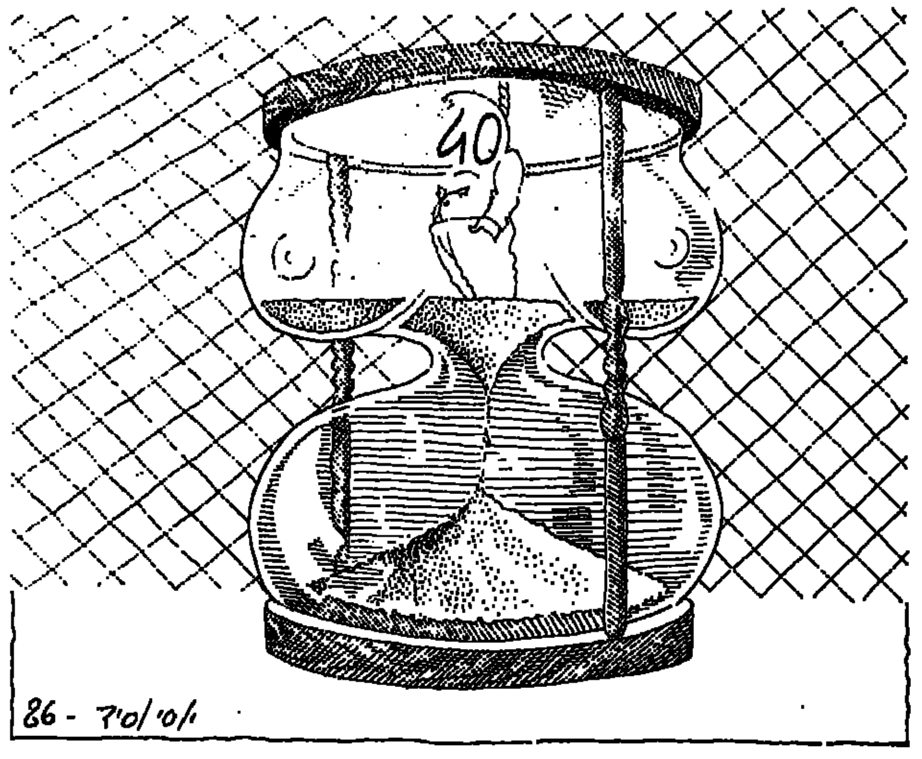

ארט בוכוואלד

המתינות משתלמת

התהלכתי לי לתומי בפארק לאפאייט, כשלפתע ראיתי איש מזוקן, חבוש טורבן, לבוש גלאביה. יצא לו קצף מהפה, והוא נופף באגרופו לעבר הבית הלבן וצעק:
"ריגן הוא כלב שוטה, אימפריאליסט, נגוע שחין ושורץ פרעושים"
"מי אתה?" התעניינתי.
"אני איראני מתון", השיב לי הלה.
"כמובן", אמרתי. "ומה מביא אותך לארצות הברית?"
האיש שלף את דגל ארצות הברית והעלה אותו באש.
"באתי לפתוח בדרשיח עם השטן הגדול. אסור שהשנאה העזה המקננת בליבנו תעמוד בדרכה של שאטהנפש שאנו חשים אלה כלפי אלה".
"אנחנו תמיד מוכנים לדבר", אמרתי.
האיש הגיב: "ראשית, מה יש לכם, החזירים האמריקנים המטונפים, להציע?"
"אני חושב שהנשיא קיווה שהאיראנים ישכחו את איהבנות שהיו בעבר בין מדינותינו ויתחילו בשיחות אמיתיות, שישנו את פני ההיסטוריה במזרח התיכון".
"אם זה מה שהוא רוצה, אז איפה חלקי החילוף?"
"איזה חלקי חילוף?" שאלתי.
"הנשק ההגנתי שהבטיחו לנו, כדי שנוכל להציף את עירק בנהרות של דם. את הנשק הבטיח לנו הגנב ההוא, סוחר שמיכות הגמלים, רוברט מקפארליין. חיכיתי להם כל היום".
"אם בוב הבטיח לכם נשק, תקבלו את הנשק", הרגעתי אותו. "אתם מתכוונים לתת לנו בתמורה כמה בני ערובה?"
הוא שלח לעברי אגרוף, אבל התכופפתי והתחמקתי ממנו. "למה שניתן לכם בני ערובה?" צרח.
"זה המחיר שלנו עבור חלקי החילוף. שער החליפין הוא מטוס אחד תמורת בן־ערובה אחד".
"אין לנו התנגדות לתת לכם בני־ערובה אמריקניים. תמיד אנחנו יכולים להשיג עוד", אמר לי.
האיראני התחיל לתלות בובה בדמות רייגן על עץ סמוך.
"לא ידעתי שאיראנים מתונים עדיין תולים בובות של רונלד רייגן", הערתי.
"קשה לשרש מנהגים פרסיים עתיקים. לא משנה מה קורה בין המדינות שלנו, המסורת השיעית דורשת שתמיד נתלה נשיא אמריקני בכיכר טהראן".
לאחר שתלה את הבובה התחיל האיש ליידות אבנים במכוניות השרד שיצאו מהבית הלבן. הוא צעק לעברם: "יחי הטרור! הלוואי שיכיש אתכם העקרב שחי בזקנו של האייתאללה!"
"הייתי רוצה שלא תצעק כל־כך", אמרתי לו. "רון ריגן וג'ון פויינדקסטר ישנים".
"אני יורק על ריגן ועל פויינדקסטר", אמר לי, ונופף בזרועותיו. "ועל כל חברי המועצה לבטחון לאומי, שניסו לקנות אותנו בעזרת עוגות שוקולד. אם לא אקבל את חלקי־החילוף שלי תוך חצי שעה, אתן הוראות להתחיל לקחת עוד בני ערובה".
"אבל תקלקל את כל מדיניות החוץ של רייגן!"
"זה מה שהאיראנים המתונים חושבים על מדיניות החוץ של רייגן". האיש היפנה את גבו לעבר הבית הלבן, התכופף קדימה והרים את הגלאביה.
"עכשיו קילקלת לרייגן את כל היום", אמרתי.
"למה?" שאל האיראני.
"זה לא בדיוק האות המתון שהנשיא רייגן חיכה לו". ■

אברהם שרון

שמונים ושבע

שמונים ושבע נכון לעכשיו. המקום בו פוגשת ההעזה את הזהירות. הרתיעה את הגישוש. הלחש את השתיקה. ההד את ההס. המקום בו פוגשת היראה את ההתנסות. הריב את הפיוס. הפצע את איחויו. הקרום את ההגלדה.
במקום הזה, הלוואה שתתחיל השנה.
המקום בו פוגש הכוח את סייגיו. המעוף את שמיו. הנקודה את הקו. הלב את הסתיו. מקור־היונה את עליו. המקום בו פוגש אדם את עצמו. הרעל את החיטוי. החוט את המחט. הפרח את הריח. הזיק את הגץ.
במקום הזה, הלוואי שתתחיל השנה.
המקום בו פוגשת החמלה את הנחמה. הנימים את האויר. האיוושה את הרוח. האור את הנביטה.
במקום הזה, הלוואי שתתחיל השנה. ■

אריה יאס

משבר גיל ה־40

גיל ה־40 הוא הגיל שבו מתברר לך שמה שלא עשית ול השגת עד עכשיו, כבר לא תשיג ולא תעשה גם להבא.גיל ה־40 הוא הגיל שבו אתה יודע שמחר אמנם יהיה יום חדש, אבל הוא יהיה דומה מאד – דומה מדי – לקודמו.
גיל ה־40 הוא הרגע המתוק בו כבר לא איכפת לך מה יגידו עליך האחרים, אבל חשוב לך שיגידו דברים טובים.
בגיל 40 אתה מגלה, שכל תכונות האופי המרגיזות שהיו בהוריך, ושעליהם אמרת: "אני לא אהיה כזה" – מתגלות בך יותר ויותר. אין מה לעשות. כזה אתה.
גיל ה־40 הוא השלב המעורפל בו אתה מתחיל לשכוח את מה שהיה, מפני שיש כבר כל־כך הרבה, ויודע שאת מה שיהיה, אם מעט או הרבה, לא כדאי יהיה לזכור.
בגיל 40 אתה חצי שכחן וחצי נביא.
בגיל הזה אתה מתחיל לומר: "מה הצוציקים האלה בכלל יודעים?"
גיל ה־40 היא הגיל בו אתה מתחיל לקנא בבני ה־20 ולחמוד את בנות ה־16.
גיל ה־40 הוא סוף החשק ותחילת התאווה.
זוהי התחנה שבה אתה מתחיל להטיף מוסר. שמע, בני, מוסר אביך ואל תעיז לנטוש תורתו, או שאני מעיף לך פליק כזה שתזכור אותי כל חייך.
בגיל 40 אתה יודע שהתחנה הבאה היא "הבל הבלים, הכל הבל". בתחנה שאחריה אומרים עליך קדיש. ■

אביבה מץ

החבר הכי טוב שלו

אל תגידו שאתם לא מכירים אותה. היא אשתו של החבר הכי טוב שלכם. אתם יודעים עליה יותר מכל אחד אחר. יותר ממה שהיא יודעת על עצמה. אתם תמיד יודעים איפה נמצא בעלה כשהוא לא נמצא ועם מי. כמה משחקי כדורגל בשבת ראיתם בתקופה האחרונה? אתם בכלל אוהבים כדורגל? מאז ההפסד הצורב נגד התיכון בפתח תקוה, לא ראיתם כדור אמיתי מתגלגל ועוד ביום גשם.
אבל מה לא עושים בשביל חבר טוב. לוקחים כמה סנדוויצ'ים, קלמנטינות בעונה, הכל בשקית ניילון וקדימה הפועל, בחיוך ספורטיבי עלוב – למגרש.
או למשל כמה פעמים בשבוע אפשר לראות את אותו הסרט? ועוד בהצגה יומית, עם כל הילדים הנרתפים והמעצבנים? אבל מי יודע, אולי גם אתם תצטרכו "כיסוי" פעם? – "הייתי עם דני/גדעון/יוסף (מחקי את המיותר) בהצגה יומית, היה שגעון". נו באמת.
והיא? האשה האידיאלית, אשתו של דני/גדעון/יוסף, מספרת לאשה שלכם בכל הזדמנות: "כמה שבעלי עובד קשה בזמן האחרון, אני כמעט שלא רואה אותו בבית".
מותק, זה שאת לא רואה אותו בבית, לא אומר שמישהי אחרת לא רואה אותו. תשאלי את החבר הכי טוב שלו. הוא יודע. תשאלי אותו פעם (את בעלך) מה זה המפתח הנוסף בצרור המפתחות שלו, ושלא יספר לך שבדיוק היום קיבלו עוד חדר במשרד. זה המפתח לדירה של הבת דודה של החבר הטוב שלו שנסעה לשנת שבתון וביקשה שישקו לה את העציצים. או בעלך התנדב. הוא משקה שם פעמיים בשבוע בין 16.00–18.00, הם פורחים שגעון, תבקשי לראות פעם.
אם אתם באמת חברים כל־כך טובים, אז כדאי שתבדוק פעם, כשאתה הולך בשבילו לסרט ו/או לארוע אחר, איפה בדיוק נמצאת אשתך. כי מחבר כזה אני לא הייתי קונה ספורים משומשים. אתה יודע איך זה בין חברים. ■

קורים דברים

קיסר, לובלסקי, פרס. נקודות לאמהות עובדות. צילום: ישראל מלובני

יש לה יום הולדת

יום הולדתה ה־50 של מז"כל נעמת, מאשה לובלסקי, נחוג בצל הדיונים על התכנית הכלכלית החדשה: כאשר ירד מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר מן הקומה החמישית בוועד הפועל אל הקומה הראשונה של נעמת ופגש שם את עשרות האורחים שהגיעו אל מסיבת ההפתעה – אמר בינו לבינו: „העם בוכה וכאן חוגגים". מה שהוא לא ידע: את כל התקרובת העשירה המתוקה הכינו החברות לעבודה של מאשה, אשר ניראתה מופתעת למדי ביצאה מלשכתה אל המסדרון הרחב עם השולחנות הערוכים הארוכים.

סגן ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס התייצב לצידה של כלת השמחה וקיסר ניצב מן הצד השני, ממשיך להפגין בהגיגיו: „להסתדרות אין מה להסתיר, לכן אני עומד כאן וידי לפנים. אך לממשלה יש כניראה מה להסתיר ולכן עומד פרס וידיו מאחור. מי יודע מה הוא מכין לנו..." וכאשר הגיש למאשה מתנת יום הולדת (ספר על עליית יהודי תימן) הודה: "לי יכולים להביא מתנה מתי שרוצים, אני הרי נולדתי במקום בו לא היה רישום יום הלידה". פרס, שהגיש למאשה תיבה קטנה עשויה שיש מירושלים, שיבח את כושר המנהיגות של לובלסקי. חברות נעמת זכו גם הן במחמאה מפיו: „הנשים כאן הן המביאות את הקולות והגברים הם המשמיעים את הקולות..."

מאשה אמרה יפה תודה על המתנות, אך ביקשה מפרס מתנה עניינית: „אל תיתן יד לביטול נקודות הזיכוי לאמהות עובדות. אין זה בבחינת בונוס שניתן להן. זהו הישג אשר מגיע להן".

למסיבה המאולתרת הגיעו גם חברי הכנסת גד יעקובי, אורה נמיר, דוד ליבאי, רפי אדרי, חיים רמון, מיכה חריש וכן יועצת ראש הממשלה למעמד האשה ניצה ליבאי, מתילדה גז, נעמי שדמי, עוזי נרקיס וכמובן כל חברות מזכירות נעמת, חברי הוועדה המרכזת ויתר החברים הקרובים מן הוועד הפועל, כיניהם הבעל דב לובלסקי. ■

תמר אבידר

מעריץ ומושיע

עם צאתו לאור של תקליט שלה, הזמינה ריקי גל, הזמרת הצנומה בעלת הקול האדיר, למסיבה ב„הרמוניה" בגבעתיים את ד"ר ישראל נגריס ורעייתו, כאורחי הכבוד שלה. בדיוק לפני שנה, בחנוכה, נחלץ ד"ר נגריס לעזרתה של גל, אשר הצטננות קשה איימה לבטל את כל הופעותיה. הוא הזליף לגרונה „תרסיס קסם", השיב לה את קולה בו ביום – ובאותה הזדמנות הפך גם למעריץ שלה. ■

ליה קרן

ידידים: ריקי גל וד"ר נגריס.

[illegible]

חיים טופול קפץ מלונדון לחופשת מולדת קצרה, לחגוג את חנוכה עם המשפחה והחברים. עכשיו הוא משתתף ב„קוויני" – מיני־סידרת טלוויזיה בת חמש שעות, שצילומיה אשר התחילו לפני כחודשיים בלונדון וסביבותיה, יסתיימו בשבוע הבא בג'ייפור שבהודו. את הסידרה המבוססת על סיפרו של מייקל קורדה, בן אחיו של אלכסנדר קורדה שהיה מנקימי תעשיית הסרטים הבריטית, מפיקה רשת הטלוויזיה האמריקאית A.B.C.

הסיפור הוא אמיתי ומבוסס על חייהם המשותפים של השחקנית היפה ממוצא אנגלו־הודי (בת לאם הודית ואב אנגלי), מריל אוברון, שהגיעה בגיל צעיר לאנגליה והתחזותה ל„לבנה" – והבמאי־מפיק, אלכסנדר קורדה, שהתאהב בה, נשא אותה לאשה ושיתף אותה בסרטיו.

קירק דאגלס מגלם את דמותו של קורדה. שחקנית צעירה בשם מיה סרה משחקת את מריל אוברון־„קוויני". טופול, הוא הסוכן שלה. הבמאי הוא לארי פירס, בנו של הזמר־חזן, יאן פירס. ומשתתפים, בין היתר, גם קליר בלום, שרה מיילס, ג'ואל גריי ומרטין בלזם.

הרבה יהודים לוקחים חלק בסידרה הזאת, ערב אחד הם גם שרו באידיש. סיפר טופול: „ישבנו לפני צילום סצינה, קירק דגלאס, ג'ואל גריי, קלייר בלום, מרטין בלזם ואני. פתאום לארי פירס הבמאי אמר, בעצם את הסצינה הזאת אני יכול לביים באידיש, אז התחלנו לשיר את כל השירים הגסים באידיש שאנחנו מכירים". ■

אירית רותם

חנוכיות „גבריאל"

גבריאל ברעם מקיבוץ כפר מנחם נולד בחנוכה תשט"ו, ונפל במלחמת יום הכיפורים. אביו מנציח את זכרו ביצירת חנוכיות מלאכת מחשבת, העשויות נחושת, פליז, אלפקה או כסף. הן מבטאות את אישיותו של גבריאל, על ידי שילוב מוטיבים הקשורים לתחביביו (כגון כלי נגינה). 30 חנוכיות כאלה, בהם שזור שמו של גברי' ברעם, מוצגים בבית „יד לבנים" בחולון במשך חג החנוכה. ■

שולמית ליבנת

אגף חדש במוזיאון

אורחים מכל גווני הקשת הפוליטית באו לטכס חנוכת האגף החדש של המוזיאון האוניברסיטאי היחיד בארץ, שנערך השבוע באוניברסיטת חיפה. לצידו של ראש עיריית חיפה אריה גוראל בלט ח"כ חירות דן מרידור, ואנשי האוניברסיטה בראשות פרופסור גבריאל בן־צור, שהעניקו בהזדמנות זאת תואר עמית כבוד של אוניברסיטת חיפה לד"ר נפתלי וידרא מנכ"ל המכון לחקר הספנות את האוסף למוזיאון החדש תרם הד"ר ראובן הכט, אחת הדמויות הססגוניות ויוצאות הדופן ביותר בנוף האנושי הישראלי, המשלב עסקים, פוליטיקה ואמנות. הד"ר לכלכלה, שנולד באנטוורפן למשפחה מתבוללת, שחלשה על קונצרן ענק של עסקי שינוע ואכסנות תבואה באירופה, עלה לארץ ויסד בשנות החמישים את ממגורות "דגון" בחיפה, שאותן הוא מנהל עד היום ללא שביתה אחת וללא סכסוכי עבודה.

ז'בוטינסקי הוא אלילו, וכשמנחם בגין הזמין אותו להיות יועצו – הסכים. כחמישים שנה הוא אוסף אמנות וארכיאולוגיה. את האוסף הארכיאולוגי שלו, שאותו הוא מכנה „כאוסף הגדול שיש מלבד זה שבמוזיאון ישראל" תרם לאוניברסיטת

נילי מנדט

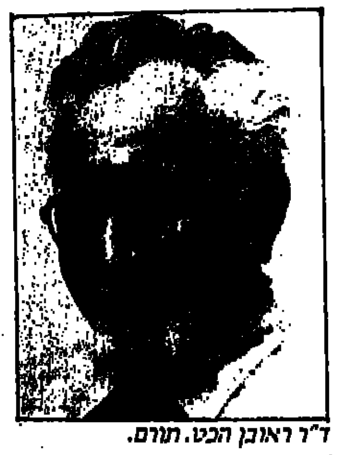

ד"ר ראובן הכט. תורם.

שער נעול, אחותי

השבוע נפתח מועדון חדש: מועדון "שערים" של האוניברסיטה הפתוחה בתל־אביב. חברי המועדון ייפגשו אחת לחודש במלון "דן" התל־אביבי למפגשי מנהלים עם אישים בכירים במשק וכן לסעודות ערב מלוות בתכנית תרבות ובילוי. מפגש הפתיחה: יוסף לפיד משוחח עם אפרים קישון. דמי החברות במועדון: 750 שקל לשנה וכן דמי השתתפות בארוחה. כל ההכנסות קודש לתכניות לימודית של האוניברסיטה הפתוחה.

משה נוידורפר, יו"ר אגודת הידידים של האוניברסיטה, הוא אשר חתום על ההזמנה לחברות במועדון החדש שנשלחה לחברים פוטנציאליים. הוועדה המארגנת שהוא עומד בראשה כוללת 15 אישי משק וכלכלה, כמו: אהרון דברת, („כלל"), גרשון רוזוב („גיבור"), יגאל נאמן („תדירן"), ליאון רקנאטי (בנק דיסקונט), ישעיהו גביש („כור"), משה שניצר (בורסת היהלומים), יהושע מאור (איי, בי, אם) ועוד. "סגנון" חיפש בעורת זכוכית מגדלת שם של אשה ברשימה המכובדת הזו ולא הצליח למצוא. כנראה שלא נמצאה אף אשה הראויה להיות בפנתיאון זה, ולו גם בתשלום מס־שפתיים. ■

תמר אבידר

קורים דברים

הקשר שבין אופנה להיסטוריה. צילום: מוטי קמחי

[illegible]

הרקע: פינת הנגינה בבית השגריר הצרפתי אלן פיירה ביפו. התקופה: סוף המאה ה־18, פאר בארוקי לצלילי רוסיני. המשתתפים: הרוזן – אילן פרידר, בסגול – "הנסיכה" השבדית לואיז אנדרסן. באדום – השחקנית־אמנית דורית עדי, ברקע – "הברונית" ההולנדית אינגריד ורדנברג. האיש שעל האיפור והתסרוקות – בנג'מין סטיבנסון, מעצבת הבגדים – שושנה אל ידין. העלילה: נסיעה במכונת הזמן ל־1780 לצורך קבלת השראה ומציאת מכנה משותף בין שנה זאת ל־1986/7. התוצאה שלפנינו מסוגננת ומהוקצעת, פרי יצירתם של בעלי בית האופנה אל־סטודי.

המטרה היתה חזרה כללית ליצירת סרט וידאו על קשרי הגומלין בין אופנה להיסטוריה. האירוע היה בחסותה של ג'קלין פיירה, רעיית השגריר. ■

זוהר אהליאב

מקום חדיש בתל אביב, "לה זומוני", או בתרגום עברי "הסלמוניה". מוכרים שם ארבעה סוגים של סלמון מעושן, והיקר ביותר שבהם נחשב לאיכותי שבהם הוא הסקוטי. מוכרים שם גם מיני דליקטסים אורים שקשורים לעולם הדגים, כמו למשל, פאטה סלמון, מקרל פילה מעושן בארבעה טעמים, או טרמה שזה ממרח ביצי דג מרון שאהוב במיוחד על התורכים. בקומה השניה ממוקמת מסעדה, שהתפריט שלה מבוסס גם כן על ואריאציות שונות של הסלמון המעושן.

על העסק הזה חולשים שני אחים, ילידי קזבלנקה, רווקים: לארי רופא (29) – ארכיטקט, ואדי רופא (26) – סטודנט למתמטיקה ומדעי המחשב. הרעיון נולד, הם מספרים: "לפני כמה חודשים, כששגריר האיטי בא לאכול אצל אמא שלנו הידועה בחוצות תל־אביב כבשלנית טובה והביא לנו צנצנת של ביצי סלמון, מה שנקרא קוויאר אדום. זה כל־כך מצא חן בעינינו שישר בירדנו מי הספק הצרפתי. היינו אצלו בפריס וראינו שיש לו גם כל מיני סוגים של סלמון מעושן. התחלנו לייבא ולמכור לבתי המלון הגדולים. אחרי זה החלטנו גם לפתוח מקום". בינתיים, כל עוד הדולר מוקפא ותגיגת הייבוא בעיצומה, אפשר להנות ממעדני העולם במחירים יחסית סבירים. ■

אירית רותם

[illegible]

כבר 7 שנים שאשת יחסי הציבור חובבת המיסטיקה תחיה ניר והאמרגן מיקי פלד חולמים לארגן הפנינג פאראפסיכולוגי בישראל. עכשיו הם מגשימים לעצמם את החלום. באוקטובר נסעה ניר לאירופה לתור שם אחרי מדיומים מפורסמים, 13 מהם מגיעים עכשיו לארץ. החל מהיום ובמהלך החודש הקרוב, ייערך כל ערב על בימת "החמאם" שביפו מופע ספיריטואליסטי בניצוחו של עודד תאומי.

המעוניינים בייעוץ אישי יוכלו להעזר כבר משעות אחה"צ בשירותיהם של 18 מגידי עתידות מקומיים, פותחי קפה, קוראי קלפים, או כף־יד וכו'. חוץ מזה יעבירו שם קורס לקריאה בקלפי הטרוט וימכרו ספרים בנושא.

קשר מעניין עם העולם האחר יוצרת המדיום הסקוטית אליסון דיד, שלא רק מעבירה משם מסרים, אלא גם מציירת את הדמות המוסרת אותם. למרות היותה קתולית עונדת ריד מגן־דוד, כי לדבריה אחד ממדריכיה הרוחניים קשור לדוד המלך. ועוד יופיעו שם, בין היתר, גם המדיום האנגליה אורסולה רוברטס, היועצת של הנסיך צ'ארלס וטרי טרייסי, שתוך כדי יצירת הקשר עם עולם הרוחות מתחילה לדבר בקול שונה ואפילו לקבל צורה אחרת. ■

אירית רותם

לארי (המזוקן) ואדי עם נתח סלמון ששוקל יותר מ־2 קילו ופאטה של סלמון.

[illegible]

מזכ"ל התזמורת הפילהרמונית, מר א. שושני, שטח בקשתו בפני עורכים ובעלי טור בעתונות הישראלית לבל "יכסו" את הנשף הגדול שעורכת הערב אגודת ידידי התזמורת הפילהרמונית ב"היכל התרבות". הסיבה: "הנשף נערך למטרת תרומה ואורחיו שילמו עבור הכרטיסים במיטב כספם (500 דולאר). מבקשות מיוחדות שהופנו אלינו מצד האורחים אלה התברר לנו שאין הם מעוניינים בחשיפה כלשהי, ומאחר שזהו נשף הנערך למען התזמורת ולא על ידה, עלינו לכבד את בקשתם". ■

תלמה הדר

מיזוג ירושלמי

לראשונה מאז כניסתו לתפקיד מעניק שגריר מצריים בישראל מוחמד באסיוני חסות לאירוע חברתי בירושלים. ערב זה, באירגונם של שלווה בן־נל ושרה דוידוביץ, נערך במתכונת של ערב ראיונות לקהל מעורב יהודי ערבי וכלל תצוגת אופנה של "ניבה" בעיצוב עודד פרוביזור ובגדי עור של חירבאו בעיצוב הני־מורד.

בין אורחי הערב היו השדכנית הטרנס־אטלנטית הלנה עמרם שטסה במיוחד מניו־יורק לראיון זה; רקדנית בטן רוסית בת 19 בשם אלינה; בתם של בעלי "ניבה" שדיגמנה ולא בהצלחה מרובה; וגולת הכותרת – הצייר מייקל שוורץ, שהחתים את מר באסיוני והשגרירה הפיליפינית אטה רודריגז על דיוקנו של דוד בן־גוריון, פרי יצירתו. ■

זוהר אהליאב

מוחמד באסיוני חותם על דיוקנו של דוד בן־גוריון. מימינו הצייר מייקל שוורץ. צילום: יהודה שגב

[illegible]

חלק גדול משלושים הציורים שרות הדני מציגה עכשיו בגלריה "שי דנון" התל־אביבית הם פרחים. השאר – נופים. "אני עושה לי רישומים בטבע", אומרת הציירת, "אבל את הציור עצמו אני מציירת בצבעי שמן על בד, אחר כך, בבית. אני מציירת זכרונות..."

מאז עלייתה ארצה לפני 55 שנים מהונגריה, ה"בית" של רות הדני הוא קבוץ דן. אגב: את תערוכתה זו פתח בדברים נרגשים מרכז ועדת התרבות של קבוץ דן, "ציירת הצבעים של הרגשות", כינה אותה. רות למדה ציור בנעוריה – מוריה: מרסל יונקו, מרדכי ארדון, ובעיקר, היא מדגישה, צבי מאירוביץ (ממנו ירשה את התאווה לצבע). לאחר סיום לימודי הוראת הציור בסמינר ארנים, עבדה בעצמה שנים רבות כמורה לציור בבית הספר התיכון בקיבוץ שלה, וכן גם במכללת תל־חי. ערכה כמה תערוכות־יחיד בארץ, האחרונה היתה בבית הקבוץ הארצי בתל־אביב, לפני עשר שנים. השתתפה בתערוכות־קבוצה, בין השאר במוזיאון תל־אביב, וכן גם הציגה מציוריה בתערוכות משותפות בחו"ל. ב־1963 זכתה במילגה שאפשרה לה להשתלם באקדמיה לאמנויות בפריס.

את תערוכתה הנוכחית הכינה הציירת במשך חמש השנים האחרונות: "פרחים בגוף", "שמורת החולה", "פרחים בטבע", "חלום ליל ירח", "זכרונות מרובסתן"... ■

רחל אנגל

אופנה
יהודית חנוך

חוזרים למלאכת־יד

בספרו „הגל השלישי" עוסק הסופר־העתידן אלבין טופלר, במה שצפוי לנו בעשורים הבאים ומנבא את סיומה של המהפכה התעשייתית. באופנה ובתעשיית הבגדים, אומר טופלר, הכיוון שבו אנו הולכים הוא נסיגה מהייצור ההמוני ובחזרה לייצור בגד אישי.

בעמודים אלה, בגדים עם סיפור של נשים שיוצרות בחמרים שונים, בגדים שמתרחקים מהבגד המוכן ומחזירים אותנו לעידן אחר, עם הרבה נוסטלגיה לעבר, כשהמושג עבודת־יד היה ערך כשלעצמו.

בשלב הבא יהיו קרן לייזר ומחשב, שיגזרו בדייקנות לא מאה שכבות אריג, כמו שיש כבר היום בתעשיית הבגדים, גם בארץ, אלא לייזר אישי, שאפשר יהיה לתכנת אותו כך שישתלם לבצע בו בגד אחד בלבד, לקרוא את מידות המזמין בטלפון, או להפנות אליו מצלמת וידיאו, שתזין את הנתונים למחשב, אשר יורה למכונה לייצר בגד לפי מידותיו ־אולי גם לפי עיצובו של המזמין.

זה העתיד. ■

הקולאג'ים הרכים של אנה

פרוות היו ונשארו בגד שתופרים במלאכת־יד, שתובעת מיומנות מקצועית, אבל מה שאנה גרנפור עושה בהן זו חגיגה יצירתית. אנה גרנפור היא פרוונית, אשה בודדה בעבודה שבדרך כלל עוסקים בה גברים בלבד. היא יודעת לא רק למכור פרווה, וזו אמנות בפני עצמה, אלא גם להיכנס לבית המלאכה וליצור אותה.

לפרוונות הגיעה מהבית. אביה היה פרוון בארגנטינה, והיא התחילה לעזור לו כשהיתה ילדה קטנה, בת אחת עשרה. מאז היא עוסקת בעורות הרכים והחמימים. מה שמאפיין את הפרוות של אנה הוא שהיא מעצבת לא רק בגד שעשוי מפרווה של בעל־חיים שעיר זה או אחר, אלא גם מצליחה ליצור קולאג'ים מהממים, שקשה להאמין שהם עשויים מרצועת עור צרה ושעירה. היא משבצת בתוכם עלים ופרחים, מציירת בעזרת צבעי־הפרווה ציורים אבסטרקטיים , מקשטת מקטורני פרווה באפליקציות של עור מסוגים ומרקמים שונים, משלבת פרווה ועור נחש.

אפשר לאהוב את זה או להעדיף פרווה נטו, אבל הפרוות האלה הן יצירה מקורית בסגנון העכשווי של בגד פלוס. ■

▶ *ציור אבסטרקטי משובץ בגווני פרווה שונים מקשט מקטורני־פרווה. גם לגברים. (אנה גרנפור)*

אוצרות מן המגידה

עשרים שנה אגרה יהודית נרדי, מורה, כל מיני רקמות, אפליקציות, תחרות, פנינים וחרוזים. כמו הרבה אספנים, לא כל כך ידעה מה לעשות באוסף הזה, שמילא את המגירות. בינתים, יצאה לפנסיה מוקדמת וחיפשה עיסוק. יום אחד ישבו היא ואורית ברעם, בתה, שעסקה עד אז בראיית־חשבון והחליטו, שנמאס להן לשמוע את כולם אומרים, למה אתן לא עושות בזה משהו? הן הוציאו את האוצרות מתוך המגירות והתחילו לרקום אותם על אפודות. בהתחלה מכרו אותן ברחובות, עיר מגוריהם, עכשיו הן בתל־אביב. כשחיפשו מקום לפתוח בו עסק, הציעו להן לגמרי במקרה, מקום שיש לו כבר מסורת של בגדים מקושטים ברקמות ואפליקציות, הדירה של שמרית אור, ברחוב דוב [illegible] פינת פרישמן. עכשיו הן שם, עם אוסף של אפודות סרוגות ביד, רקומות בתחרה וסאטן ופנינים וחרוזים, וגם בגדים עשויים מג'ינס עם אפליקציות. המחירים, 150־700 ש"ח. ■

סריג עם אפליקציות. שילוב של ישן וחדש. (עיצוב: יהודית נרדי ואורית ברעם).

גבי מציירת על משי

יש אנשים שמציירים על בד, עץ או קרטון, גבי צור מציירת על משי רך ומבהיק. לפני שנים למדה ב"אורט" ציור טכסטיל אבל הרומאן שלה עם אריגי־משי התחיל בפאריס, לפני שלש־עשרה שנים, כששהתה שם בשליחות והלכה ללמוד לצייר על משי, גילתה את קסמיו ומאז היא מכורה לו. „ציור על משי אינו דומה לאף אריג אחר", אומרת גבי. „צבעים נראים עליו רכים ומבהיקים, כאילו נשפכים".

כשחזרה לארץ גלתה שיש ביקוש למשי מצוייר, מכרה את האריגים המצויירים ,שעושים מהם בגדים וצעיפים, לגדעון אוברזון, ל„משכית", ועכשיו גם לחנויות „אשכר" הפטורות ממכס. לא רק תיירים קונים אותם, גם ישראלים. לפני שלוש שנים תפשה כיוון אחר והתחילה ללמד ציור על משי.

„זה התחיל באופן ספונטני", אומרת גבי, „כמה נשים בקשו ממני ללמד אותן ומזה צמח הסטודיו בגבעתיים, שבו לומדות עכשיו 30 תלמידות, בקבוצות קטנות של חמש, כי הלימוד דורש התייחסות אישית וכשיושבות חמש נשים נוצרת אוירה טובה של היזון חוזר. ההתנסות ביחד, מפתחת גם טכניקות חדשות. שלשה חדשים לומדים בקורס יסוד, אחר כך אפשר להמשיך ללמוד עד שנתיים. מי לומד? נשים בכל גיל, באים מכל הארץ, מקיבוצים, ממושבים, יש שלומדות בשביל הכיף ויש שרוצות לעסוק בזה כעבודה".

– האם אפשר להתפרנס מציור על משי? „אני מתפרנסת בכבוד אומרת גבי, „הפרדתי בין הסטודיו והבית, שלא יפריע למשפחה".

גבי מציגה בתערוכות, בחוצות היוצר בירושלים ולאחרונה, זכתה לסופר־מחמאה, כשהנשיא ורעייתו לקחו איתם לאוסטרליה יצירות־משי של גבי, במתנה למארחים. ■

▲ *כשמציירים על משי, הצבעים נשפכים ומקבלים גוון רך ועדין. (גבי צור)*

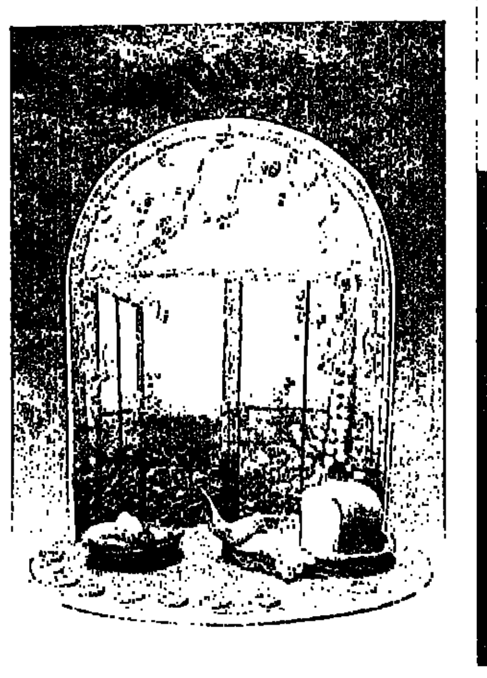

חג

אירית בלומנפלד
צלום: ברוך רימון

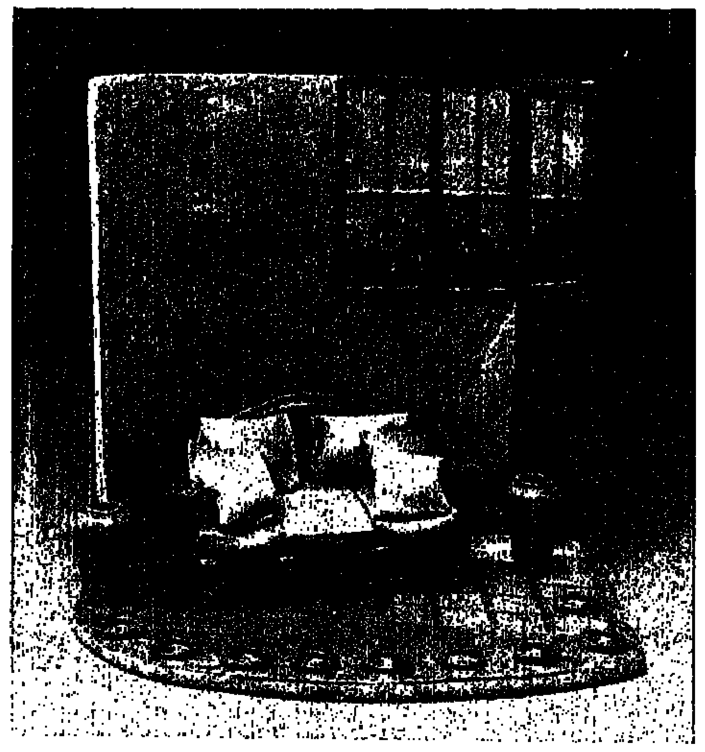

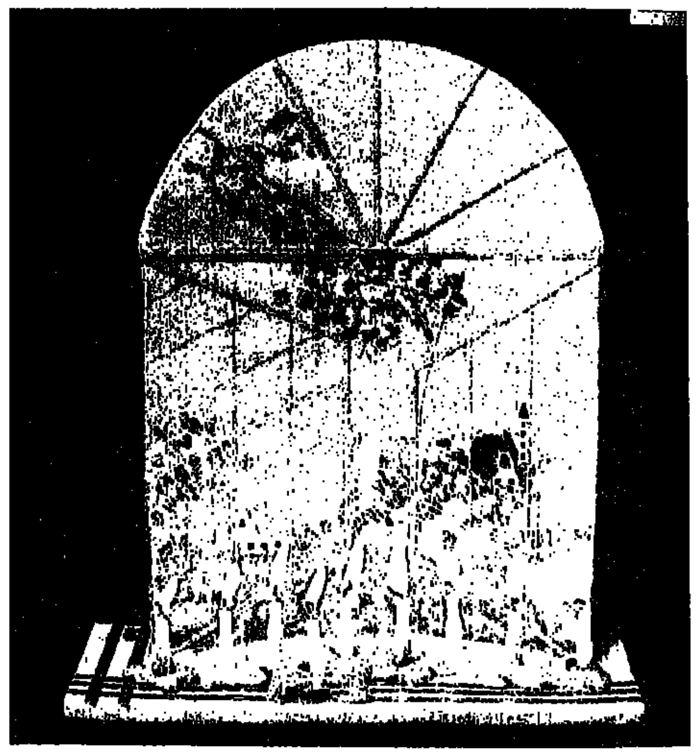

חנוכיה לי יש

גיה סמית, בסטודיו שלה בירושלים, יוצרת חנוכיות שהן סיפור. החנוכיות שלה נתחילות דוקן בגוש חומר לבן, בו משתלבות אבקות צבעוניות ללא שימוש במכחול. שכבות על שכבות, כמו עבודת אפליקציה, מתקבל הפיל הצבעוני – הוא החנוכית.

מן החנוכיה המסורתית נשמרים היסודות ההכרחיים, הבסיס, בתי הנר והשמש. „בלי זה חנוכיה היא לא חנוכיה", אומרת גיה. גיה מקפידה שבתי הנר יהיו שווים בגודלם, שהשמש יבדל מהם, ושמשום זוית לא יראו הנרות כמדורות.

החנוכיות של גיה שובבות, רעננות וישראליות.

כל חנוכיה היא עולם קטן בפני עצמו – מין תפאורת תיאטרון, אשר בתי הנר והשמש הם חלק ממנה. בדרך כלל זהו חדר בבית בורגני, אשר לכבודנו הסירו ממנו את אחד הקירות. החדר „לא תמיד מסודר", מזמין אותנו בחמימות ביתית להדליק נרות. זה יכול להיות בחדר השינה, בחדר הילדים ואפילו באמבטיה. מן החדר נוכל להשקיף החוצה מבעד לחלון ירושלמי מקומר ולראות את הצמחים המטפסים.

עולם מצפון עשוי כולו מקרמיקה. חיקוי החומרים מושלם, ניתן לחוש את רכות הכריות, את מגע אריגי הבד ואפילו את ריחו של השום במטבח. החקוי המדויק מושג בעבודה מיניאטורית, בשלוב צבעים וצורות. את רהיטי הנוצרים היא ממש קולעת „ממקרוני" קרמיקה, את מפית השולחן היא מרדדת עד דק. העבודה המיניאטורית קרובה לליבה מן הימים בהם למדה טבנאות שיניים. „זה דומה" – „דומה, אבל השיניים תמיד לבנות ופחות או יותר זהות".

הריאליזם המושלם של החדר הוא אשליה, תמיד נמצא פרט קטן ששובר אותו. בחדר הילדים עומד סולם שראשו בכוכבים (בחוץ), באמבטיה צומחים פרחים מן הרצפה וצמחים המטפסים מחוץ לחלון חודרים לפעמים מבעד לזכוכית.

גיה, ילידת קבוץ מעגן מיכאל, רכשה את הטכניקה אצל קרמיקאית בארה"ב. „קרמיקה זו אומנות בוגדנית. לעולם אינני יכולה לצפות מה יהיו התוצאות כאשר החנוכיות תצאנה מהתנור. לפעמים יש הפתעות נעימות, קומבינציה יפה של צבעים, משחק אור וצל, ולפעמים יש אכזבות קשות. את ההשראה לחנוכיות אני שואבת מן האומנות הנאיבית, מן התיאטרון ומן הבית. אנשים שבאים אלי הביתה מוצאים פינות בדיוק כמו בחנוכיות. לפעמים אני מתרוצצת לחפש רהיטים כמו אלו שעשיתי בחנוכיה". פעם כשהלכה לפסטיבאל תיאטרון בובות חזרה מיד הביתה ויצרה חנוכית ילדים, עם סולם המטפס לשמים. במו

בהצגה. כאשר נדליק נרות בחנוכיה זו ונניחה על אדן החלון, נגלה שגם לנו חלון ירושלמי, כמו זה שבחנוכיה, ומהחלון נשקף נוף ישראלי: ימת רחל או הרי יהודה. „ביום בהיר רואים את ים המלח" ולפעמים אפשר לפגוש כביה כבשים אבודות – אחות נותן גדרה צמאונה בבתי הנר.

תערוכה של עבודותיה מוצגת בגלריה „אלף" בתל־אביב ובבית האמן ברובע היהודי בירושלים. ■

חנוכיות יום הלולות, חנוכיות יום הלולות. ביום בהיר רואים דרכן את ירושלים.

מוגש ע"י קדום פירסומאים

באולמי „בני־ברית" אירוע מכל הלב

לפני כשבועיים הוזמנתי לחתונה של זוג חברים, דליה ועמוס עומרים, שנערכה באולמי „בני־ברית" בתל־אביב.
אני שבחי מהאירוע כשבאמתחתי חויה והדרת וטעם של עוד בפה. וזאת בזכות האווירה הקסומה שליוותה את הערב ובזכות האוכל שהיה בבחינת דליקטס והוגש לשולחן ללא הגבלה.
כבר בהתחלה, עוד לפני שנכנסתי לאולם, כיבדו אותו בלובי המרווח בקוקטייל עשיר ובר מגוון ושופע מעדנים טובים. זה היה רק רמז לסה שהוגש מאוחר יותר לשולחנות בכלי חרסינה אלגנטיים ומפוארים. האוכל שהיה הפעם בטעם אירופאי־קלאסי הזכיר לי את „בית אבא ואמא" ורבים ביקשו תוספת וקיבלו מעל ומעבר.
חייבת אני לעמוד על השירות יוצא הדופן שמזמן לא נתקלתי ברומה לו, הן ביחס והן במסירות. לכל שולחן היה צמוד מלצר שניכר עליו שהוא במקצוע שנים רבות. הוא הקדיש לכל אורח מזמנו, למרות העבודה הרבה, ואפילו חייך.
אולם „בני־ברית" בעצמו אולם אלגנטי רחב ידיים ובטיקר סוליד׳. הוא מסוגל לאכלס עד 500 מקומות ואיש לא יחוש בצפיפות. הדקורציה הרמונית ומשתלבת עם מפות התחרה המונחות על השולחן ועם המפיות הוורודות שעל השולחן. כל אלה נראים פוטסטי עם הצבע האדום של הכסאות, הנוחים לישיבה.
זה שבעה חודשים מנהל את אולמי „בני־ברית" דב קרמר, שהפך את התחביב הקולינרי האישי למקצוע ממשי.
דב יחד עם צוות מיומן שם לעצמו מטרה לדאוג ולשפר את המקום כל הזמן. דבר לא קל במיוחד, כי המקום מנוהל כל העת ברמה גבוהה. האוכל והשירות כאן הם בסטייל של „חמישה כוכבים" ויעידו על כך ההזמנות שזורמות ולוח האירועים הצפוף.

אחד העקרונות הבולטים של הצוות הם רגש על שירות, סדר וניקיון. באולמי „בני־ברית" אנחנו לא מתפשרים על שום פרט. כל אחד יכול למצוא כאן את מבוקשו והמזמין יקבל את חפצו. האוכל כאן מותאם לכולם. ויש אוכל ישראלי, מזרחי, רומני ומה לא", אומר דב קרמר ומוסיף: „אפשר לערוך אירועים רבים החל מבריתות, חתונות, מסיבות לוועדי עובדים, מפגשים חברתיים כולל תצוגות אופנה ומסיבות הפתעה".
ואם אמרנו מסיבות הפתעה, איך אפשר שלא להזכיר את המסיבה המפוארת שנערכה לאחרונה לסלחין והזמר יואל שר, מסיבה שאליה הגיעו מסלתה ומשמנה של העיר.
הדובדבן שעל הקצפת הוא המחיר שהוא לא מן היקרים, למרות השירות והאוכל המשובחים. באולמי „בני־ברית" יש תמורה לכל אגורה. למי שעדיין מתלבט: „בני־ברית" היא חשובה מוחצת ומפתיעה. מקום שהוא ברמה בין־לאומית ובסטייל ישראל מיוחד במינו. אולמי „בני־ברית" רחוב קפלן 10, טלפון 210087

רהיטי צמח –
ריהוט עם נשמה

20 שנות נסיון, 300 מ"ר תצוגה, מגוון עשיר ונאה של ריהוט לכל הבית (פרט למטבחים), אמינות, אחריות ושרות אדיב, זהו כרטיס הביקור של רהיטי צמח אשר אולם התצוגה שלהם בחולון, רח' אילת 18, פינת הגר"א, מהווה מוקד ביקור וקנייה לאלה המבקשים לרכוש ריהוט חדש ומודרני לביתם, כדאי מאד לבקר!

באנו לרהיטי צמח שבחולון לאחר ששמענו נשכנינו על חנות הרהיטים של שלמה צמח – ושמענו טובות: אולם התצוגה הנמצא בחולון, רח' אילת 18, פינת הגר"א, מהווה הפתעה לאלה המבקרים בו. אל מול הקיר הדקורטיבי תמצאו מבחר עשיר ומגוון של רהיטים לכל פינות הבית, רהיטים בדיוק לפי טעמכם. הריהוט הינו בעיקר ריהוט מודרני, בעל טעם עשיר ובאיכות מעולה. תוכלו למצוא כאן כל מה שתזדקקו לו – מערכות ישיבה העשויות בכשרון רב ובעיצוב נאה במפעל של **שלמה צמח**, המתמחה בייצור סלונים, אשר נמכרים גם בבית מרס. כל־בו שלום ואחרים. כמו כן ניתן להשיג אצל **רהיטי צמח** מזנונים באיכות גבוהה – בעיצוב כפרי או מודרני, פינות אוכל בדגמים שונים ובמגוון צבעים, חדרי שינה – בדגמים כפריים, רשת ופורמאיקה וכן, חדרי ילדים ונוער – הניתנים לצביעה בכל צבע שתבחרו ובעיצוב צעיר המתאים לכל טעם. גם הריפוד אצל **רהיטי צמח** עשוי במומחיות רבה תוך שימוש בבדים אותם בוחר הלקוח, במיוחד הם אוהבים כאן את בדי הקטיפה המשובחת, מתוצרת גרמניה, אבל ניתן למצוא אצל **רהיטי צמח** מבחר גדול של בדי ריפוד כולם מתוצרת מעולה אשר יחזיקו מעמד שנים רבות. מובן מאליו כי הרהיטים עשויים מחומרים משובחים, מערכות הישיבה, לדוגמא, עשויות מעץ לבן פיני מלא.

רהיטי צמח מהווים שם דבר לקפדנות, אמינות, אחריות, ועמידה בלוח זמנים. הם לא יחסכו במאמצים על מנת שהלקוח יהיה מרוצה וזהו כאמור כרטיס הביקור שלהם – ריהוט עם נשמה.

כדאי מאד לבקר באולם התצוגה המרשים של „רהיטי צמח" –
בחולון, רח' אילת 18 (פינת הגר"א) טל. 03-848167. פתוח בימים א', ב', ד', ה', בין השעות 9.00–13.00 ו־16.00–20.00 ובימים ג', ו', בין השעות 9.00–13.00, כמו כן אולם התצוגה פתוח בכל מוצ"ש, בין השעות 18.00–21.30
עכשיו גם תנאי תשלום נוחים במיוחד!
ומובטח לכל קונה, שיביא כתבה זו, גם שי נאה לפי גובה הקניה!

מוגש ע"י

„כשמדברים ש הלבשה תחתונה..."

מאת: מייטל אוזון

„גיבור סברינה" מפעלי טכסטיל בע"מ הוא המוביל ביצרני הלבשה תחתונה לנשים, גרבונים, גרביים וגרבי ספורט בארץ. ייצוא החשלובת ב־1986 הסתכם בכ־30 מיליון דולר. יעדי הייצוא: ארה"ב ואירופה. „גיבור סברינה" בתאום את...

סברינה – האופנה האחרונה בלבני נשים.

שמדברים על מוצרי הלבשה תחתונה בעיקר לנשים, האסוציאציה המיידית היא של בגד עדין ורך כלשהו, המהווה או אמור להיות, חלק מן הגוף. מין עור שני שלא כמו בסוגי ביגוד אחרים, השימוש במוצרי ההלבשה התחתונה הוא יום־יומי לאורך כל היום. המחשבה והמושקעת בתיכנון היא רבה תוך התחשבות מירבית בנתונים מגבילים כמו גיזרה, סוגי בדים וסרטי הגומי שאינם נותנים לדימיון המתכנן להשתולל, ואולם כמות החידושים בענף והתפתחותו המהירה בשני העשורים האחרונים גורמים במישרין לכך, ש„גיבור סברינה" מחדש את הקולקציה אחת לחודשיים, כפי שהדבר מתבטא במשלוחיו לחו"ל.

איך עושים את זה?

ב„גיבור סברינה" מעסיקים במחלקת הפיתוח כ־30 איש, בתוכם שתי מעצבות במשרה מלאה: מעצבת אופנה ומעצבת טכסטיל. תכנון הגיזרות נעשה ע"י המחשב. גיזרות בגדי־הים הן המשפיעות ביותר על עיצוב תחתוני הנשים, למשל. הפיתוח המתרכז בעיקר בסוגי הבדים, מראה הבדים ובסרטי הגומי. סרט זה עושה את ההבדל בין תחתון מעוצב המונח טוב וטבעי על הגוף לבין „סמרטוט". את רוב סרטי הגומי מייצרים בארץ ואת השאר מייבאים. עיקר המאמץ מושקע בנושא הצבעים ומראה הבדים. משחק נכון בין הגוונים למיניהם יוצר מגוון רחב של מוצרים, ומהווה כר נרחב לפעילות דימיונם היוצר של המעצבים

„גיבור סברינה" מייצא לארה"ב, צרפת, גרמניה, אנגליה, שוויץ, סקנדינביה והולנד. אופי הלקוחות בארצות היעד הוא שונה וב„גיבור סברינה" נערכים למצב שבו יהיה מעצב שונה למוצרים לפי ארצות היעד. למשל: עיצוב שמרני לארצות כמו גרמניה, חדשני וסקסי – לצרפת. האשה הישראלית, מציינים ב„גיבור סברינה", אוהבת את העיצוב החדשני, הסקסי.

באירופה משווקים גרבוני „גיבור סברינה" ולבני גברים תחת השם „צ'ירוטי", אופנאי צמרת איטלקי.

כשליש מן הייצור ב„גיבור סברינה" הוא לשוק הישראלי, ומסתכם בכ־15 מיליון דולר.

ב„גיבור סברינה" חושבים שהפוטנציאל של השוק הזה הוא טוב. לפיכך מקפידים כאן על פיתוח והרחבת קו המוצרים ע"י הכנסת חידושים אפנתיים. בשנתיים האחרונות הפעילו מדיניות זו בנושא תחתוני הנשים ועתה פועלים להכנסת מוצרים אפנתיים בגרביים. השנה יצאו ב„גיבור סברינה" עם גרבוני "דיסקו", מוצר לוהט של ממש.

שם המשחק, אליבא דמעצבי „גיבור סברינה" הוא התחדשות ודמיון. הלקוחה הישראלית, בעלת הטעם הטוב והעקשנות הישראלית הטיפוסית, רוצה את המיטב.

אומרים שלגברים יש „רק דבר אחד" בראש. גם ל„גיבור סברינה", כ־2,000 עובדים ב־15 מפעלים שוקדים לייצר את זה בכמויות: 90,000 מוצרי הלבשה תחתונה ביום; 200,000 גרבונים ליום; 20,000 גרביים; וכ־20,000 גרבי ספורט. מלכי העולם התחתון בלבני נשים, גברים, ילדים וגרביים.

גרבי הספורט של „גיבור סברינה" עוברים את שלב ה„גיהוץ" לפני אריזתם לשווקים.

הלהיט האחרון: גרבוני הדיסקו קאן־קאן של „גיבור".

סרט

אסתר אדלשטן,
סופרת „מעריב" בקופנהאגן

ליב אולמן תהיה אידה

„אני מזדהה אישית עם המאבק המר בשלטונות ברית־המועצות ועם גורלם של יהודים ולא־יהודים, שאינם זוכים בכיבוד זכויות האדם וחופש הפרט בבריה"מ", אומרת ליב אולמן, המגלמת את דמותה של אסירת ציון אידה נודל.

לצערי הרב עדיין לא פגשתי את אידה נודל. גם הרעיון לעשות סרט על חייה לא היה שלי. כשהסרטתי לפני שנה וחצי באיטליה, דחף מישהו את התסריט לידי ושאל אם אהיה מוכנה לגלם את דמותה של אידה נודל על הבד. לא היכרתי אותה אז כפי שאני מודעת כיום לגורלה, אך נתפסתי מיד לנושא. ידעתי שהסרט יוכל לסייע לשחרורה ולאיחודה עם אחותה בישראל", מספרת כוכבת הבד הנורווגית ליב אולמן.

ליב, יפה ומטופחת, נראית רעננה גם לאחר שמונה שעות טיסה לקופנהאגן כדי להשתתף יחד עם אלי ויזל במופע הגיגי שאירגנה הוועדה הדנית למען יהודי ברית־המועצות. גם ליב אולמן, כשאר אומני הצמרת הדניים, הופיעה בהתנדבות בערב הגאלה והגיגי שה־כנסותיו היו קודש ליהדות הדממה.

מה שם הסרט - אני שואלת את ליב אולמן, שעיניה התכולות נוצצות בכל פעם שהיא מזכירה את השם אידה נודל, והיא משיבה: „אישית, הייתי מעדיפה ששם הסרט יהיה אידה, אך הוחלט לקרוא לו 'להתראות מוסקווה'. הסרט יוקדש במפורש לאידה נודל, והוא מגולל את תולדות חייה ומאבקה. להוציא את הקטעים הרומנטיים שהם פרי דמיון, הסרט נאמן מאוד למציאות. אידה, כידוע, אינה נשואה. אני מקווה כי אצליח להיפגש עמה לפני הצגת הבכורה שתתקיים באיטליה.

אידה מתעניינת בסרט

„ידוע לי כי אידה יודעת שהסרט על חייה מופק במערב ואף ידוע לי כי היא מפגינה עניין רב בו. עבורי תיל התפקיד להיות עוד תפקיד ראשי על בד הקולנוע; אני מזדהה אישית עם מאבקה המר בשלטונות ברית־המועצות ועם גורלם של יהודים ולא־יהודים, שאינם זוכים בכיבוד זכויות האדם וחופש הפרט בבריה"מ", אומרת לי אולמן ומוסיפה בלהט: „אינני מבינה את השלטונות הסובייטיים, מדוע מתאכזרים אליה כל כך: מדוע אין מאפשרים לה לעלות לישראל? היא הרי אינה עויינת המשטר. בסך־הכל הפגינה ונתנה ביטוי לדעתה – וזה לא חטא.

„הסרט יזכה לפרמיירה באיטליה ביום זכויות האדם של האו"ם, והוא מסתיים בראיון מיוחד לפי ראיון סודי שנערך בעבר עם אידה. אני מגלמת אותה בראיון, כאשה יהודיה, שמוטת ראש, כבוית מבט, חסרת בטחון ועצובה. לקראת סוף הראיון היא מתחזקת, עיניה נוצצות, ראשה מתרומם והיא מתמלאת תקווה. אני מנסה להביע ברדכי את תחושותיה של אידה, החולה אנושה, המיטלטלת בין יאוש לתקווה.

שאלה: האם ביקרת בעבר בברית־המועצות והתקשרת עם סירובניקים?

„ביקרתי פעמים רבות בברית־המועצות ואני מקווה כי לפני הפרמיירה אבקר שם שוב ואוכל להיפגש עם אידה. אני מקווה כי אקבל ויזה וכי כניסתי לא תימנע. אני רוצה לציין, כי תהיה זאת טיפשות מצידם לאסור עלי לבקר במוסקווה, מה שיתבטא כצעד בלתי פופולארי במערב, בו אני חיה כאדם חופשי. המאבק שאני מנהלת כרגע הוא למען זכותו של הפרט בברית־המועצות להביע דעתו בגלוי, לצאת מהמדינה כרצונו ולעלות לישראל."

שאלה: האם נפגשת בביקורך האחרון בישראל עם אחותה של אידה, אילנה פרידמן?

„ביקרתי מספר פעמים בישראל. אך לא יצא לי לפגוש את אחותה של אידה. לעומת זאת, נפגשתי אתה בפאריס והתוודעתי לחליפת המכתבים שביניהן. היא מתעניינת מאוד בתהליכי ההפקה של הסרט ובמאבק שאני מנהלת עתה בעולם למען אחותה."

שאלה: האם נישואיך לאיש העסקים היהודי, דונאלד כונדרס, הם שהציתו בליבך את הזיק היהודי?

רקע יהודי מאד

„או לא. הרקע שלי הוא 'יהודי' מאוד", צוחקת ליב אולמן ומשיבה: „מזה שנים אני משתייכת לציות הנואמים הבכיר של מכון ספירו ליהדות. נאמתי פעמים רבות למען ארגונים יהודיים, לרבות „הדסה", ויש

> „קל יותר לעשות עבודה הומניטארית מקיפה ויעילה עם רקע אישי זוהר. אני זוכה לקהל מאזינים גדול, והסובלים יוצאים נשכרים".

לי ידידים יהודיים רבים. אלי ויזל הוא ידיד נפש, אותו אני מעריצה ללא סייג. נפגשנו לפני המש שנים במצעד מחאה בתאילנד. שוחחנו לילה שלם על זוועות, עוני ורעב ושינאה, והוא הותיר עלי רושם עז. לא צריך לספר לי מה זה זוועות ומה זה פליטים. הסרטתי בעבר סרט דוקומנטרי על ילד ניצול אושוויץ, לפי תסריט שכתבתי בעצמי. ולפני 30 שנה שיחקתי על בימת התיאטרון הלאומי של אוסלו את אנה פרנק. אפשר להוסיף ולמנות דברים רבים על הקשר היהודי שלי."

שאלה: האם היית מעדיפה להקדיש יותר מזמנך לעבודה הומניטארית על־חשבון הקריירה האמנותית שלך?

„אני בראש ובראשונה אומנית, ומזה אני מתפרנסת. טיבעי הוא שאני משלבת דברים זה בזה. קל יותר לעשות עבודה הומניטארית מקיפה ויעילה עם רקע אישי זוהר. אני זוכה בדרך זה לקהל מאזינים גדול, שממנו יוצאים הסובלים נשכרים", אומרת ליב אולמן, המשמשת מזה שנים רבות שגרירית רצון טוב של יוניצ"ף, ומקדישה הרבה מזמנה לתעמולה למען בריאות אמהות וילדי מדינות מתפתחות. בינתיים היא גם מתכוננת לכתיבת ספרה השלישי.

שאלה: כיצד מגיבה משפחתך על פעילותך ההומניטארית המקיפה?

„בתי לין, שהיא כיום בת 20, (בתה של ליב אולמן מבמאי הסרטים השוודי אינגמר ברגמן), לומדת ספרות באוניברסיטה, ושואפת להיות סופרת. היא מגלה כשרון ספרותי טוב, ומעורבות פוליטית במתרחש בעולם. אנחנו נפגשות לעתים קרובות ביותר, מחליפות רשמים ודעות, מבקרות זו את פעילותה של זו – הכל ברוח טובה", מספרת ליב היכולה, ככל אמא, להמשיך ולספר שעות על בתה הנערצת עליה מאוד.

שאלה: אינך חוששת שמאבקך למען אידה נודל יתפרש כמעורבות פוליטית העלולה להזיק לקריירה האמנותית שלך?

„אשמח ואתגאה אם מישהו יפרש את מעשי כיום כמעורבות אישית למען יהודי ברית־המועצות. ההזדמנות שניתנה לי להזדהות אישית עם אידה נודל – זו מתנה משמיים. אני מזדהה בגלוי ובראש גאה עם האשה היהודיה הנרקבת בעיירה סובייטית מרוחקת, ואשמח להקדיש יותר מזמני לתעמולה למען כל הנשים היהודיות שאיבדו בברית־המועצות את זכויותיהן. אם מישהו מפרש את מעשי כפוליטיקה – מה רע בכך? היום כל דבר הוא פוליטיקה. ככל שידברו ויכתבו יותר על אידה נודל כן יגבר הלחץ, עד שיותר לה לצאת מברית־המועצות ולעלות לישראל. גורלה של אידה נודל זו טרגדיה אנושית גדולה. שרק יתנו לה לצאת – לפני שיהיה מאוחר מדי..." ■

ליב אולמן לא הביאה עמה לקופנהאגן תמונות מן הסרט, במקום זאת העניקה את ההקדשה המיוחדת עם תקווה לשלום לקוראי „מעריב".

חדש

לטיפוח כף הרגל
פדיאודורנט - ספריי דאודורנט ריחני, מרענן ומונע פטריות. יעיל ביותר: לשימוש אחת ל-8 ימים.
פדיג'ל - ג'ל־דאודורנט מרענן מצמחי "אלורורה".
פדיקרם - קרם לרכוך עור כפות הרגליים.
מיוצר ע"י הלטיס
פדיקר

לאהוב בלי לכאוב...
K-Y* ג'לי
להעשרת חיי המין

הק־וי K-Y* ג'לי משמש חומר סיכה מחליק, עדין ובטוח, היכול לעזור רבות לכל אשה הזקוקה מדי פעם לסיכה נוספת בזמן המגע המיני.

המחקרים שנערכו לק־וי K ג'לי מראים כי הוא אינו פוגע ברקמות העדינות שבגוף והוא יכול גם לעזור לרופאים בבדיקות פנימיות. ק־וי K ג'לי הוא ללא שומן, אינו גורם לגירוי, נשטף מיד במים ואינו מזיק לבגדים העשויים מחומרים טבעיים או סינטטיים.

ניתן להשיגו בבתי המרקחת

לקבלת מידע נא לשלוח הספח ליבואנים:

לכבוד אימופקס אימפקס בע"מ. ת.ד. 6080, ת"א מיקוד 61060 מ
נא לשלוח לי חומר על ק־וי K ג'לי.

שם ______ כתובת ______

פנויים, פנויות

ג'וק במיטה

רפי יעקובי, פסיכולוג

כיצד יוצרים ידידות במיטה? זהו פרי של השקעה מצטברת. עלינו למצוא דרך, להעביר מידע על הנעים לנו, ולהשיג מידע אודות יכולתו של השני להינות. כלומר – המשמעות המדוייקת של העניין טמונה בהבנה, שטירחת ההיכרות קודמת לפירות ההנאה

כפי שכולם יודעים אי אפשר ללמוד בארץ באופן סדיר על מין ועל יחסי־מין, ולא משום שהדבר מסובך ומורכב מדי. מותר ללמד כמעט כל מה שהבריות רוצים ללמוד, מנהיגה ועד אספרנטו, ממכוני־כושר ועד לימוד אכילה נכונה. אך בעוד שמותר ואף רצוי ללמד את בני־יהודה קשת, אסור ללמדם אהבה.

אני מניח שפה ושם, מישהו מכם ניזכר שדווקא יש אצלנו מה שקרוי הסברה מינית. אך אני רואה בה גירסה מעט יותר מתוחכמת של סיפורי רביית הפרחים והדבורים ותו־לא. עדיין מרבית נערינו ונערותינו, נחשפים לדברי ההבל, מן המאה הקודמת, שאנו מורישים להם לעתים מבלי משים, או לספרות פורנוגראפית המנפקת שטויות מסוג אחר. מכונות האהבה שם יוצרות אורגזמות בשרשרת, על־ידי מתקני־ענק שקשה להסתירם בזוג מכנסים רגילים.

במקרה הטוב יחסית, יש הורים מזן נדיר, המוכנים להנחיל לילדיהם מידע מנסיונם האישי. ניכר עליהם שהם עושים מאמץ מיוחד במינו, להיות אותנטיים. הם שוכחים שהם מציעים מידע מהתנסות לפי מודל שנות הארבעים, לאלו הנעים במחילות־האהבה וכמכוכיה היום, ולעבר לשנות־אלפיים.

נטל הלמידה

כך שעריין, בעיקרו של דבר, נטל הלמידה של ההתבטאות־המינית מונח על שכמו של כל אחד ואחר. ואם הוא מצליח בכך, זה בעיקר הודות לעצמו, ולא פעם זה כנגד הוריו או למרות הוריו.

כיצד יוצרים ידידות במיטה? ביסודו־של־דבר, כמו כל ידידות אחרת. כלומר, במקום בו תורמת נוכחות הזולת תוספת משמעותית, המרחיבה את שדה ההתבטאות והסיפוק. יש לזכור שיצירה כזו הינה פרי של השקעה מצטברת. לחוששים מטורח רב, כלומר בעלי קליטה מגושמת, העלולים לסבור שמדובר בהשקעה גדולה, נציין רק שמדובר בטירחה מסויימת הגיונית, שאינה חורגת בהרבה מגילוי עניין וסקרנות בזולת.

עלינו למצוא דרך, שתאפשר לנו להעביר מידע על מה שנעים לנו, ומה שחשוב עוד יותר להשיג מידע אודות יכולתו של השני ליהנות, ומתוך הפרטים הנצברים אצל שני אנשים, להרחיב את תכולת הכילוי המיני המשותף שלהם. כלומר – המשמעות המדוייקת של העניין טמונה בהבנה, שטירחת ההיכרות קודמת לפירות ההנאה.

כי בעוד הפקת הנאה אנוכיסטית מחייבת מומחיות עצמית כלשהי, הרי הנאה ממיפגש ידידותי במיטה, תובעת מומחיות גם לגבי בן־הזוג.

משתמע מכך, כאילו לא תיתכן הנאה ממפגש־מיני ראשון בין גבר ואשה, זרים זה לזה. אך זה אינו לגמרי נכון. ראשית, תיתכן התפרקות־מינית חזקה, ובמיוחד אחרי רעב־מיני ממושך – גם ללא היכרות. כאשר די בעצם נוכחות של בן־המין השני, כדי ליהנות מהמיפגש־המיני. שנית, ואף זה ייתכן, שדווקא זרותו של השני, מהווה הזדמנות לגירוי־מיני. כלומר, שדווקא זרותם של השותפים לזמן מה למיטה מהווה תמריץ מיני. ובמקרה כזה דווקא היכרות ממושכת עם בן־זוג, מהווה מחסום להתבטאות המינית.

במקרה כזה מדובר באנשים בעלי מעצורים חזקים מאוד, ושיכולתם להתבטאות־מינית הינה דלה במיוחד, ורק בנסיבות מאוד מיוחדות, מצליחים להשתחרר לשעה קלה ממיגבלותיהם והמיפגש עם הזר הינה אחת מן האפשרויות להשתחררות כזו.

איבחון מהיר

רוב האנשים מתקשים להתבטא־מינית עם בן־זוג זר, והם מפסידים והולכים עם ההיכרות המצטברת. ושלישית, יש בעלי נסיון המסוגלים להשקיע במהירות הבזק, והם הופכים למומחים לזולת בין לילה. פרחי־האהבה שלהם מלבלבים במהירות, ופירות השקעתם מבשילים ונקטפים כבר תוך כדי המיפגש הראשון. הרוב הגדול נזקקים להזדמנות ממושכת יותר, כדי להשיג תוצאות כאלו.

רי מביך להיתקל בגברים ונשים המציעים דיאגנוזה מגושמת אודות השני, בעקבות מיפגש אחד במיטה. הוא קובע שהיא איננה שווה במיטה, משום שלא הגשימה את ציורי האוננות שלו, החרוטים בדימיונותיו האינפנטיליים. ואילו היא רותחת מזעם על הגולם שאינו יודע לגעת היכן שהיא מורגלת ליהנות.

וכי מניין יידעו? איש מהם לא אמור לדעת. הם זרים זה לזה. האם טרחו להקור זה את גופו של זה כברם ידעו כיצד לבלות יחדיו.

אך הרוב הגדול בכל זאת יודעים שהם אינם יודעים. והם מלאים מוכנות להכיר, לשרת את השני ולהשקיע בו. אלא מה? מה שהיא מוכנה לעשות לו לא רק שלא פותח אותו מבחינה מינית, אלא אף גורם לו לאסוף את בגדיו ולהמלט מן המקום בבהלה. אם אתם נתקלים בגבר השועט כמלוא אונו אף לא מתפנה מעת לעת להעיף מבט לאחור, והדבר מגרה את סקרנותכם, כמעט בכוח סתגלו, אי־שם, אחר מיש השתוקקה לעשות לו טוב. ורק טוב.

היא מוכנה אך אינה יודעת כיצד להיטיב עם איש מסויים זה. ואנו לא נוכל אפילו להסיק מזה בוודאות שהאיש אינו יכול לקבל את מה שיש לה להציע. יכול להיות שהוא רק אינו יכול עכשיו, באופן מיידי. יכול להיות שבאקלים אחר ובמינון אחר, היו שניהם מצליחים לבסוף. אך הפעם איתרע מזלה והיא נתקלה בילד מגודל, פליט מחיבוק־האמא ונישוקי הדודות, והרפלקס הראשון שלו הוא להדוף. רק לאחר מכן הוא מתגבר על קוצר־ראותו, ומתחיל להבחין שהפעם זו איננה דודתו אלא אשה. והוא נזכר לבסוף שהוא כבר איננו ילד, אלא גבר.

מהדיפה־מגושמת בתחום המיני, קשה מאוד להשתקם. בתחום זה אנו מפונקים, רגישים ובעלי זכרון של פיל. ויש הנוצרים בנבכי מוחם עלבונות מיניים שנים רבות. כאשר הוא מתנהג כאילו ריחה בלתי נעים, והיא כאילו מצאה ג'וק לידה במיטה, יתכן ולא תהיה להם הזדמנות נוספת להמשיך ולפלס להם דרך זה כלפי זה.

כשמתבצעת הדיפה־מגושמת בנסיון חיזור רגיל, עוד ייתכן פה ושם, בנסיבות של שהות משותפת בעבודה, בלימודים או במגורים משותפים, ליצור קשר. אך מעטים יודעים להקציב לעצמם הזדמנות נאותה ליצירת קשר־ידידותי מיני.

הזדמנות להתנסות נוספת

וכך, רוב החללים נופלים כבר בהתנסות ראשונית, מבלי שיצרו לעצמם הזדמנויות נוספות. וכך ההזדמנות להתנסות מסויימת המקדמת את היכולת לידידות מינית, נהדפת על הסף, ובאופן המסובך ביותר. שכן, השניים סבורים שהם התנסו והם כבר יודעים הכל. כלומר, לא יאפשרו לעצמם המשך המדורג של תהליך ההיכרות.

צורה אחרת של הדיפה, מצויה בגירסה שאני נתקל בה לעתים מזומנות; והיא שכדאי לדחות את ההתנכות־המינית עד למציאת האדם המתאים. והכוונה בכך היא, כמובן, לאדם המתאים מכולם. בעל מידות טרומיות, איש יקר ונדיר. כאן טמונה כמובן הסכנה שאת עלולה להמתין עד בוש, לאדם המתאים ותזניחי את עצמך כאשה.

האיש הזה, למולך, אולי אינו הזדמנות מלאה עבורך לחיים משותפים, אך הוא מהווה הזדמנות לעבור עימו כברת דרך. את יכולה תמיד להתיר אותו מאחוריך באות התחנות, ולהמשיך הלאה בלעדיו. העיקר זה לא להירדם וליתקע, אלא לנוע ולהתנסות. ■

בריאות מהראש

מאת: שושי שמיר ומ. מרגלית

הפנים – האיבר הייצוגי ביותר שבגוף האדם והם השער הראשון בתקשורת הבין־אישית. המסגרת המשלימה שלהם הוא השיער. כיצד לשמור על מסגרת זו.

קיים קשר הדוק בין בריאות השיער לבין בריאות הגוף כולו. תאי השיער, כמו כל תאי הגוף כולם, מוזנים באמצעות אספקה עשירה ותקינה של מרכיבים חיוניים המסופקים ע"י הדם. ומכאן, כי אם אספקת דם זו תהיה לקויה, תתבטא התוצאה – אם לטוב או לרע – גם בתאי שורשי השיער. ואם, חלילה, לרע תהיה התוצאה: השיער מתייבש, נשבר ומתפצל בקצותיו, ובשלב אחרון נפרד (לצמיתות) משורשיו. הסיבה, כאמור, תזונה לקויה של התאים.

„דבר זה אינו חייב לקרות, ובוודאי לא בימינו", אומרים אסיה וזאב פכטהולט, נטורולוגים, המעבירים את מסר הבריאות לא רק בתזונה נכונה, אלא אף בטיפול הנכון של השיער – באמצעות תכשירי השיער שי/טי7, המבוססים על טהרת צמחי־מרפא בלבד, ללא כל תוספת כימית שהיא.

זאב פכטהולט, נטורולוג ואירידולוג זה כארבעים שנה, נתן את דעתו, בפועל יוצא של מקצועו, כי מאחר ומזיני השיער והגוף הם אותם, יש לטפל בהם באותם אמצעים – קרי, צמחי־המרפא השונים, וכך נוצרה לראשונה, לפני כ־15 שנה, סידרת מוצרי שי/טי7 (השם מבוסס על המלים: „שיער", „טבעי", ו־7 מספר הצמחים של הסידרה הראשונה).

שימוש עקבי ומסודר בתכשירי שי/טי7 הביא, כפי שהוכח מנסיונם של רבים, לתוצאות מעל ומעבר למקווה ולמצופה. באמצעות תהליכים ביו־כימיים הנמצאים במרכיבי הצמחים, השתפר השיער לאין־ערוך, ואף זה של הבעייתי ביותר. כללית – שיער חולה, צרוב וסדוק מקבל ברק, נעשה סמיך יותר, ומה שמפליא ביותר – ואף זאת לסיפורם של רבים – קיימת התופעה של חזרת הגוון הטבעי בשיער שהלבין. תופעה זו, אומרת אסיה פכטהולט, המעורבת באופן פעיל בתהליך הייצור של תכשירי שי/טי7, יש אולי, להבין רק אם נזכור, כאמור, כי מה שעושים צמחי המרפא לגוף האדם, לאמור – משקמים ומבריאים אותו, אותו הם עושים גם לשורשי השיער העייפים ו„הרעבים". התופעה הכללית לאחר שימוש של תקופת זמן סבירה, הפלומה הדקה מתעבה, השיער מקבל ברק והדרך להבראה מחלטת סלולה. אין כאן כל מעשי „נסים", כי כך הוא דרכו של הטבע להתבטא כאשר נותנים לו תנאים אופטימליים.

אל תכשירי השיער נוספו, לאחרונה, שני תכשירי טיפול בעור הפנים, גם הם על טהרת צמחים. קרם לחות לעור יבש וקרם לחות לעור שמן. גם ריחם, הוא הריח הטבעי של הצמחים, ללא כל תוספת בושם שהוא, כדי לא ליצור גירוי פנימי, שהוא בשורה טובה כשלעצמה לנשים רגישות לריחות.

אמצעות התכונות הפעילות של הצמחים, מזינים המשחות את שיכבת העור החיה, מסלקים בכך כתמים וקמטים מעל פני שיכבת העור העליונה וגורמים בזאת להתחדשות ורעננות בסיסית של העור. בעקבות סקר תוצאות של השימוש בקרמים אלה, ניתן כבר עתה, לשער, כי יש בהן פריצת דרך נכבדה בשמירה הטבעית של העור ובטיפוחו.

גורמים מסוימים של נשירת השיער אינם ניתנים, תמיד, לשליטה, אולם תזונה נכונה של תאי השיער ושורשיו ותזונה נכונה של עור הפנים, ניתנים במידה רבה לשליטתנו, וכך על ידי ויסות המרכיבים השונים, להם נזקק העור, אפשר להגיע לתוצאות טובות, ככל האפשר – בדרך הטבעית.

התכשירים הם באישור משרד הבריאות והם מופצים בלעדית ע"י נאשׁ 2000 בע"מ, טל' 03-5519998, שי/טי7 – תכשירים קוסמטיים טבעיים, רחוב בוקי בן־יגלי 17, תל־אביב, טל' 03-282486.

איכופלן

תכשירים לעצירת נשירת שיער וצמיחה מחודשת
טבעי מצמחים רפואיים
להשיג בבתי טבע, מרקחות ובריכות סופרפארם.
יבואן של קוסמטיקה, סירקין 18, גבעתיים,
טל' 729506

יום טיול
למחילות בר־כוכבא (באמציה)
ולמוזיאון הבדווי
ע"ש ג'ו אלון בקיבוץ להב

תאריכי יציאה: 3.1

המחיר: 23 ש"ח לאדם. כולל: אוטובוס, מדריך, כניסות לאתרים.

פרטים והרשמה: „מועדון מטיילי מעריב", רח' קרליבך 2, ת"א 03-439207

רותי קינן

והיית אך שמח

זה לא כל כך מסובך להיות שמח בימים אלה. יש כל כך הרבה סיבות טובות לחגוג – חנוכה של סופגניות, שנה אזרחית חדשה, סוף שנת המס והתחלה של תוכנית כלכלית.

סופים והתחלות הם תמיד סיבה טובה למסיבה ומשקאות אלכוהוליים הם התשובה השמחה לכל אירוע שכזה.

פעם, הסתפקו אצלנו ביין מתוק ששימש בעיקר לקידוש של שבת. היום, כבר מתחילים לדעת מהו ההבדל בין יין סתם ליין משובח, מביאים מחו"ל בקבוקי משקה אקזוטיים, שותים בכל הזדמנות, ולו רק כדי להיראות מאוד „אין".

ואם לשתות זה „אין", משקאות מעורבים, אלה הקרויים קוקטיילים, הם המלה האחרונה. כדי להבין בהם אין צורך בחיך אנין, כמו להבנה ביין, ונגלה לכם בסוד, שכל תערובת של יותר ממשקה אחד יכולה לזכות מייד בתואר „קוקטייל". יחד עם זאת, יש כבר קוקטיילים שזכו להכנס להסטוריה של קוקטיילים מסורתיים, והם נושאים שמות שאפשר לזהותם בכל העולם: פיז, סאוור, קולינס, מרטיני וכמובן – הפונץ' הישן והטוב. במבחר מאלה נעסוק הפעם.

קוקטייל משובח נבדל ממשקה חריף טהור בעיקר בריכוז האלכוהול שבו, שכן, רוב הקוקטיילים מבוססים על מהילת משקאות חריפים במיצים, במים, בסודה, במשקאות קלים ורובם – גם עם הרבה מאוד קרח. רוב הקוקטיילים מתוקים – והאלכוהול שבהם מורגש יותר לאחר ששותים מהם בקלות – ובכמות גדולה. זוהי, כנראה, גם הסיבה לכך, שהתחבבו כל כך על הישראלי שאינו מורגל במשקאות.

אז אם יש לכם מסיבה הערב, הצטיידו במלאי של משקאות קלים, משקאות חריפים בסיסיים (וודקה ורום בתוספת של מבחר מיצים ומשקאות מוגזים יספקו לכם שלל של וריאציות קוקטייליות). אל תשכחו הרבה מאוד קרח, בקוביות או מרוסק, כמה זיתים, דובדבנים, קליפות מסולסלות מלימונים ותפוזים, פירות חצויים וקשיות. הכינו גם מלאי של כוסות גבוהות שפה וגבוהות רגל ומנער (שייקר) אחד שיהפוך אתכם ל„בארמנים" אמיתיים. אפשר גם להעביר את הממחה (בלנדר) לסלון, כי חלק מהתגיגה הוא להכין את המשקה לנוכח המוזמנים.

שימו לב ליחס שבין המרכיבים, שהוא הקובע למעשה את הטעם הסופי המוכר, לפחות כשהמדובר בקוקטיילים מסורתיים. במתכוני המשקאות אין מדברים בכמויות מוחלטות אלא במידות יחסיות. מכפילים את הכמויות בהתאם למספר השותים אולם רצוי להכין משקה ללא יותר משתי כוסות בבת אחת.

אם אין לכם מסיבה הערב – הכינו לכם משקה פרטי לחלוטין ותהייה לכם מסיבת יחיד שמחה.

קולינס

כל כולו אינו אלא תערובת על בסיס של משקה חריף (המקור נורס ג'ין, אבל כל תחליף מתקבל בברכה), בתוספת מיץ ומי סודה.

החומרים:
1 מידה ג'ין
מיץ מלימון אחד
כפית סוכר
קורט אנגוסטורה (תיבול מריר, מיוחד לקוקטיילים)
מי סודה

לקישוט:
פרוסת לימון

ההכנה:
מכניסים את הג'ין, מיץ הלימון, הסוכר והאנגוסטורה לכוס גבוהה ובוחשים בעזרת קיסם ארוך או כפית ארוכה עד שהסוכר נמס. ממלאים את הכוס במי סודה קרים ובוחשים שנית קלות. מקשטים בפרוסת לימון ומוסיפים גם קוביית קרה.

פונץ'

לחימום האווירה במסיבה, אין כמו פונץ' חם. תשמחו לגלות, שהפונצ'ים למיניהם הם למעשה אבות אבותיהם של הקוקטיילים המודרניים ולמעשה, היו תערובות המשקה החריף הראשונים. אפשר להכין פונצ'ים טעימים מיין או ממשקאות חריפים אחרים ולמהול אותם במיצים או בתה. חובה לתבל היטב ולהוסיף פירות טריים, המתחממים עם המשקה וסופגים ממנו לקרבם.

החומרים (ל-10 כוסות):
3 תפוזים
2 כוסות מים
כוס סוכר
גרגרי ציפורן
מקל קינמון
6 כוסות יין אדום

ההכנה:
שוטפים את התפוזים. קולפים מאחד את השכבה החיצונית של הקליפה וסוחטים ממנו את המיץ. פורסים תפוז נוסף לפרוסות ומהשלישי – סוחטים את המיץ. מרתיחים את המים עם הסוכר וקליפת התפוז בסיר בינוני ובוחשים היטב. מוסיפים את מקל הקינמון ונועצים את הציפורנים בפרוסות התפוז. מוסיפים את היין ופרוסות התפוזים ומביאים עד לנקודת הרתיחה (אין להרתיח). מעבירים לקערה חסינת אש ומגישים בספלים.

אמריקאנו

משקה המבוסס על קמפארי ומוגש לעיתים קרובות בכוס ששוליה קושטו ב„כפור" של גבישי סוכר (ראה בעמודים אלה).

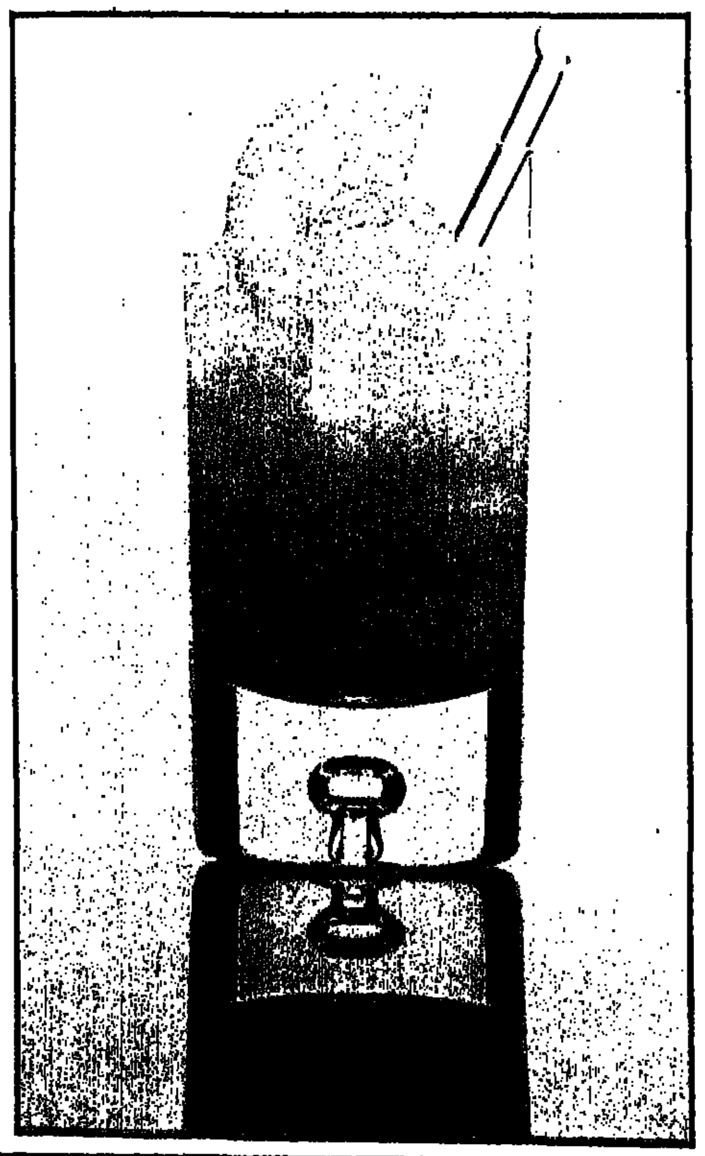

◄ *קולינס. משקה חריף, מיץ וסודה.*

החומרים:
1 מידה קמפארי
1 מידה ורמוט מתוק
סודה (לא הכרחי)

לקישוט:
פרוסות וקליפה של לימון או ליים

ההכנה:
בוחשים את המרכיבים היטב עם הרבה קרח בכוס רגילה. מעבירים לכוס הגשה ומעטרים בפרוסות לימון או ליים וברצועת קליפת לימון. אפשר גם להניח קוביות קרח בכוס ההגשה, לצקת עליה את המרכיבים ולמלא את הכוס עד שפתה במי סודה.

מארטיני

אולי הידוע מבין הקוקטיילים. המרטיני הקלאסי מבוסס על ג'ין אבל אפשר להחליפו בקלות בוודקה ואפילו בטקילה. מגישים כמות שהוא, או על גבי קוביות קרח, בהתאם לטעם וכושר העמידות בפני האלכוהול. (הקרח מוהל את האלכוהול. מרטיני הוא ערוב של משקאות חריפים ללא תוספת של משקה קל. ראו הוזהרתם!).

החומרים:
3 חלקים ג'ין
½ חלק וורמוט יבש (לא מתוק)

אמריקאנו. מבוסס על קאמפארי, בכוס מקושטת בגבישי סוכר.

לקישוט:
זית, קיסם עץ

ההכנה:
מניחים בכוס כמה קוביות קרח ויוצקים עליהן את המרכיבים. מערבבים במהירות ובטרם הקרח נמס -- יוצקים את המשקה לכוס מרטיני מצוננת היטב (חובה: כוס קוקטייל גבוהת רגל ודמויית חרוט רחב פה - ראה צילום). נועצים קיסם בזית ירוק ומטביעים אותו בתוך המשקה.

מארטיני. מבוסס על ג'ין, אבל אפשר עם וודקה או טקילה.

פינה קולדה

משקה מקובל מאוד באיים הקריביים. מגישים אותו שם בתוך קליפת אגוז הקוקוס או בתוך אננס חלול. בבית אפשר להסתפק בכוס מצוננת, גבוהה או נמוכה. חלב הקוקוס הוא חלק שאי אפשר לוותר עליו במתכון הזה. אם אין לכם אגוז קוקוס טרי או חלב קוקוס משומר (בקופסה), תוכלו להפיקו מ-100 ג' קוקוס טחון שעליו תיצקו כוס מים רותחים. מניחים לתערובת להצטנן וסוחטים מבעד לבד סמיך. מתקבל משקה חלבי שמזכיר בטעמו ובצבעו את חלב הקוקוס. אם לא רוצים להסתבך, אפשר להכניס למשקה קוקוס טחון.

החומרים:
2 מידות רום לבן
2 מידות מיץ אננס
2 כפות חלב קוקוס
2 טיפות אנגוסטורה

לקישוט:
דובדבן, פלחי אננס

ההכנה:
מניחים את כל המצרכים בממחה, בתוספת 5-4 קוביות קרח ומפעילים עד שהמשקה אחיד. יוצקים לכוסות ומקשטים בפרוסות אננס ובדובדבן.

אג נוג קריאולי

משקה שגם הוא מקובל באיים הקריביים ולהכנתו משתמשים בין היתר גם בביצה.

החומרים (ל-2 מנות):
ביצה
½ כוס שמנת לקפה
½ כפית קליפת לימון מגוררת
טיפה אנגוסטורה
½ כוס רום
קוביות קרח

ההכנה:
מכניסים את כל החומרים למנער ומנערים היטב עד שמתקבלת תערובת אחידה וקצפית. מניחים ב-2 כוסות קרח כתוש ויוצקים את המשקה עליהן. מקשטים בפרוסות לימון ובדובדבנים.

רוסי שחור

משקה שצבעו כהה וטעמו טעם קפה, מבוסס על וודקה וליקר קפה. מכאן גם שמו.

החומרים:
2 מידות וודקה
מידה אחת ליקר קלואה או טיה מאריה או סתם ליקר קפה
אפשרות: קוקה קולה, למילוי הכוס

לקישוט:
אגוזים

פינה קולדה. בלי חלב קוקוס זה לא הולך.

ההכנה:
יוצקים את הוודקה והליקר על פני קרח לכוס קוקטייל מערבבים בעדינות. אם משתמשים בכוס גבוהה – אפשר למלא אותה בקוקה־קולה. מקשטים באגוזים משופדים על קיסם עץ.

אג נוג קריאולי. המשקה של האיים הקאריביים.

רוסי שחור

ג'ין פיז

משקה קליל ומוגז, מתקתק וחביב.

החומרים:
כף סירופ סוכר
2 מידות ג'ין
מיץ מלימון אחד
סודה

ההכנה:
מכניסים את כל החומרים מלבד הסודה למנער. מוסיפים קרח כתוש, מנערים היטב ויוצקים לכוס מקושטת ב„כפור" של קרח.

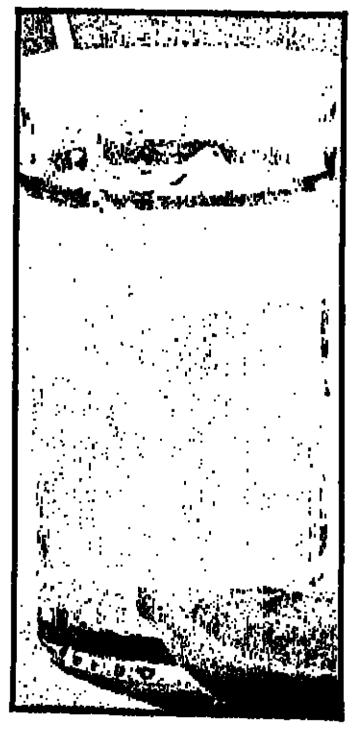
ג'ין פיז. קרח כתוש – חובה.

„כפור" של סוכר

עיטור נאה לשפת כוס הקוקטייל הוא מסגרת היוצרת תחושה של כפור מסביב לשפת הכוס.

1. מרטיבים את שפת הכוס בחצי לימון או תפוז (או מעט מים).

2. טובלים בסוכר גרוס דק (אך לא באבקת סוכר)

3. מנערים קלות את הכוס מעודפי הסוכר ומניחים ל„כפור" להתקשות.

איש הסוכר מירושלים

הנס ברטולה הוא אמן. האמנות שלו מתוקה ושבירית. הנס מפסל דמויות, ציפורים, חיות ואת ירושלים – מסוכר. עם סיפור אישי מרתק של מי שהגיע הנה מגרמניה לשמש קונדיטור ב„הילטון", גילה את הנקודה היהודית, התגייר למהדרין, נשא אשה ישראלית והיה לאחד משלנו – הנס הוא בהחלט משהו מיוחד גם בקהילית הקונדיטורים המומחים.

לאחרונה, החליט להנחיל את הידע והמומחיות הרבה שלו גם לאחרים. הנס יורד מהבירה ויעביר קורס שיחל בשבועות הקרובים במלון „טל" בתל־אביב, למי שמעוניין להפוך לקונדיטור בבית. הנס מקווה שהקורסים יתפתחו ויהיו לבית ספר שיכשיר עתודה מקצועית בנושא הקונדיטאות בארץ. בינתיים, הוא מדגים כיצד מכינים מעיסת סוכר יצירות פיסוליות מרהיבות. ניפוח הסוכר, מעיד הנס, היא אמנות ישנה, שלאחרונה החלו חוזרים אליה בתשובה, אחרי שנים של פיסול במרגרינה ובקרח.

למי שאינו מוכן להכנע לאתגר ניפוח הסוכר (ככלות הכל, יש גבול גם למה שמוכן הבן אדם לעשות למען היופי והאסתטיקה של המזון), מציע הנס את אחד ממתכוניו המעולים לעוגות.

עוגת גבינה בפרי

החומרים (לתבנית מס' 25):
10 בישקוטים או ¼ עוגת תופין

הנס ברטולה. פיסול בסוכר.

(טורט) פרוסה לרוחב
200 ג' פירות טריים (תות, אפרסק, מנגו) קלופים, פרוסים ושרויים מעט בליקר
200 ג' גבינה 9%
1 כוס סוכר
3 חלמונים
מיץ וקליפה מגוררת מלימון אחד
מיץ וקליפה מגוררת מתפוז אחד
2 כפות ג'לטין
¾ כוס מים רותחים
500 מ"ל (2 חבילות) שמנת מתוקה מוקצפת
פרוסות קיווי לקישוט

ההכנה:
שוטחים את הבישקוטים או הטורט על בסיס התבנית, המרופד בנייר פרגמנט. מסדרים עליו את הפירות השרויים בליקר.

מערבבים את הגבינה עם הסוכר, החלמונים, מיץ הלימון והתפוז והקליפות המגוררות. ממיסים את הג'לטין במים הרותחים ומערבבים עם חלק מהקצפת. מערבבים את שארית הקצפת בעדינות ומוסיפים לתערובת הגבינה.

יוצקים על פני הפירות שבתבנית ומצננים 4 שעות לפחות. לפני ההגשה מקשטים בפרוסות קיווי.

מי דואג לנפטרי תל־אביב?

[illegible]

„חברה קדישא" מתמודדת עם אחד הנושאים הקשים ביותר בחיי היום יום – המוות. רובנו מעדיפים להתעלם מן הנושא או לפחות לדחות אותו עד שהוא מגיע אלינו, אך ב„חברה קדישא" היה נושא כאוב זה ל„נושא שצריך לחיות איתו". ההתמודדות עם קצב התמותה באיזור ת"א מעמידה בפניה אתגרים יומיומיים – עיקר הבעיה מיעוט מספר המקומות שנותרו לקבורה, באיזור ת"א והמחוז.

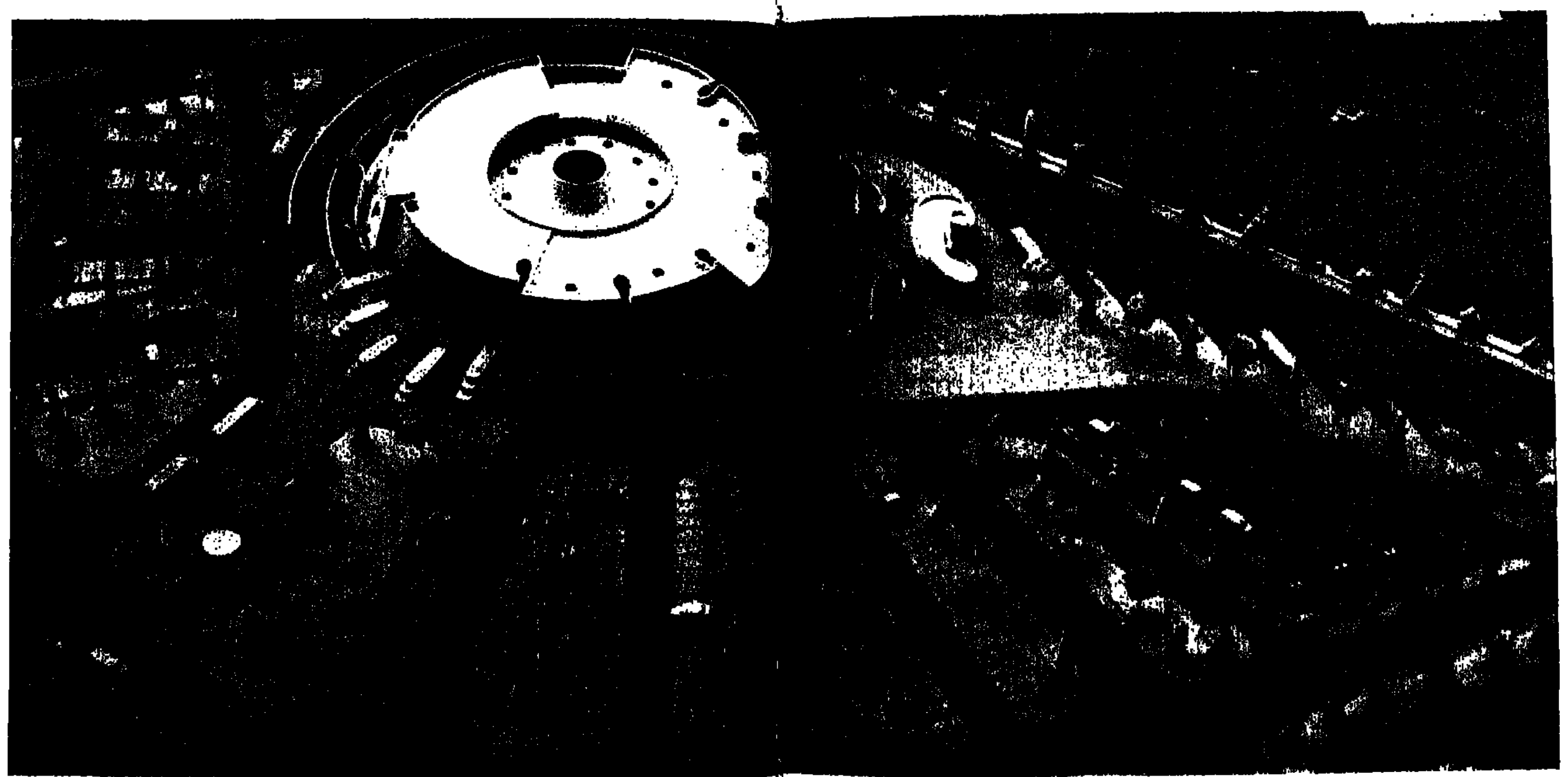

בית החלוויות „רידינג" -- מראה כללי

[illegible] חברה קדישא, מר ש. בוקא [illegible] היו"ר ומר ישראל ארליך המנכ"ל.

בניית בית ההלוויות העירוני של ת"א והמחוז המוקם באיזור רידינג בטמונה של חברה קדישא עומדת לפני סיום. הבנין בנוי כאודיטוריום בעל שלוש קומות - קומת הקרקע מיועדת למקררים וטהרת הנפטרים, קומת הכניסה לקבלת המשפחות, עם 6 אולמות בגדלים שונים, המתאימים לסדרי גודל ההלוויות. באולמות יערכו ההספדים. בצמוד לאולמות נבנה מקום תפילה קטן ו„אולם אזכרה" הכולל מוזיאון וספריה בנושאי יהדות המתמקדים בעניני קבורה, מצבות מיוחדות מן העולם היהודי ועוד. בימים אלה מקיימת חברה קדישא - גחש"א מו"מ עם גורמים אקדמאיים ומדעיים שונים על איסוף וליקוט חומר מתאים בנושאי הלכה ויהדות ובנושאי פטירה. ב„אולם האזכרה" יתכנסו בני המשפחות לפני ההלוויה, באוירה המתאימה.

בבניה הפונקציונאלית של „בית הלוויות רידינג" ניכר שהוקדשה מחשבה רבה למערך השירותים שניתנים למשתתפים בהלוויות. עפ"י התיכנון יכולות לצאת 6 הלוויות בו בזמן. במקום חניה לרכב פרטי ולאוטובוסים. דגש מיוחד מושם בימים אלה על תיכנון מערכת שילוט והכוונה מתאימה שתנווט את הקהל לכל הלוויה והלוויה. בתוך הבנין תורכב מערכת אלקטרונית בדומה לזו שבשדה התעופה. המערכת תספק מידע עדכני על מועדי ההלוויות, מס' אולם ההספדים ובית העלמין המיועד לנפטר, ע"י כך מקווים לסייע לקהל המלווים להגיע למקום הנכון ללא תקלות מיותרות.

בית ההלוויות ישרת את נפטרי ת"א וסביבתה והוא ישמש תחליף לבית ההלוויות הממוקם ב„איכילוב". מיקומו איננו מקרי. סמיכותה של „רידינג" לרמת אביב ג', המקום המיועד לבניית בית קברות נוסף, היוותה את הגורם המרכזי לבחירת המקום על אף הקשיים הסביבתיים. הבעיות הביורוקרטיות והעימותים המשפטיים גרמו להשבתת העבודה במקום במשך שבעה חודשים. הבנייה אמורה להסתיים עפ"י התוכניות באפריל 87, ופתיחתו מספר חודשים אח"כ, עם גמר השיפוצים הפנימיים, ריהוט, התקנת מערכת הכריזה האלקטרונית וכו'. דגם של „בית ההלוויות רידינג" הוא חסר תקדים, „הרעיון", אומר ישראל ארליך מנכ"ל חברה קדישא לאיזור ת"א והמחוז, הוא מקורי ואנו לומדים מהנסיון של עצמנו".

לשרת את הציבור

חברה קדישא – גחש"א, הפועלת באיזור תל־אביב יפו והמחוז, משרתת קרוב למחצית האוכלוסיה היהודית במדינה, המרוכזת ב־10 יישובים – מפתח תקווה בצפון ועד בת־ים–חולון, תל־אביב רבתי, תל־אביב–יפו ר"ג, גבעתיים, בני־ברק, אור יהודה וגבעת שמואל. הצורך לשרת אוכלוסיה גדולה עם צרכים ומנהגים שונים מעמידה בפני החברה אתגרים מיוחדים להעניק טיפול אישי וייחודי לכל נפטר ובני משפחתו בהתאם להרגלים, המינהגים והצרכים של

„יש מי שדואג"

חברה קדישא – גחש"א (גמילות חסד של אמת) היא עמותה המעניקה שירות ציבורי והיא פועלת בכפיפות למשרד הפנים ולמשרד הדתות. בחברה 120 עובדים ביניהם רוחצים, חזנים, קברנים, אנשי מינהלה ועוד. „כולם", אומר ישראל ארליך המנכ"ל, „עושים „עבודת קודש" וממלאים תפקידם באמונה". בראש החברה עומדת ההנהלה הפעילה יום יום בצמוד למנכ"ל ישראל ארליך, ועורכת תוכניות לטווח ארוך ומנהלת את המאבק עם הגורמים העירוניים. כולם כאחד פועלים לתת את מירב הסיוע למשפחות הנפטרים. בראש ההנהלה עומד עסקן ציבור ותיק, יקיר העיר ת"א, מר יעקב לסלאו, המפעיל גם ועדות שונות. אנשי חברה קדישא דואגים לטהרת המת והובלתו לקבורה – ללא כל תשלום מיוחד. שרות אירגון ההלוויות פועל עד 9 בערב ובמוצאי שבת וחג עד 10 בערב. לאחר מכן פועלת מזכירה אוטומטית שמפנה את הפונים לאחראי התורן שמטפל.

כל עדה ועדה.

„הגמישות", אומר ישראל ארליך, מנכ"ל חברה קדישא, „היא מירבית, אנו משתדלים לגלות הבנה רבה לנטיות ומנהגים מיוחדים של עדות שונות כאשר המטרה לשרת את כל הציבור, והדגש הוא על הכל.

דה עקא עם כל הרצון והמאמץ שמשקיעה חברה קדישא במתן שירות לציבור התושבים באיזור, לעריכת כ־25 לוויות ליום בממוצע כלומר כ־8000 הלוויות בשנה, היא נתקלת בבעיות ביורוקרטיות בעיקר בתחום המוניציפאלי. מסביר ישראל ארליך: „הבעיה העיקרית עימה אנו מתמודדים הינה מחסור במקומות קבורה נאותים. גידול האוכלוסיה בת"א וסביבתה מחייב תיכנון לטווח ארוך לא רק ל„איכות חיים" אלא גם לדאוג למתים". חברה קדישא רכשה בכספה לפני 20 שנה שני אזורים שיועדו על ידה להקמת בתי קברות, האחד בגבול בת־ים–חולון הפועל מזה כמה שנים והשני באיזור רמת אביב ג'. השניים אמורים היו להיפתח במקביל אך בשל בעיות עירוניות הפכה רמת אביב ג' לסלע מחלוקת בין חברה קדישא לעירית ת"א, ולמרות קביעה חוזרת של בג"צ שקבעה שהשטח מיועד לבניית

אינו ראוי לתגובה...

ש: מר ארליך מהי תגובתך על כתבה שפורסמה ביום שישי 26.12.86 במוסף תל־אביב של „ידיעות אחרונות"?

ארליך: „סליחה, דברים שאני מטיל ספק אם נאמרו ביושר, או אם נעשה ביושר, אינם ראויים לתגובה".

בית קברות, לא חזרה בה עירית ת"א מפעולותיה ופוגעת בהחלטת בג"ץ. הבעיה בעינה עומדת ועדיין מחפשים לה פתרונות, בין היתר נבדקת אפשרות להרחבת בית העלמין בקרית שאול, אך אין בכך אלא פתרון זמני ומועט בלבד. נכון להיום קיימים בתי קברות – בית העלמין ביפו, בית העלמין הישן בטרומפלדור, בית העלמין בנחלת יצחק, קרית שאול ובית העלמין על גבול חולון בת־ים. גם אם יופשר השטח רמת־אביב ג' ויוקם בו בית עלמין נוסף הוא יהווה פתרון לתשע שנים בלבד. כל נסיון שנעשה עד עתה לפתור את הבעיה נתקל בקשיים. לאחרונה בדקה ועדת ההיגוי הארצית של משרד הפנים לנושא קבורה אפשרות להכשיר שטח חקלאי בצפון פתח־תקוה לבנית בית קברות שיתפוס כ־1000 דונם אדמה. אך גם עירית פתח־תקוה כאחיותיה בת"א וברמת השרון, מתנגדת לרעיון. חברה קדישא מדגישה לפני כל הגורמים כי הבעיה חריפה ביותר, ראשי העיר מתעלמים ממנה בזדון, וכל הצעה שבאה מצידם אינה אלא לצורכי דחייה ואחיזת עיניים ואין בה ממש.

על מנת להבהיר לפני כל הגורמים את גודל הבעיה החליטה הנהלת „חברה קדישא" באיזור ת"א והמחוז, לחדול ממכירת מקומות בחיים לבני זוג בבית העלמין בחולון, כמו כן הוחלט במודע, לעבור על החוק ולהרוס כבישים על מנת להגדיל את „שטח המחיה" של בתי הקברות. „הציבור", אומר ישראל ארליך, „בוחר להדחיק את הבעיה הכואבת, אבל חייבים להבין, „הבעיה אקוטית יותר מכפי שהיא נראית לעין. המאבק שלנו הוא עניני, היכן לקבור את נפטרי ת"א. כולנו נצטער על כך כאשר נגיע לקו האדום בזמן ובמקום ורק אז נצא לחפש פתרון".

ספר

תלמה ארמון

לא רחוק מירושלים

אמא משעמם לי/ ימימה אבידר טשרנוביץ/ ודנה פלר/ הוצאת כתר

תמיד אני משתאה נוכח תופעה כזאת, ששני בני משפחה כותבים ביחד ספר. בעל ואשה, אם ובת. איך עושים את זה? מי יושב אל מכונת הכתיבה? מי קובע את שמות הגיבורים? מי טווה את העלילה? מי אומר: „זה לא טוב, צריך מוסר השכל אחר"?

דנה פלר היא כבר אם לארבעה, ורק עתה נתפנתה למלאכת הכתיבה, במשותף עם אמה הידועה כסופרת ילדים משכבר. התוצאה היא סיפור קליל, קליט, חביב. הדי, צעירת ילדי המשפחה חווה בלי טראומות מקרים קטנים של יום יום. ריב עם אחיה, ריב עם חברתה, אהבה לסוסה, חיבה לעוגיות, היכה לשכנים הערביים. אולי זהו היחוד של הספר הזה. הוא בוקע בעמוד 95, בפרק האחרון, לפתע. מעניין מי מן השתיים אחראית לה: חוסני ופתחי, ילדי הכפר הערבי השכן, מוצאים את הסוסה אילה, שאבדה. הסוסה העבריה נמשכת לסוס הערבי שבחצר דודו של חוסני. לפי כל מראי המקום שבספר – כפר, לא רחוק מירושלים, בשכנות לכפר ערבי – הדי ומשפחתה מתגוררים אי־שם בשומרון. אבא של חוסני, רופא, תפר לידיב את הסנטר, כשנפל. והרי לכם מעט מזעיר מטעם אחרית הימים בספרות הילדים העברית ■

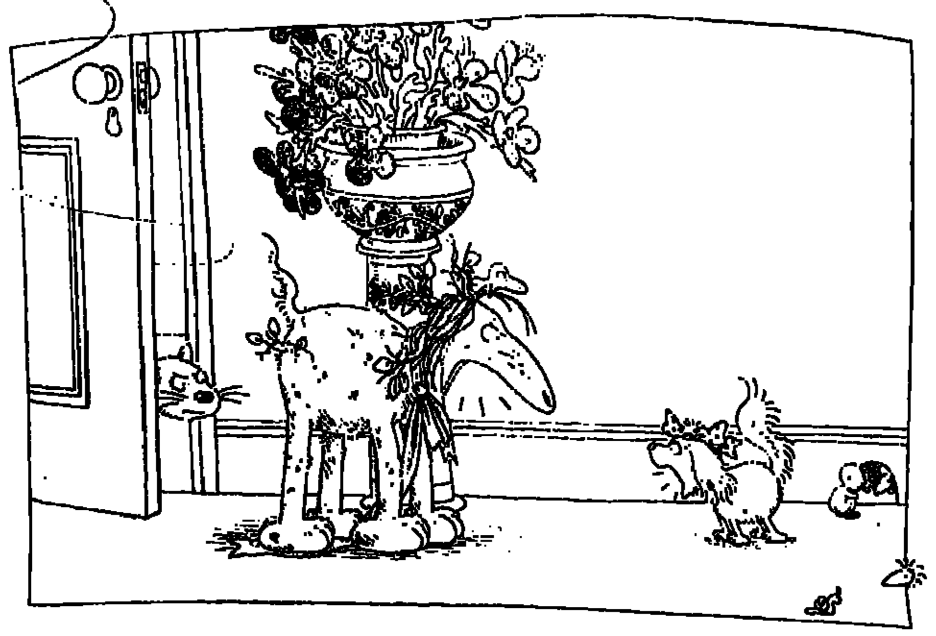

גם כלב הוא ילד

איזה בלגן/ סידרה/ פרנק מיור/ איורים: ג'וזף רייט/ תרגום: יואב לורך/ הוצאת זמורה־ביתן

הסיפורים האלה מצחיקים. מדובר בצחוק גדול, משחרר, זה המתעורר מתוך שפע אסוציאציות. גור אפגני שמנמן נושא כאן, בערוב חכם, תכונות של גור כלבים אפגני שמנמן וילד אנושי שמנמן. "איזה בלגן" הוא הכינוי לכלבלב. בעצם הוא נסיך. אלא שהוא תמיד מכוסה בגבעולי שיחים, קוצים, קליפות ביצים ועוגות ישנות. הוא מביט באימו היפה, הדקה, האצילה, הזהובה ובנפשו מתגלע משבר זהות. מי אני? כל נסיונותיו להיות משהו מוגדר, מעוצב, יפה, נעים, עולים בתוהו שהוא זורע סביבו. אחוז תזזית נעורים הוא מתרוצץ בהדרי הבית ובערוגות הגינה, שערו הארוך אוסף בדב־לוליו פסולת. איך יהיה סופר־בלגן? איך יהיה דבורה, דג, פרווה על כובע? איך יהיה כוכב? איך יהיה נסיך?

ההומור הנפלא, המוטבע בתאורים המילוליים והמצ־וירים, משאיר את השאלות פתוחות. לכלבלב האפגני השמנמן יש עוד דרך ארוכה עד גיל ההתבגרות. עד אז תמיד ייסלח לו. בכל ערב יוכל להרדם תשוש מנסיו־נות כושלים לגדול בטרם עת. „היום היה יום טוב מאד", מותר לו עדיין להשוב, „גם מחר יבוא עוד יום, והוא בטח יהיה עוד יותר טוב" ■

חכם אחד

"איינשטיין" הצעיר (סידרה)/ סימור סימון/ איורים: פרד וינקובסקי/ הוצאת דומינו, וזמורה ביתן

מדובר בילד מן הסוג שמורים חוששים מפניו. אסור לטעות לידו. הוא יודע הכל. מהו חיכוך, מאיפה זורחת השמש ולאן היא שוקעת, איך בודקים גיל של חפץ ומה באמה מרגיז את הפר. באמצעות עלילות קטנות וחסרות חשיבות משתדל המחבר ללמד לבני הנעורים כמה פרקים, שהם מתקשים לקלוט בשעורי הפיסיקה והכימיה. אילו השתהו מעט הסיפורים בדרך אל המטרה הניכספת, במקרה הזה – הקניית ידע, היו מגלים את השבילים הצדדים של הקינאה בילד הידען, העצבנות שהוא גורם לסביבה הבוגרת, הבדידות שהוא נדון לה, לפעמים. אבל בתחום הצר של סיפורי מדע קטנים, על בסיס סטריאוטיפי דל של עלילה ודמויות, הם משיגים את מטרתם ונישכחים מהר. הסיפורים מתורגמים (לא מצוין בידי מי) ופה ושם ניכרת מלאכת ההשתלה בנוף ארצנו. העיקר שהעובדות "החשובות", נכונות. נכון שעל הירח אי אפשר לשמוע הלמות פטי־שים. על פני הירח אין אוויר שיוליך את הצליל ■

בדרן

זה קורה במשפחות הכי טובות/ דודו דותן/ איורים: אבנר כץ/ הוצאת כתר

דודו דותן הוא בדרן. הוא גם עשה דיאטה. והוא אבא. לפעמים הוא עוסק בכתיבת שירים לילדים. כל העובדות האלה באות לביטוי בספר השירים שלפנינו. הנה שיר אחד: „כשאבא היה ילד, הוא פעם הלך לאיבוד. מזל שמצאו אותו ויש לנו אבא, חמוד". חמוד, נכון ■

תחליף קפה מעולה מפירות וצמחים מבריאים, באריזות של 100 גר' ו־200 גרם.

יתרונותיו הבלעדיים של תחליף הקפה – „במבו".

- טעים וחזק ובכל זאת אינו מפריע לשינה.
- אפשר לשתות ממנו כל כמות שהיא בכל שעות היום והלילה ללא כל חשש של נזק.
- אפשר לשתף בשתייתו גם את הילדים בכל הגילים.
- בריא וטעים גם לסובלים מלחץ דם גבוה, מחלות לב, הפרעות בכליות וכו' (שאסור עליהם לשתות קפה אמיתי).

תוצרת חברת „ביופורס" ד"ר ווגל שוויץ.

★ יבוא והפצה בלעדית: **אלביס בע"מ,** תל אביב, רח' פינסקר 33, טל: 282337.

★ להשיג בחנויות למוצרי מזון טבע.

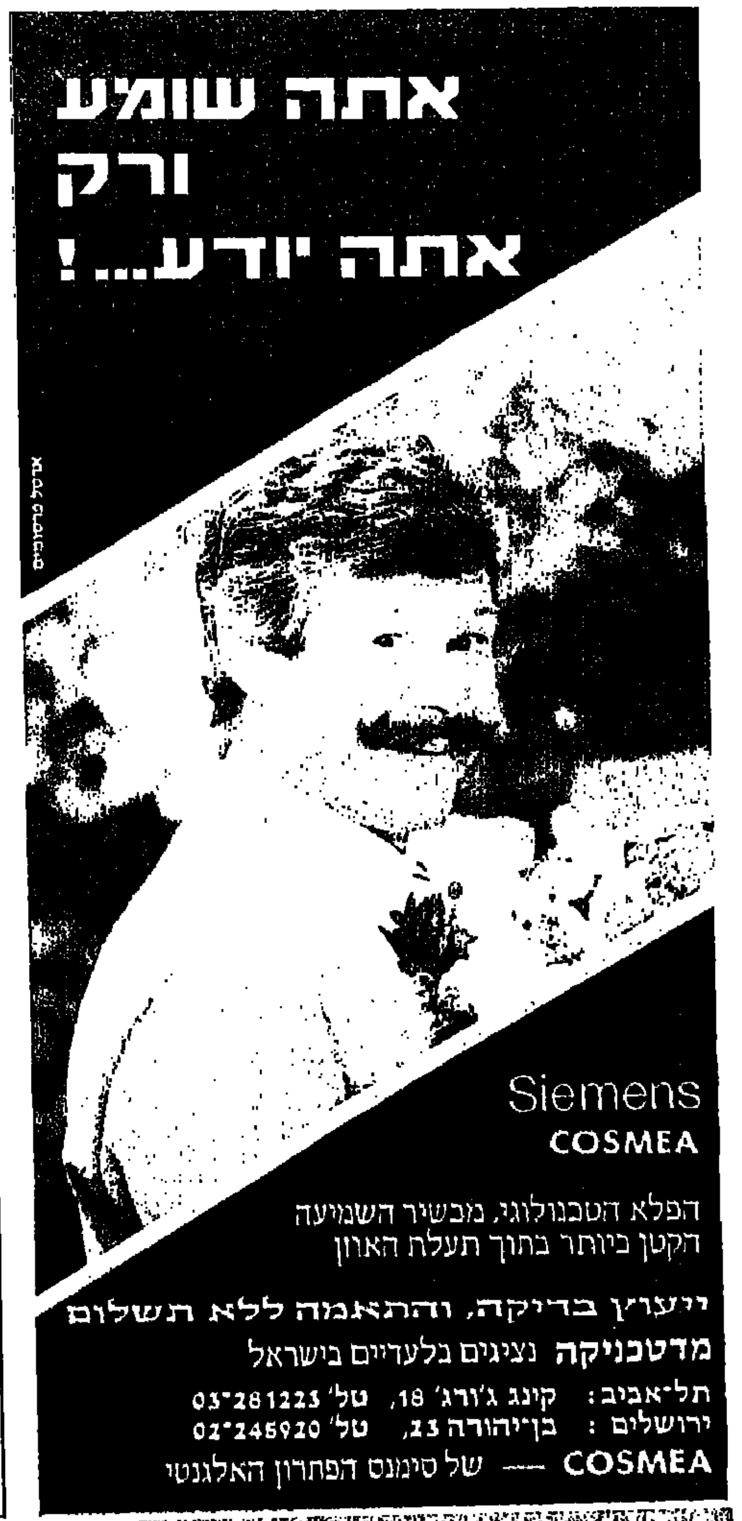

שוד מטבעות ישראל

מסתבר שמטבעות הזכרון של מדינת ישראל מבוקשים מאד בחו"ל. לא רק על־ידי אספנים אלא גם על־ידי שודדים. הם ודאי יודעים במה כדאי להשקיע.

ואת הפעם השלישית שמטבעות ישראל הנשלחים לסוחרים בחו"ל נשדדים עוד בטרם הגיעם לידי המזמין. הפעם מדובר בכ־70 מטבעות כסף „חנוכיה מאלג'יר", שנגנבו מתוך משלוח לסוחר המטבעות ההולנדי ון רוקל.

השודד ביש המזל לא רק שנתפס בשעת מעשה כשהמטבעות בכליו, אלא אף נפצעו המטבעות אמנם נמצאו, אך נגרם נזק לאריזה.

השודד ודאי לא ישכח את הלקח הכפול, ולהבא יתעסק בתחביב פחות מסוכן.

מטבע חנוכה חדש – „חנוכיה מאלג'יר"

מטבע חנוכה החדש שהנפיק בנק ישראל מציג חנוכיה מאלג'יר מן המאה ה־19.

בפיתוחיה העדינים של החנוכיה ניתן לראות קווים מזרחיים ומערביים, שילוב מעניין המאפיין את הקהילה היהודית האלג'ירית. למרות התנכלות הסביבה העוינת, יהדות אלג'יר הצמיחה מתוכה דורות של תלמידי חכמים, מקובלים והוגי דעות, בלשנים ומשוררים. מסורת מפוארת זאת הומשכה גם בארץ, עם עלייתם של חלק מבני הקהילה.

מטבע החנוכיה מאלג'יר הוא עוד נדבך חשוב במפעל ההנצחה הגדול של קהילות יהודיות בעולם באמצעות הטבעת חנוכיותיהן ע"ג מטבע זכרון של מדינת ישראל.

המטבע הונפק בכסף קשוט, בכמות מוגבלת ביותר של 11,000 יחידות, במחיר של 39 ש"ח למטבע, ובכסף רגיל 11,500 יחידות, במחיר של 24 ש"ח למטבע.

מנויי החברה הממשלתית למדליות ולמטבעות בע"מ יוכלו להשיג את המטבע בחנויות החברה ברחוב אחד העם 5, ירושלים, טל' 02־668105, וברח' מנדלי 3, תל־אביב, טל' 03־227428, או באמצעות טופסי ההזמנה שנשלחו לבתיהם.

מה שבטוח

דוד לביא
צילום: ראובן קסטרו

גז מדמיע

קצת מפחיד, להסתובב בתיק עם מיכל קטן של חומר שבדרך כלל משמש לפיזור הפגנות. לחיצה קלה והתוקף מתחיל לבכות. סביר להניח שאחרי ריסוס קל מול עיניו, הוא גם יתייאש.

יש לזה חסרונות. ריסוס נגד כיוון הרוח עלול לפגוע במרססת עצמה. הכוונת המיכל מול פניו של תוקף מסומם עשויה להיות מיותרת, סביר להניח שהוא לא יושפע.

רכישתו של המיכל הנ"ל (תוצרת הארץ) טעונה אישור של מחלקת רישוי לנשק במשרד הפנים. תהליך הרישוי מהיר יחסית, אולם לכל מיכל דרוש אישור חדש. התרסיס, דמוי מיכל דיאודורנט קטן, הפופולארי מבין אמצעי ההגנה לנשים, ניתן להשגה כמעט בכל חנויות כלי הנשק. נשיאתו קלה, ומחירו 20-30 ש"ח. ■

צרחן מפחיד תוקפים

קשה להישאר אדיש נוכח היללה הצורמת שמשמיע הצרחן הקטן הזה. פרץ אוויר דחוס, שמשתחרר עם הלחיצה, גורם לצופר, הממוקם בחלקו העליון של המיכל, ליילל ממושכות.

לא נעים לשמוע אותו ליד האוזן, זה ברור. הבעיה היא, שגם המפעילה עלולה להיתקף אימה, ובמצבה, היא עלולה להיתפס לפאניקה גדולה עוד יותר. המטקנה: צריך לבזבז מעט אוויר דחוס, לתירגול. אין צורך ברשיון. המחיר זול, 10-20 ש"ח. היצרן אנגלי; מספיק ל־35-10 צפירות. ניתן להשגה ב"בית הנשק הירושלמי" וב"מגנן", ירושלים; "להב" בת"א ו"מגנן" באילת. ■

הלם חשמלי קטן

הלהיט העכשווי. תועלתו אינה שנויה במחלוקת. הצמדה של שתי האלקטרודות לגוף התוקף, ולחיצה על המפסק הקטן, תהמם אותו. ההפעלה קלה, ואין צורך בתירגול. זה אפילו לא גורם נזק קטלני למותקף, אלא רק "מקפיץ" אותו. טוב גם לנהגי מוניות וכאלו שלא הצליחו להשיג רשיון לנשק חם. יתרונו של ה"שוקר" הוא בכך שאין צורך ברשיון להחזיקו. חסרון: המחיר הגבוה, 172 ש"ח ל"שוקר" קטן, 7,000 וולט. למעוניינים, קיים גם שוקר של 50,000 וולט, שוקר עם תוספת מבזק (כמו במצלמה) לסינוור, ואפילו שוקר השתול בקצה של אלה. תבוט והמם.

איציק מ"מגנן" ירושלים, שם ניתן לרכוש את האביזר הנ"ל, מצרף סיסמה: "אל תלכי לבד ברחוב, בלי שוקר חשמלי קרוב."

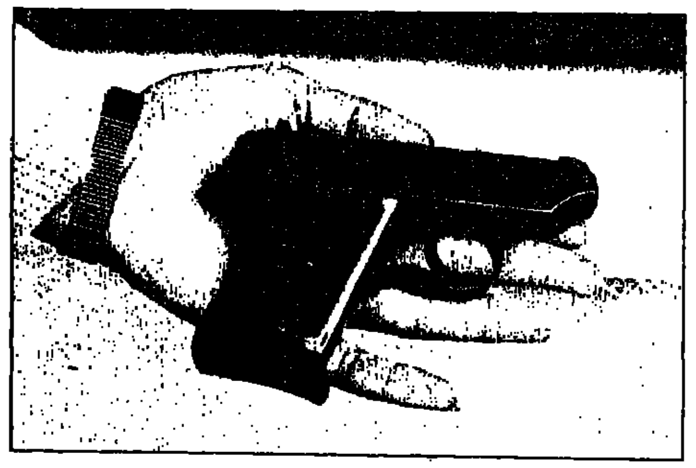

ותמיד יש גם אקדח

אקדח זה רעיון טוב, בתנאי שיש לך כסף, ושהצלחת לקבל רשיון. גם אם הצלחת לחסוך מספיק לקניית אקדח, קרוב לוודאי שלא תקבלי רשיון. נשים המתגוררות מעבר לתחומי הקו הירוק, או כאלו שמקום עבודתן מצדיק החזקת נשק, יעברו ראיון אצל פקיד הרישוי במשרד הפנים, וסביר להניח שיקבלו אישור. ■

דוד לביא

ציפורניים "אמיתיות" ארוכות וחזקות
NAILTEX
8 ש"ח בלבד
רק את תדעי שהן לא שלך!
היבואן:
בר שי – יבוא והפצה
03-288957 ,04-531162-3

ספרית מעריב
חתול, ספן, ליצן
מאת תמר אדר
הספר שזכה בפרס משרד החינוך והתרבות ע"ש אהרן זאב
להשיג בחנויות הספרים ברחבי הארץ, או בספרית מעריב, דרך פ"ת 72א', ת"א

ברכות
לרשת אורית אופטיקה
לרגל שנה להיווסדה

• אופטיקה "עין חנך" – מרכז מסחרי כרמיאל – 04-986872
• "אורביטה" – לוד, הרצל 21 – 08-246463
• "אופטיקה אבי" – בית שאן בית השקם החדש – 065-87013
• "קשר עין" אופטיקה – אבן גבירול 23 ת"א – 03-280243
• "אורביטה" – בית הפועלים 9 רחובות – 08-454548
• אופטיקה "אופק" – רוטשילד 64 ראשל"צ – 03-998022
• אורנה וחיים בלום – נורדאו 21 חיפה – 04-660944
• "קרנית" – קק"ל 108 ב"ש – 057-77491
• מרכז העדשה – מרכז מסחרי רימון ק. אונו – 03-342048
• אברהם סידוב – מרכז מסחרי כפר שמריהו – 052-77330
• "קרן אור" – רח' הרצל 168 קומה א' רחובות – 03-455766
• "אופטיקה דודי" – סוקולוב 43 רמת השרון – 03-493266
• ישראל מייזנר – שער הגיא 6 נתניה – 053-24296
• שיוביץ אופטומטריסטים – הרברט סמואל 71 חדרה – 063-23032
• יעקב בובר – שמואל הנציב 13 נתניה – 053-35251
• גלבוע חנוך – דרך העצמאות 49 חיפה – 04-642444
• מיכאל קוזר – הרצל 47 חיפה – 04-665188
• אופטיקה אבי – בניין לב הגליל טבריה – 067-22851
• שרל בי – אלנבי 53 ת"א 03-284921

למען בריאות עינך –
פנה רק לאופטומטריסטים מוסמכים

מצרפים לברכות
משולש הזהב
ואורית

לרשת אורית אופטיקה
ברכות לבביות
והמשך מוצלח ופורה
מאחלת רשת מכוני האופטיקה הותיקה רשת סימפס

לרשת אורית אופטיקה
זר ברכות
י.ל. עיבוד נתונים בע"מ
משפחות מייבסקי ושטרנברג

לרשת אורית אופטיקה
שפע ברכות מקרב לב
דפוס נחום זיידמן (1981) בע"מ
בלט * אופסט * עיצוב
וצוות העובדים
זבולון 31 תל־אביב טל. 826062

לרשת אורית אופטיקה
ברכות ואיחולים לבביים
חברת צבי ליפשיץ
אופטיקה בע"מ
מפיצי
HUMPHREY WECO RODENSTOCK

לרשת אורית אופטיקה
איחולינו הלבביים להצלחה
חברת י.ד. שם טוב בע"מ
יבואני עדשות SOLA
הקלות והדקות ביותר בעולם
ביאליק 58 ר"ג טל: 7512777 (5 קווים).

לרשת אורית אופטיקה
שפע ברכות
מ.א. אופטיק
א.ש.ד בע"מ
שמעון התרסי 2, ת"א 451643

לרשת אורית אופטיקה
זר ברכות
א. שטוייר.

לרשת אורית אופטיקה
איחולים ליום הולדתכם הראשון
עלו והצליחו
אשר צנגר
הפצה ושיווק
למוצרי אופטיקה
בן־יהודה 92 תל־אביב טל. 233304

לרשת אורית אופטיקה
עלו והצליחו
קיבוץ חניתה
עדשות מגע והשתלה
מיקוד – 22885
טל. 04-968401, 04-968569

הצלחה ושגשוג
בהמשך הדרך
אקסקלוסיב־אופטול

לרשת אורית אופטיקה
זר ברכות
מיוסף אליהו
אופטיקה בע"מ
יבוא ושיווק
מסגרות ומשקפי שמש
רח' מקוה ישראל 10 תל־אביב
טל. 615414

לרשת אורית אופטיקה
זר ברכות
מ־א.ש.ש.א.ק. בע"מ
ת.ד. 6120 חיפה
טל. 04-253240

לרשת אורית אופטיקה
לרגל יום הולדתכם הראשון
שפע ברכות ומיטב הצלחה
בהמשך הדרך
Orit מעיינית בע"מ.
יבואנים בלעדיים של
Ray-Ban
BAUSCH & LOMB
American Optical
Wesley-Jessen

לרשת אורית אופטיקה
עלו והצליחו
רומולוס בע"מ
רח' ישראליס 23 טל. 232365

גם אנו
בין המצטרפים לברכות
M.A.S. משה ואריה שטרוזברג
מפיצי מסגרות ומשקפי שמש
רח' לסין 25 טל. 03-255955

לרשת אורית אופטיקה
אתכם לאורך כל הדרך
ברכות ואיחולים לבביים
מקשת סוכנות לביטוח כללי
(1985) בע"מ
באזל 3 טל. 238375

אופטיפלס
יצרני וריילוקס 2
וציפויים אנטי רפלקס 2 יו
מאחלים
לארגון אורית
הצלחה בהמשך הדרך
קיבוץ אושה

ברכות לחברי אורית
GO
גליל אופטיקה
משקפי היוקרה של ישראל
דגיל בע"מ

לרשת אורית אופטיקה
ברכות ואיחולים לבביים
בברכת ידידים
"כימיקוס"
ציוד ומוצרי אופטיקה
רח' לה גרדיה 76 ת"א
טל. 397051, 304639

אורית הראל
צילום: ראובן קסטרו

יש תקווה

לקרוא להם „חלוצים" זה פשטני מדי, במידה מסוימת יומרני מדי. „אנשים עם חזון" זה גדול מדי. „משוגעים" זה סתם מעליב. קשה בעצם, למצוא הגדרה משותפת שתתאים להם, לאנשים שעזבו עיר גדולה והלכו לגור „חמש דקות מ-", בין הרים ובין סלעים, בבית עם גג אדום ואו שטוח, הכל לפי הטעם, עם מה שיהיה פעם גינה, קרוב למה שיהיה פעם מרכז מסחרי, עם הרבה בוץ בחורף ואבק בקיץ, ושקט אינסופי. בינתיים.

מרכז הארץ. נושקים לקו הירוק מצד אחד או השני, פזורים להם ישובי „חמש דקות מ-" החדשים, המתגלים יותר כ-„40 דקות מ-" אם אתה נוסע בשעות שגם אחרים רוצים להגיע לכל מיני מקומות ואם אתה לא מתביתאברים בעם. למשל „שערי תקווה". לא רחוק מראש העין, לפני שערין ממקם דברים לפי הישובים הוותיקים.

החזון הפך להשקעה

בהתחלה היה „שערי תקווה מרכז". קבוצה של אנשי התנועה למען ארץ ישראל השלמה החליטו שצריך לעשות למען ההתנחלויות, נזכר מי שהיה מזכ"ל התנועה, אבנר ארליך. הם התארגנו בתור חברה, כל אחד השקיע כסף, חיפשו קרקעות לבניה ומצאו את מה שהפך ל„שערי תקווה". 480 דונם, שנראו כעיסקה מבטיחה ליזמים ולקונים הפוטנציאליים. משהו השתבש בדרך בין החברים שהפכו לחברה, והחזון שהפך להשקעה כלכלית. החברה, שמכרה מגרשים והיתה אמורה לתת בתנופה למהיר פיתוח תשתית, נקלעה לקשיים. „כשראו שלושת המנהלים של החברה שהעסק יכול להיות רווחי רצו להרוויח עוד", מסביר ארליך במילים מדודות. יגאל דורובין מונה בורר ופסק כי עבודות הפיתוח יימכרו לשניים מהמנהלים. היום הם בשלב של כונס נכסים.

„ארבעה אנשים, אני אחד מהם, החלטנו לעשות ישוב במקום אחר, ובמקרה מצאנו את הקרקע הצמודה ל„שערי תקווה מרכז". במעט אכזבה, מצחיק את מי שעובר שם לרגע ורואה צד אחד של הישוב עם כבישים וערוגות ציבוריות וצד שני עם שבירים ולא מעט עדרים מיותמים. את מי שבנה בית בצד „הלא נכון" זה בוודאי לא מצחיק.

170 דונם הם הגג, חילקו למגרשים של 600 מ"ר (שכולם נמכרו) וככה נולד „שערי תקווה ב'". גם אבנר ארליך גר שם. ליד הבית שלו, יש גינה גדולה ובריכת שחיה, שבה מוזמנים להשתכשך חופשי-חופשי כל תושבי הישוב. גיבוש, קוראים לזה, מעורבות בחיי קהילה. אבנר ארליך כבר לא ילד, ובכל זאת, קם ועזב את תל אביב ולמרות שהוא ממשיך להחזיק שם ב„דירה לבנותה") והלך לגור בבית שלעירוני שסביבו תנוק מעין-גראה אמצע הבלום. „אני בתור איש התחיה וארץ ישראל השלמה דוחף את רעיון ההתיישבות בשומרון. לא הייתי יכול להיות שקט עם המצפון ולהישאר בתל אביב".

אבל הוא מספיק מפוכח בכדי לדעת שהמניע האידיאולוגי בישוב כמו „שערי תקווה" הוא המניע שמביא את המיעוט. „לשומרון הלכו ארבעה סוגי אנשים", הוא מנתח. „אידיאליסטים מטעמי דת; אידיאליסטים מטעמי ציונות; מי שהלכו כדי להיטיב מצב מגורים ומי שהלכו כדי לשפר איכות חיים. אני מיזגתי אידיאל עם איכות חיים", הוא קובע.

בדרך לאיכות חיים בשומרון אוכלים גם קש. צרות עם קבלנים, אין טלפון ו„חמש דקות מ..." דומה יותר לארבעים דקות. אבל יש גיבוש, ונוף וכיף של ראשוניות. „זה יהיה מקום הרבה יותר יפה מסביון", אומר אבנר ארליך, משערי תקווה.

הוא נראה נבסוט מהחיים, אבנר ארליך. „אין לנו אכזבות. אנחנו יודעים מה חסר כאן - חסר בי"ס חוצה שומרון, שייפתח בסביבות אפריל הא'. ויש קושי גדול בכך שאין טלפון, שאנחנו מקווים שיהיה עד סוף מארס. לאט-לאט מוצאים במקום חברה, וזה כמעט כמו משפחה. עוד לא הגענו אפילו למשחק קלפים, כי יש תוכן גם בלי זה", הוא גאה. לא רק „המצפון נקי" אצלו מהמעבר הזה, כפי שהוא מעיד על עצמו, הוא גם מורה להבהיר ולהדגיש שבעצם, הכל טוב. „אין בעיות שגורמות לזעזוע", הוא אומר. אחרי שהוא מהלל ומשבח ומונה יתרונות - „אין תחרות בבניה, בלי הנפיחות והיומרנות של סביון, הנבדים באור נהנים" - היא מודה שהאשה לא שותפה להתלהבות שלו באותה מידה. „היא לא כל כך מרוצה כמוני, אבל אשה הולכת בעקבות הבעל".

חזות מאושרת וקשיים

אסתר ועמנואל שור, רופא ילדים ואשת יחסי ציבור, פלוס שלושה ילדים, הגיעו ל„שערי תקווה" משכונת צמרת בצפון תל אביב. ילדי שמנת הפכו לתשדיר יומי לסיסמא „סע באוטובוס", ומי שהיתה רגילה לעוזרת שלוש פעמים בשבוע פלוס מבשלת, לומדת לחשב מראש ולטוות ארוך כל מסע קניות לסופרמרקט בלב הציוויליזציה. בפגישה ראשונה, בתוך הבית מלא הזוויות שבאמת נשקף לנוף הרים מרשים, למרות הגשם והבוץ והאין-גינה ואין טלפון, הם מציגים חוית מאושרת. אסתר הצביעה בגאווה על הנוף הפולש לתוך הסלון כאילו היה ציור שציירה במו ידיה, הראתה בהתלהבות פתרונות ארכיטקטוניים מעניינים שהכתיב המגרש וזווית הבית, הציגה לראווה מדפים סדורים ועמוסים בגאווה, כמו „באלעבוסטע" רצינית, דבר שבשבילה הוא בגדר חידוש. והכל בכיף.

בפעם השניה, כשאיחרה לפגישה שקבענו בתל אביב בגלל שמה שנראה על הנייר חצי שעה נסיעה הסתבר לה כיותר, רחוק מהאוויר הטוב שהיא כל כך משבחת ובלב צחנת הפיח העירוני, היא מודה שיש מידה לא מבוטלת של עבודה עצמית פסיכולוגית כדי לעבור בשמחה את המעבר הזה. אבל בעיניה זה כדאי וזה טבעי.

הם קנו את המגרש ביום החזרת ימית, יחד עם עוד שלושה זוגות חברים. „שאחד מהם, עו"ד, וכשהוא מדליק אנחנו מצטרפים". בהתחלה חשבו „על משהו לקיץ", כמו בית שני, אבל קרו שני דברים: נקשרנו למקום והשקענו כל כך הרבה - רגשית וכלכלית - שזה בהכרח הפך לבית. העובדות בשטח הכריחו אותנו, לא אידיאולוגיה". בכלל, היא אומרת, „רוב האנשים באו כי זו הזדמנות היחידה שלהם לבית. מעטים הם אלה שהגיעו מטעמי אידיאולוגיה. כולם חושבים שזו איכות חיים".

הדרך לאיכות חיים רצופה קשיים, מסתבר. אוכלים הרבה קש ויש לא מעטים שנשברים בדרך. „זו החלטה גורלית מאוד", מסבירה אסתר, „אנחנו השקענו הכל בבית". יש, כך היא מספרת, מי שנשברו מוראלית בין היסורים וההרסינות. יש מי שנתקעו בשלבים שונים של הבניה בלי כסף. „היו משפחות שנכנסו לגור עם פרימוסים, בלי חלונות ודלתות, כי מכרו דירות בלחץ ונאלצו לפנות מיד, לפני שהבניה נגמרה". ככה נוצרה מציאות בסגנון של „גיבורים ועניים", כהגדרתה, אבל „מבחינה חברתית כולם יודעים שמה שקובע זה הגיבוש". וגיבוש יש, ועוד איך.

צרות עם קבלנים

כאשר הייתה משפחת שור בעיצומן של הכנות לחגיגת בר המצווה של הבן האמצעי - פתק אחד על לוח המודעות וכבר היו המון הצעות לסיוע בכלים-בישולים-אירוחים. בכל שישי-שבת מתכנסים אצל משפחה אחרת, בכל שביעי-שביעי מביאים אמן. יש חוג ויקורי עם יש התעמלות, יש קרטה ויש קרמיקה וזו רק רשימה חלקית. „יש דינמיקה של האנשים בפנים להלהיב את מי שבא, כי יודעים שהחוסן של הישוב יבוא מהצטרפות עוד אנשים", היא אומרת, יודעת כנראה שכל ההתלהבות הזו, נשמעת קצת כמו כרזת הסברה של המחלקה להתיישבות. היא אגב, היתה שם מזכירה ומשם באה לה ההשראה הראשונית ללכת להתיישבות.

דבר אחר שמאחד את התושבים, שבישוב הזה בניגוד לישובים קהילתיים לא היה דבר שקישר ביניהם לפני שקנו את המגרש, הוא צרות עם קבלנים. הנושא הפופולרי ביותר לשיחה. הרבה יותר מפוליטיקה, גם כשזו היא עובדת חיים מעבר לגדר. „לא חושבים על השכנים הערבים, אלא על הקבלנים והרצפה העקומה", מחייכת אסתר, „יש בזה אלמנט פסיכולוגי, הרבה רציונליזציה: כשזה הבית שלך אתה לא פוחד ולא חושב על זה. אני חיה טוב מאוד עם השכנים הערבים. בחיי יומיום אין עוינות. הם עובדים אצלנו בבניה, אנחנו קונים שם. אנחנו גם יודעים בדיוק מי מכר את הקרקעות שם ויודעים שעשה את זה בשביל הכסף". היא בעצמה אמרה, יש בדברים הרבה רציונליזציה.

השיחה הזו היא בעצם הזדמנות ראשונה לאסתר, תושבת „ירוקה" יחסית בגבעות האלה, רק מספר חודשים, להסתכל קצת מעבר לגג הדולף או לצנרת שעשו אותה שלוש פעמים. „אני כל הזמן עוד משלימה בניה בעצם. לא חשבתי איך אני מגיבה, אנחנו עוברים תקופה של בילבול. יש בעיות קיומיות של לחזור בזמן, להגיע בזמן, לזכור לערוך קניות ולסתום דליפות, אז אין זמן למשבר", היא מהרהרת בקול. אחרי רגע של היסוס היא מוסיפה, „לילדים יש רגעים שהם אומרים 'מה באנו הנה לסוף העולם' אבל גם להם יש דברים חדשים שהם הצד הטוב, כמו הגינה והכלב. אני לא מצטערת על הצעד, איש מאיתנו לא מתגעגע לבית הישן. אני מאוד אוהבת את הבית החדש, וכולנו נקשרנו אליו. ויש חיי קהילה וזה נחמד, וגם עצם השינוי הוא טוב, מביא עניין והתרגשות, מרגישים צעירים", היא מסמיקה קצת והצחוק האופטימי שלה ממלא את האוויר.

„באיזשהיא נקודה זו הרגשת חלוציות. כשבאתי לארץ כעולה חדשה לא הרגשתי שייכת, כבר בנו ועשו. ופתאום כאן הרגשתי שאני כן שייכת, כן עושה ויש כיף בראשוניות", היא אומרת.

„כל ערב יש פה שקיעה יפה שאני רואה מכל מקום, יש לי גינה יפה שאני מפתח וזה גורם לי הנאה", מהרהר בקול אבנר ארליך. „הצעד עצמו היה די קשה אבל אחרי שנעשה, לרגע לא חשבתי שהוא מיותר או לא כדאי. יש פה איכות חיים, בטחון מלא וזה גן עדן לילדים", הוא קובע בפסקנות. והוא גם מסתכל קדימה מהזווית שלו: „אני חושב שתוך חמש-שש שנים זה יהיה מקום הרבה יותר יפה מסביון. אני רואה עתיד גדול מאוד להתיישבות בשומרון".

דברים שרואים משם לא רואים מכאן. ■

למעלה מימין: אסתר שור. „אני לא מצטערת... יש עניין, מרגישים צעירים..."

למעלה: אבנר ארליך. „עוד לא הגענו אפילו למשחק קלפים, כי יש תוכן גם בלי זה..."

מימין: שערי תקוה. עיסקה מבטיחה ליזמים ולקונים פוטנציאליים.

כולם מרביצים

עורכת דין אמריקאית ביקשה לתבוע לדין את בעלה, משפטן בכיר, על אלימותו כלפיה. חבריו לחצו עליה שתבטל את התביעה. "הרי אינך רוצה להרוס לו את הקריירה", אמרו לה.

בתחנת המשטרה היטו השוטרים אוזן לבכיה של האישה והניעו בראשם מזועזעים למראה החבלות שגרם לה בעלה בחבטותיו האכזריות. הלה הוזמן לתחנה, הוזהר, ושניהם נשלחו לביתם מלווים בברכת פיוס של השוטרים, עד לפעם הבאה.

נשמע מוכר?

"אלימות במשפחה בכלל ונגד נשים בפרט אינה עוד תופעה משפחתית פנימית, אלא פשע לכל דבר שמחייב הטלת עונש תוך נקיטת אמצעי חינוך וטיפול הולמים", מרגישה המשפטנית חנה אלרואי, יו"ר מחלקת יחסי חוץ ואו"ם בהנהלת ויצ"ו העולמית, אשר שבה בימים אלה מוינה, שם יצגה את ישראל בקונגרס בנושא אלימות במשפחה בכלל ונגד נשים בפרט. הקונגרס, בו השתתפו נציגי עשרים וארבע מדינות, נערך במרכז האו"ם בוינה ואורגן על ידי המחלקה הסוציאלית־כלכלית של האירגון הבינלאומי.

למרות שהנציגים הגיעו ממערב אירופה וממזרחה, מאמריקה, מאפריקה ומדרום מזרח אסיה – "בתחילה הרגשתי כאילו נכחתי בפגישת הליגה הערבית ואוהדיה", נזכרת אלרואי, יו"ר מחלקת יחסי חוץ ואו"ם בהנהלת ויצ"ו העולמית: משמאלה ישבה הנציגה המצרית, מימינה הרוסית, מולה הנציג הסיני והיו"ר – אלג'ירית, אך עד מהרה תרמו חשיבות הנושא וכאבו להסרת המחיצות ביניהם. המשפטנית המצרית התחילה לחייך לאחר שהישראלית החמיאה לה על הרצאתה, "מקווה לראותך שוב אצלנו" כך נפרדה ממנה סלמי מסלם מאלג'יריה בתום הוועידה.

דיוני הקונגרס נשאו אופי מעשי ותכליתי, שהרי למרות הקושי באיסוף נתונים סטטיסטיים איש אינו מערער על עצם קיום התופעה, שבחמש השנים האחרונות הוכרה כבעיה חברתית שיש להילחם בה. "אלימות של גברים נגד נשים (ואלה כוללים גם גרושות, פרודות וחברות) היא נחלת כל המעמדות החברתיים־כלכליים", שוברת חנה אלרואי בנימה נחרצת מיתוס עתיק, שמייחס את הבעיה לאוכלוסית מצוקה. מיס הרינגטון, ממחלקת המשפטים האמריקנים, למשל, ספרה לבאי הכנס על עורכת דין, אחת משני מיליון הנשים המוכות בארה"ב, אשר ביקשה לתבוע את בעלה, משפטן בכיר, על אלימותו כלפיה. עמיתיהם למקצוע הפעילו עליה לחץ כבד כדי שתחזור בה: "הרי אינך רוצה להרוס את הקריירה שלך", הפצירו בה. ומה דינו של גבר אמריקני שהורשע בנסיון לכפות רצונו על אשה בדרך אלימה? "תקופות מאסר קצרות, ובדרך כלל בילוי סוף שבוע בבית הסוהר והביתה", מפטירה אלרואי במרירות. היא נזכרת מבודחת בטטאיינה ניקולאייבה הרוסית, שהצהירה שברוסיה אין אלימות נגד נשים, אך הרבתה להדגיש את תמיכתן הנלהבת של הנשים הרוסיות במלחמה באלכוהוליזם – "ואם הן תומכות כל כך סימן שהן מקבלות הרבה מכות" – מגחכת אלרואי, שהיא בעלת נסיון בטיפול בנשות אלכוהוליסטים דווקא.

גם בנורווגיה, על אף השוויון והעצמאות הכלכלית מהם נהנות נשותיה, רב מספרן של הנזקקות למקלטים לנשים מוכות "ואלה אינם פותרים את הבעיה, אלא משמשים כמס הרגעה בלבד", גרסה הנציגה הנורווגית וכמוה כל באי הוועידה שקראו לממשלותיהם להשקיע יותר כספים בפעולות מניעה והתמודדות עם הבעיה.

פרופ' וו־האן מהמחלקה לקרימינולוגיה בשנחאי, סין, עמו קשרה חנה אלרואי קשרים ידידותיים, ספר על גברים שמתיחסים לנשותיהם כאל רכוש, לעתים מכריחים אותן להתאבד ומתאכזרים אליהן רק מפני שילדו להם בנות. סיוע ראשוני מוצאת האישה הסינית המוכה בוועדים שכונתיים שמתווכים בין רשויות הקהילה למימסד. הם יפנו אותה למשפחה "אומנת", שם תירגע פרק זמן קצר ואילו "הגבר" ישלח לאחר כבוד למחנה עבודה, שם "יתחנך מחדש" במשך חודשים אחרים.

בתום הקונגרס הוגשו למליאה חמישים ושלוש המלצות, אשר יונחו בשנה הבאה בפני הוועידה למעמד האשה של האו"ם, שתאשרר את האמנה נגד אפליית נשים.

לנושא כאוב אחר, אלימות נגד ילדים, החליטו המשתתפים להקדיש ועידה מיוחדת.

– ומה באשר לאלימות של נשים נגד גברים?

"התופעה קיימת", מאשרת אלרואי וזיק שובב מרצד בעיניה הכחולות, "אבל הגברים אינם מעזים עדיין לחשוף אותה ולהתמודד עמה. הם סובלים בשקט, בינתיים". ■

כרזה נגד האלימות – נושא הקונגרס בוינה.
צילום: נאוה שמש

חנה אלרואי בחברת נציג סין העממית, פרופ' וו האן (מימין) ונציג קנדה, פרד גיבסון.

בנוכחות קהל מוזמנים רב נפתח
בית משכית החדש ברחוב פרישמן 33, תל־אביב.

החנות, שהיא לדעת־כל היפה בחנויות הארץ, תוכננה על־ידי האדריכלית כרמלה כרמי. את החנות חנכה הגב' זיוה להט. **בית** משכית החדש משתלב בתנופה החדשה שנתנה זהבה לחנויותיה ובטיפתה "פנים חדשות למשכית". בצד עבודות־היד המקוריות ניתן למצוא בה את קווי האופנה האחרונים בתכשיטים, כלי גוף ואופנה.

ר.פ.

תחקיר: את והגינקולוג שלך • מזון: סכנה. כולסטרול • ראיון: יעקב רכטר • דיוקן: נורית גבריאלי • נשים: בידואית שהיא ייקית • בישול: שוקולד • אופנה: עור וסריגים • קולנוע: פמיניזם בשנות ה־80 • טרור: נשים "מבוקשות" • נוין: בעל אימפוטנט • פסיכולוגיה: אהבה בלי "פרפרים בבטן".
הכל ועוד בגליון ינואר של
★ מוסף מיוחד: הורוסקופ לשנת 1987
★ מוסף חינם: "צ'פר" – עתון לילדים
★ שי חינם: סחלב של "תלמה"
– [illegible] עמודים של צבע, הנאה ועניין –

בעיות עיכול, עצירות, נפיחות?
תן לטבע לעשות את שלו
בפעם הבאה, כשיש לך בעיות מעיים — עצירות, נפיחות, בעיות עיכול או סתם מרגיש כבד — **נסה בקוניס.**
בקוניס מכיל צמחים רפואיים טבעיים. נוקל על בעיות המעיים בעדינות ובטבעיות ואינו גורם לשלשול ולכאבי בטן. כמות קטנה נותנת את התוצאה המבוקשת.
בקוניס — זה הטבע עצמו — יותר לא תזדקק לחומרים כימיים או לקסטיבים שונים.
בקוניס — המוצר המפורסם באירופה עכשיו גם בכל בתי המרקחת בישראל.
Bekunis
בקוניס
תה עלים, תה נמס, טבליות.
ראה עלון לצרכן שאושר ע"י משרד הבריאות.

מושלם.
הבית שלך עם הרהיטים שלנו

רהיטי
טומי את הרשקוביץ

פרחים שאינם קמלים

„גור צמחים חנוטים", רח' בן־יהודה 197, תל־אביב, טל' 441562

אלמלא ראיתי, לא הייתי מאמינה. שמעתי רבות על צמחים חנוטים, אבל צמחים זה לא מוסיקה, וכדי להבין וליהנות לא צריך לשמוע אלא לראות. וכשרואים – אי אפשר שלא להתפעל. עוברים ושבים ברחוב בן־יהודה שאינם מכירים את המקום אינם יכולים להישאר אדישים אל מול חלון הראווה המעוצב להפליא בבית מספר 197, שהשלט מעליו מכריז „צמחים חנוטים". מי שלא מוותר בקלות על חוויות נכנס פנימה, וכך עשיתי אני.

„סיור רגלי" לאורך החנות ולרוחבה (70 מ"ר) הגביר את התפעלותי. בכניסה צדו את עיני קני סוף גבוהים ומרהיבים. מסביב צמחים, פרחים וסידורי חנוטים בשלל צבעים. והכל חנוט, ויכול להישמר כך, יפה ורענן לעד. יש גם פרחי משי וסידורי כלה, כשהפרחים החנוטים מאפשרים לזוג הצעיר לשמור את הזר למזכרת, עד זקנה ושיבה...

בעל החנות, יורם גור, מייצר צמחים חנוטים „כחול לבן" ומייבא פרחים וצמחים מרחבי העולם. כולל גם פירות חנוטים של עצים אקזוטיים המתאימים במיוחד לסידורי פרחים.

סידורי פרחים יבשים הם תחום ההתמחות האישית של יורם. ראיתיו מכין סידור בכלי שהביא עימו הלקוח. אך גם בחנות עצמה ניתן למצוא מבחר גדול של כלי קרמיקה, זכוכית ונחושת המתאימים למטרה זו.

„גור צמחים חנוטים" מספקת ליחידים ולסיטונאים ייעוץ של ארכיטקטים לתכנון הצמחייה החנוטה ושילובה בבית, במשרד, במפעל וכד', וכן מעצבי חלונות ראווה המתמחים בסידור חלונות ראווה תוך שילוב צמחים חנוטים כקישוט.

כמו בכל חג, כך גם בחנוכה יפרח שוק הפרחים והעציצים. מה דעתכם לנסות הפעם צמחים שיחזיקו מעמד בלי לנבול לא שמונה ימים (במקרה של נס...) אלא שמונה שנים ויותר. אני ממליצה.

מילק שייק בחורף

ועוד הרבה דברים טובים

(קפה „שלי", יהודה המכבי 57, תל־אביב)

לקפה „שלי" הגעתי לראשונה בזכות חברתי סמדר, שהחליטה שבבוקר חורפי נאה „שווה לתת קפיצה" ולו רק כדי לטעום את המילק־שייק שכל העיר מדברת עליו. עסקית. נהניתי לעילא ממרק בצל מוקרם, מהביל, ריחני ועשיר טעם. המהומי ההנאה של חברי לשולחן העידו שגם הפשטידה ומרק הירקות אינם מביישים את הפירמה.

המשכתי במוסקה וסלטים, וממול הוגש גולש הונגרי. לא התאפקנו מלטעום זו מעט מצלחתו של זה

עיון בתפריט גילה לנו שבמקום מוגשות ארוחות בוקר „קומפלט" בשתי נוסחאות: שתי ביצים, סלט ירקות טרי, לחם צרפתי בתוספת חמאת שום, גבינה וריבה וכן שתייה (קפה או מיץ) או: קרואסון בתוספת חמאה, יוגורט או שמנת וקפה.

בערב שלי הוא בית קפה בטעם של המאמא: משקה חם עם אחת ממבחר העוגות המופלאות. עוגות קצפת, עוגות שמרים ממולאות בקקאו ובריבה ואף מקומו של חשטרודל לא נפקד מהתפריט. גם האווירה ביתית כמו אצל המאמא...

אז מה עושים בבוקר יפה בחופשת החנוכה? שמעו לסמדר ולי: „שווה לתת קפיצה": רח' יהודה המכבי 57, תל־אביב.

מסתבר שהעיר וסמדר אינן טועות. המילק שייק הזה ראוי לכל המחמאות: ואם גלידה טובה בחורף, מילק־שייק - קל וחומר).

חזרתי ל„שלי" במסגרת מה שנקרא אצלנו ארוחת צהריים

מתנות לגבר בלי התרוצצויות

(„לגבר", רח' יהודה המכבי 65, תל־אביב)

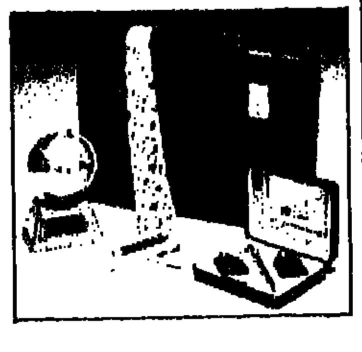

הבחירה של מתנה לגבר וההתרוצצויות הכרוכות בכך (לא מוצאת את הארנק המתאים בחנות התיקים, יוצאת מאוכזבת משום שלא מצאה את העט שחיפשה בחנות מכשירי הכתיבה וכך הלאה...) תשמח, כמוני, לדעת שיש ישועה: חנות המתנות „לגבר".

„לגבר", בבעלותו של הרי פרידמן, מציעה עניבות ומוצרי עור (תיקים, חגורות וכד') שמייצר בעל הבית בעצמו ומבחר ענק של מוצרים מיוחדים ומעניינים מיבוא ומתוצרת הארץ, אותם הוא בוחר בקפידה.

חנות יפה והמוצרים יפהפיים. בין הדברים שמצאו חן בעיני במיוחד היו סטים ייחודיים לגילוח (כולל אחד עשוי זהב ופלטינה), שעון המראה מתי השעה בכל מקום בעולם, משחקים למבוגרים (כמו פאזלים ענקיים), עניבות עם „קשר קבוע" – לגבר שאינו יודע לקשור עניבה ועוד.

כמי שאוהבת לתת (ולקבל) מתנות יפות, אני מבקרת בחנות זו לעיתים קרובות. בכל פעם אני מגלה מוצרים חדשים, ואף פעם אינני יוצאת בידיים ריקות.

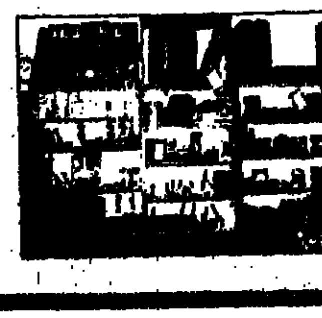

חנוכה וחגיגות הסילבסטר שקנו להן חזקה במקומותינו הם עוד תקופה של מתנות, ומי שכמוני, נתקלת לעיתים קרובות בבעיית

בעל עסק

אם אתה סבור שעסקך ראוי להתפרסם במדור „אביבה ממליצה"
אנא פנה לאביבה מרכוש
טל. 333041; 333081; 333087

„סניה" — אופנת אירופה בדיזנגוף

רחוב דיזנגוף מזוהה עם אופנה, ובית האופנה „סניה" הוא אחד מססמליו המרכזיים. 40 שנות מוניטין, אך עם התחדשות מתמדת – כמו הרחוב עצמו, שהמבנה המחודש והמרהיב הוא חלק מנופו, ממש כמו שהבגדים האופנתיים הם חלק בלתי נפרד מהנוף האנושי של המבקרים והמבקרות, המרחשים בו את מלמולם.

ידה של מרים וולפיש, בעלת „סניה", ומצאת כל הזמן על דופק חידושי האופנה באירופה. ארבעה ביקורים בשנה לפחות במרכזים הגדולים בפריז ובמילנו, על מנת להבטיח שהעיצובים, הגזרות והצבעים שנלבש כאן לא יפגרו אחר המתהווה בעולם.

ב„סניה" ניתן למצוא בגדים לנשים ולגברים, רובם מייצור עצמי איכותי, תוך שימוש באריגים מובחרים המיובאים מאירופה. ולמרות שלאיכות גבוהה יש בדרך כלל מחיר, המחירים, מסתבר, אינם בשמיים, ואין ספק שהלקוח מקבל תמורה מלאה לכספו. זוהי בודאי סיבה נוספת לכך שבענף, בו נפתחו ונסגרו מאות אם לא אלפי בתי עסק, מתמידים ב„סניה" לשרת במשך עשרות שנים את הלקוחות המרוצים.

חברת הדסית – פתרון לכל דבר

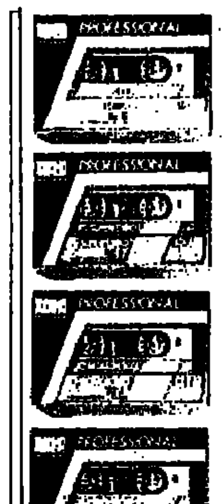

על אחד המדפים בסופרמרקט הקרוב ודאי תמצאו ידיות מפלסטיק בשלל צבעי הקשת. במבט ראשון קשה להבחין עד כמה רבה התועלת שידיות פשוטות אלה יכולות להביא לך. חיבור פשוט של ידית כזו לקרטון חלב עמיד או מיץ טבעי הופך את הקרטון למעין קומקומון. כך את פותרת בעיה שקיימת בעת המזיגה מקרטון החלב החדש, שעה שאת נדרשת למיומנות רבה בקליעה – על מנת להבטיח את שפיכתו למקום המטרה.

אותה ידית יכולה להפוך אין ספור קרטונים לקומקומונים ע"י שימוש חוזר.

חברת הדסית בע"מ משווקת גם מברשת אבק הפועלת על עקרון של חשמל סטטי ובניגוד למטלית אוספת את האבק ב־100%. את המברשת ניתן לשטוף במי ברז פושרים והיא ניתנת כמובן לשימוש חוזר.

מוצר מסוג שונה שמייבאת החברה קלטות ICM מתוצרת שווייץ. קלטות אלה ידועות באיכותן ומהוות 12.5% מכלל הצריכה באירופה.

כאן, ממש כאן, 4 ימים ו־4 לילות ב־99 ש"ח

תוכל להעביר 4 ימים ו־4 לילות של חופשה מהנה שעליה חלמת

במלון הולידיי טבריה

עם מועדון לילה ושלל תוכניות מגוונות, בריכת שחייה מחוממת, מועדון בריאות, סאונה, ג'אקוזי, מתקנים רבים ואחרים, מטבח עשיר ומגוון בטעמים פיקנטיים.

המחיר כולל דמי שירות, לא כולל מע"מ.

המבצע עד 15.3.87

לגני צה"ל — יינתנו אפשרות להתקבל למלון הולידיי יום הנוייה במיוחד הביטחון, יאחר שנעשו המלון כל השיפורים הדרושים, ללא תוספת מחיר.

התקשרו עוד היום לטלפון: 067-21901-2-3.

מועדון מטיילי מעריב

יום טיול

למחילות בר־כוכבא (באמציה) ולמוזיאון הבדווי ע"ש ג'ו אלון בקיבוץ להב

תאריכי יציאה: 3.1

חבילת נופש בכפר חיטים

כל המזמין לינה וארוחת בוקר בבתי הנופש בחזיון הצופה על הכנרת יקבל כרטיס כניסה חינם ל„חמי טבריה הצעירה", או לחרמון, או לחמת גדר.

המחיר למבוגר בבית זוגי: החל מ־30 ש"ח.

פרטים והרשמה: ☎ 03-439207.

כתב וצילם עזרא ינוב

אוולין שלום. „אני מזדהה עם המילים ומתרגשת".

אוולין – הזמרת ההודית של הדרום

בת למשפחה מרוקאית התלבשה על השירים ההודיים והפכה לזמרת נשמה פופולארית ביותר. באשקלון, באשדוד, בקרית־גת, בירוחם היא ממלאה אולמות. „ אבל לא דוחפים שטרות על גופי", היא אומרת, „בשום אופן אין לנגוע בי".

אוולין היא כיום הזמרת ההודית המבוקשת ביותר בדרום הארץ וכבר כובשת מסילות אל לבם של אוהבי השירה ההודית גם בחיפה ובצפון הארץ. מזה 9 שנים היא מפלסת דרכה אל קרשי הבמות בהופעותיה ובשנתיים האחרונות כבר שמה נישא על שפתיהם של מוקירי השפה ההודית ולחניה.

את אוולין (לינה) שלום שמענו באחת מהופעותיה באשדוד. אחר כך כבר הלכנו אחריה שבי לאשקלון והתפעלנו מהעובדה שאשה סברירית זו מצליחה למלא אולם במעריצים המקשיבים לשירתה במשך שעה וחצי ואינם מרפים ממנה. אולי המיוחד בה הוא שאוולין כלל אינה ילידת הודו וגם לא בת של משפחת עולים מהודו: „הורי נולדו בעיר מזאגו במרוקו ומשם עלו ארצה, באשר התגוררו באשקלון נולדתי אני, אחת משלש הבנות במשפחה ולי עוד שלושה אחים".

כיצד בת למשפחה ממרוקו מיטיבה למשוך את לבם של עולים מהודו בשירתה? היא מחייכת: „לא רק זאת... גם נישאתי לעולה מהודו..."

ציון שלום, בן 32, נשא את אוולין לאשה לפני 7 שנים ולזוג בת בגיל 5. אוולין נמשכה לשירה ההודית עוד בטרם הכירה את ציון, הידוע כיום כאחד ממשווקי הקלטות במרכז הארץ וכהן גם קלטות וידאו של אוולין אשתו. ציון נולד בבומבי ופגש באוולין באשקלון: „אני", מספרת אוולין, „אהבה מוסיקה הודית עוד בהיותה במרוקו. לא החמיצה שום סרט הודי – ואני ואחי הבכור בעקבותיה. אחי למד לנגן את המנגינות ההודיות ואני כל שיר הקלטתי ושרתי. והרי בכל סרט הודי ישנם לפחות חמישה שירים חדשים וכהם שלאגר... אולי בשל כך שאפתי להינשא לליד הודו", היא אומרת.

אוולין גבוהה, דקת גו, עדינה ובעלת קול המרטיט את לבבם של מביני השפה ההודית, מרבה להופיע בשמחות משפחתיות, אך מוזמנת יותר ויותר לשמש "תכנית אמנותית" מלאה במופעי עם, בתכנית שהיא מארגנת לבדה. אמרגנים מקומיים, כמו "סמי סאס" בדרום הארץ, מזמינים אותה לאשדוד ולאשקלון ולירוחם. „גם בחיפה הופעתי", היא מתגאה, „אני שרה המון שירים. הופעתי בהיכל התרבות בקרית גת, בבתי קולנוע בירוחם ובחולון". תזמורת מלווה אותה ואחיה חבר בה.

בעבר כששאלו אותה על מקצועה הייתה אומרת בביישנות: „עקרת בית ו...זמרת". כיום היא רואה עצמה זמרת מבוקשת. היא רגילה כבר לפרץ של מחיאות כפיים מצד הקהל. השיר שמשך את תשומת לבנו היה זה הקרוי בהודית „סאטיאם, שיבאם סונדראאם", שפרושו „האמת, היופי והאלוהות". „לכל שיר יש שם ותוכן מרגש", היא מספרת בין הופעה להופעה. „אני מזדהה עם המלים ומתרגשת לפעמים מאד. אלה הם שירי נשמה, שירים גרושים אהבה וקנאה, אהבה ואכזבה..."

היא למדה הודית גם בעזרת בעלה ציון. היא מעתיקה בכתב עברי את מילות השירים ולומדת את המנגינה מקלטות. את תלבושתה היא מגוונת בפריטי לבוש הודיים שהיא רוכשת או מקבלת מחברותיה ילידות בומבי. היא פגשה אמנים מהודו ולמדה מקצת שירים מהזמר המפורסם ראג'י קומאר הפקיסטאני, המתגורר במצרים הנחשב לזמר הודי מצוין: „כשביקר בישראל לפני שבע שנים, ביקר בביתי ואירחנו אותו". היא מקווה כי בעתיד יתפרסמו תמונותיה כפי שתמונותיו מתפרסמות עתה בארץ ובעולם.

דבר אחד אינה אוהבת: „ישנם כאלה שאינם מבדילים בין שירה הודית לבין הופעתה של רקדנית בטן מזמרת. הם חושבים שזה יפה לרחוף שטרות כסף בידי או על גופי וזה נוגד את השירה ההודית והופעות זמרות הודו. אם כבר רוצים לתרום כסף אפשר להעביר בצנעה את השטר על רצפת הבמה, לא הרחק מרגלי, אך בשום אופן אין לנגוע בי..." ■

מסורת

נורית ברצקי

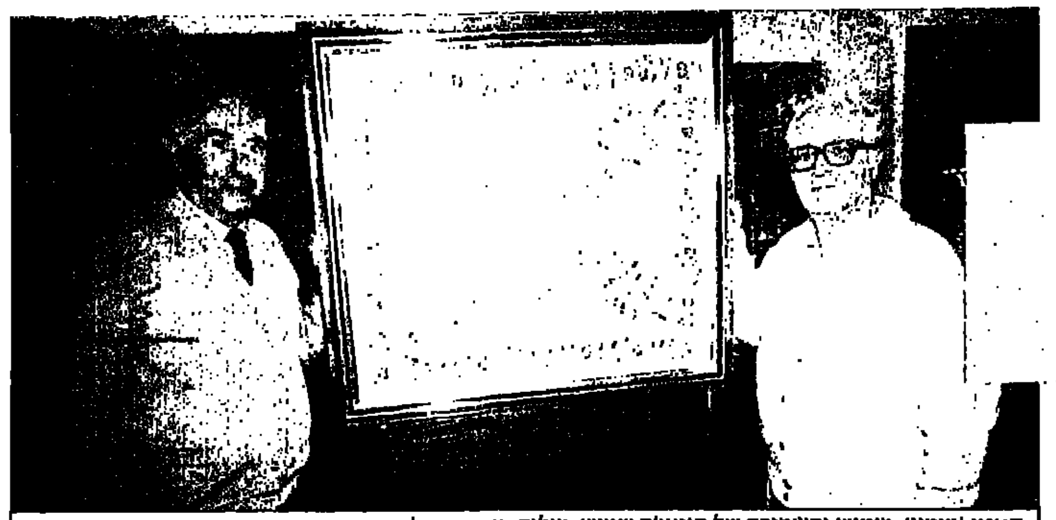

קאטן (מימין), שמוש והשמיכה של חוואג'ה שמוש. צילום: צבי ישראלי

השמיכה נדדה 90 שנה

„אני מתחרט על שלא שמרנו מעבודות הריקמה שאבי עיצב ועשה בחאלב", אמר הסופר אמנון שמוש („עזרא ספרא ובניו") בראיון לסופשבוע של „מעריב" („שטח פרטי"). ימים מספר אח"כ קיבל מכתב מאליהו קטאן מרמת־אביב. מר קטאן, גם הוא יליד חאלב, הגיע ארצה יומיים לפני פירסום הכתבה. היה זה העתון הישראלי הראשון שקרא אחרי שהות של 13 שנה בברזיל. במכתבו הוא מספר על שמיכה, מלאכת מחשבת, רקומה בחוטי זהב, שהוזמנה לפני כ־90 שנה מהאומן חוואג'ה שמוש, כשמיכה לכיסוי עריסת אביו. „מכל שכיות החמדה שהיו לנו ונמכרו כ'ענתיקות', שורד הכיסוי הזה... בתקופת נדודינו מחאלב לדמשק, מדמשק לא"י ומכאן לברזיל ומברזיל חזרה לישראל, שמרנו על שמיכה זו כמזכרת יקרה מבית אבא. כיום היא מקשטת לי קיר בביתי. שמתי אותה במסגרת מוזהבת וכל רואיה מתפעלים ממנה... חוטי הזהב לא הועם צבעם ובדי המשי (חריר בלדי) לא נפגמה איכותם. אני מוכן להשאיל לך את השמיכה למשך חודשיים. שתתלה אותה בביתך על מנת להיזכר בבית אבא..." – כך המכתב.

השמיכה היפיפיה תולה עכשיו בבית הסופר, בקיבוץ מעיין־ברוך. שמוש, שבקרוב יראה אור ספרו החדש „כתר ארם צובא", מבקש ממי ששמר בביתו מעשה ריקמה מעין זה ומי שיודע על פרוכות שנעשו בחאלב ב־40 השנים הראשונות של המאה, להודיע לו על כך, כדי שיוכל לצלם ולתעד את סוג האמנות בו עסק אביו, אמנות שהייתה מיוחדת לקהילת ארם צובא. ■

חשוב לעקרת הבית

חידושים במטליות
מטלית הקסמים היפנית

לאחר שטיפה נשארת:
★ ללא ריחות וללא כתמים
★ מגע נעים ליד
★ ספיגה וסחיטה מעולים
★ אינה משאירה סיבים
★ תשרת אתכם מספר חדשים ביעילות רבה

יבוא וייצור: „אלמגור" ● שיווק „שאולי" 03-582675

לשיש במטבח · לחלונות · לשולחנות אוכל

אמריקנה
חברה לתעשיה ולשיווק רהיטים בע"מ
עכשיו מבצעי הנחה
מבחר רהיטי סלון, מערכות קיר ופינות אוכל
20%–30% הנחה
על המלאי הקיים בתצוגה
רמת־גן, רח' ז'בוטינסקי 95
טל. 7513524

מהפכה
מבית אימפלן
בתחום הקוסמטיקה הטבעית
Soline
סדרת מוצרי קוסמטיקה טבעיים
על בסיס חלב – 40%–80% חלב טבעי בכל מוצר
לשיפור מיידי של
עור־הפנים, הגוף, הידיים, העיניים והצוואר.
הזמנות, יעוץ והדרכה טל. 03-729506, 03-731092
להשיג בבתי־טבע, בתי־מרקחת, סופרפארם ודיילות אזוריות

רופא משפחה

ד"ר פנחס ירדן

96 איש נפטרו משפעת

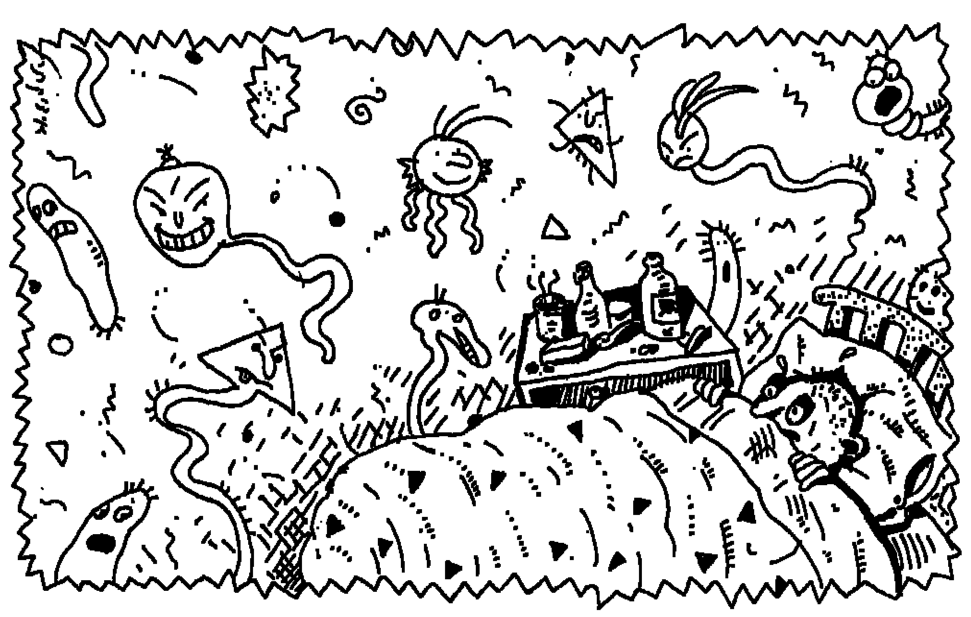

חמישים ושבעה אנשים נפטרו משפעת, 96 נפטרו משפעת, למעלה מ־100 כבר נפטרו משפעת! ידיעה רודפת ידיעה. חגיגה לאמצעי התקשורת. חגיגה למשרד התקשורת (טלפונים של חולים ושל מודאגים לא פוסקים מלצלצל במרפאות), חגיגה ליבואני ומשווקי חיסונים ותרופות למניעה וטיפול בשפעת. חגיגה למנצלי תרוצים וסיפורי־כיסוי לחופשת מחלה. בקיצור, אצלנו, גם למי שירצה וגם למי שלא ירצה, יש השנה כריסמס „שמח".

וכל זה למה? יש לנו „מגיפה"? האם היא „קטלנית"? האם היא אסייאתית? ומה עם הסינגאפורית? מה קרה להונג־קונגית? מה עם סתם שפעת?

ובכן, כשאנשי־תקשורת מביאים ידיעות עם כותרות כאלה, זה אולי מוכר טוב את העתון, אבל בניסוחים ה„ידיעות" כאלה פשוט מטעים את הציבור. כשציבור מוטעה בענייני בריאות מסוג זה, קורית „חגיגה".

או ראשית, בואו נבהיר כמה מונחים, ואחר כך ננסה לראות במה באמת מדובר. מקור המלה מגיפה בעברית, הוא מהשורש מגף. זו מוגדרת במילון אבן־שושן כ„מחלה מדבקת קשה", או „מחלה מהלכת", במובן הרפואי־מקצועי. המלה העברית מגיפה היא מינוח תופף למלה הלועזית Epidemic. פירושה – תקופת זמן בה יש עלייה בשכיחות מחלה או מחלות מסויימות באוכלוסייה נתונה. יש, איפוא, חוסר התאמה בין המשמעות הניתנת למלה „מגיפה" בשפה העברית היומית לבין המלה „מגיפה" בשפה הרפואית. במקרה הראשון, ניתנת גם משמעות של חומרה למחלה הפוקדת מספר רב של אנשים בתקופה מסויימת. במקרה השני – מדובר רק במשמעות שלע עלייה במספר המקרים באוכלוסייה בזמן נתון. עלייה במספר מקרי מחלת האיידס תתאים למלה מגיפה בשני המובנים. עלייה במקרי הכינמת או הגרדת, לעומת זה, תתאים למלה מגיפה, במובנה השני, אבל לא במובנה הראשון.

וכשלמלה מגיפה, מתווסף בגוף הכותרת עניין של תמותה, הופכת חומרת המחלה בה מדובר למרכז הרכיים. מסתבר שלשפעות למיניהן גורמות ותמיד גרמו לשיעור תמותה מסויים. מי שמטריח את עצמו לעיין בנתונים הסטטיסטיים של תמותה ממחלה זו בארץ בשנים קודמות, יוכל להווכח שאין שוני בשיעורי התמותה משפעת, בתקופה זו בין השנה שעברה לבין השנה.

כידוע, השפעת היא מחלה חריפה של דרכי הנשימה הנגרמת ע"י נגיף (וירוס בלע"ז), המתחילה די בפתאומיות ומתבטאת בכאבי ראש, כאבי שרירים, חום והרגשה כללית גרועה. לנגיף השפעת שלושה סוגים A.B ו־C. לכל אחד מהם מספר תת־סוגים.

סוג הנגיף הגורם להתפרצויות של מספר רב של חולי שפעת הוא A. זאת כיוון שלנגיף שפעת זה יש כושר לשנות את מרכיביו המזוהים ע"י מערכת החיסון שלנו. בכך מתאפשר לנגיף כזה להגיע לגופנו תמיד ב„לבוש חדש", שאיננו מוכר למערכת החיסון שלנו. עד שמערכת החיסון שלנו מפתחת אמצעים לסלקו, הוא מספיק „לעשות חיים" ולגרום לנו למחלה.

תת הסוגים השונים של נגיפי השפעת נקראים לפי המקום הגיאוגרפי בו הם זוהו לראשונה והשנה בה נתגלו. למשל, תת־סוג פורטוריקו 1934 הוא נגיף השפעת שהופיעה לראשונה במקום גיאוגרפי זה, ווזהה בשנת 1934. מיודעתנו, שפעת הונג־קונג, הופיעה לראשונה בהונג־קונג ווזהתה ב־1968. יש גם תת־סוג הונג קונג מודל 1977, ויש תת־סוג בנגקוק משנת 1981. הסינגאפורי הוא תת הסוג שזוהה באחרונה.

במחלות השפעת ייתכנו סיבוכים. אלה יכולים לקרות על ידי כל סוג או תת סוג של מחולל המחלה. בין סיבוכים אלה, השכיח ביותר הוא דלקת הריאות. סיבוכים כאלה שכיחים וקשים יותר בקשישים, בכאלה הלוקים בשסתומי ליבם, בחולי ריאה כרוניים, בחולים קשים אחרים וכנשים הרות.

טיפול בשפעת הוא סיעודי מעיקרו ושימוש בתרופות מוגבל להקלת סימני המחלה. מניעת המחלה די יעילה במתן חיסון מתאים. החיסון מקנה למחוסן הגנה בפני המחלה למספר חודשים תוך כמה שבועות ממתן החיסון.

חיסון נגד שפעת איננו נטול סיכון לחלוטין. קרו מקרים של תגובות לחומר החיסון. זהירות נדרשת במתן חיסונים אלה לתינוקות וילדים, כיוון שדווחו מקרים של חום גבוה והתכווציות בגילאים אלה.

כדאי ורצוי לחסן קבוצות אוכלוסיה בעלות סיכון גבוה. לא ידוע כל סיכון חריג מהשפעות של עכשיו לשאר האוכלוסיה.

באשר לכותרות החרשות, כדאי להזכיר לעורכיהן שזכות הציבור לדעת – ולאיש אין זכות להטעותו. ■

מועדון ד"ר פישר

כינים - דרכי טיפול ומניעה (המשך)

כיצד למנוע כינמת?

רצוי לחפוף את הראש לפחות פעם בשבוע במים חמים ושמפו, לסרק את השיער מספר פעמים ביום באופן יסודי כדי לפגוע בכינה, וע"י כך למנוע התפתחותה כי "כינה פגועה היא כינה מתה"!

בכדי להקל על הסירוק מומלץ להשתמש בקמיל מעצב שיער - תכשיר של ד"ר פישר לריכוך השיער המקל על הסירוק וע"י כך עוזר בסילוק כינים חדשות שעברות לשיער.

מה לעשות במקרה של נגיעות חוזרת בכינים?

אם הכינים חוזרות לאחר הטיפול, מומלץ לחזור על הטיפול ע"י תכשיר שונה והמבוסס על מרכיבים שונים, כי יתכן שהכינים פיתחו עמידות לתכשיר הראשון.

מונציד תמיסה - משמיד כינים וביצי כינים ביעילות. תכשיר זה מבוסס על קרבופוס.
פירציד שמפו - משמיד כינים תוך 10 דקות, מבוסס על פירטרין.
ריציד ספריי - מבוסס על פירטרין משמיד כינים תוך 10 דקות.

את כל התכשירים הנ"ל ניתן להשיג בבתי המרקחת ללא מרשם רופא.
הוראות שימוש מפורטות ראה עלון מצורף כפי שאושר ע"י משרד הבריאות.

הודעה לחברות המועדון:
- ניתן לקבל את עלון ההסברה לטיפול בכינים במועדון ד"ר פישר
- לקבלת רשימת החנויות המורשות, פני למועדון ד"ר פישר ת.ד. 39071 ת"א. מיקוד 61390.

Dr. Fischer

ירושלים שלי סהון

ל- בהגרלה חודשית

בוטנות סגנון 1 ★ סיטונאות משקאות ★ אופטיקה
02-248311
02-818077
סגנון 1

אישונית
בניסיון שלנו אי־אפשר להתחרות
עדשות מגע

מצא לילדך שעשועים בחנויות
הצעצוע
רח' דוואנס 6 (ליד כבר ציון) טל' 232876
רח' יד־חרוצים 16 תלפיות טל' 715050

ש. גולדשמיד
רח' פייר קניג 37 (ליד היפרכל תלפיות) טל' 710606

מבצע על כל מוצרי חשמל של מיטב היצרנים

מסעדה סינית גלאט כשר
ירושלים, רח' שמעון בן שטח (מאחורי בית אגרון) טל. 02-226893
תל-אביב, רמת אביב, רח' אופנהיימר 13 טל. 03-421888

בס"ד
מסעדת גלאט ירושלים
מבחר בשרים ממולאים וסלטים טריים יום יום
ארוחות צהריים במקום
ניתן לקבל הזמנות טלפונית עד השעה 16.00
מתקבלות הזמנות לארועים ומסיבות
שעות הפתיחה: א׳-ה׳ 10.00-16.00 ו־9.00-13.00
שמואל הנגיד, בנין מדיכלל, 02-223290

לוטוס
לוטוס ירושלמי
סינית סצ'ואנית כשרה
מכבדים כל כרטיסי אשראי
★ קייטרינג ★ אוכל מוכן הביתה
★ אוכל סיני מוקפא
שעות פתיחה: מ-12.00 עד 15.00
מ-18.00 עד 24.00
יום ו׳: מ-12.00 עד 15.00
פתוח במוצ"ש
דרך בית לחם 34, ירושלים, טל. 02-717521

מבחר גדול של תכשיטי כסף וזהב בדגמים מיוחדים
טל' 222967

עטרת
שרות אדיב
חצר דוד המלך רח' דוד המלך 19 ירושלים, טל. 223623

מבחר עשיר של נברשות
★ איכות מעולה
★ שרות אמין
ירושלים - שטמפר 16, טל. 245560

תכשיטי ספיר
• תכשיטי זהב ושעונים
• תכשיטי אפנה מיוחדים
• מוצרי קוסמטיקה
• מתנות שונות במחיר מוזל
• תיקונים באחריות
ירושלים - בן הלל 13, 02-225698

נעלי ברווה (קיקרס)
נעלי הנשים היוקרתיות ואיכותיות ביותר בעיר
BRAVA
בן יהודה 2, ביבר ציון, טל. 02-221980

הגרל ל- רונדו
קינג ג'ורג' 41, 242874, 232223

אורי ספיר
ספיר
פסנתרים, כלי נגינה, תווים, תקליטים, קסטות, אורגנים.
ירושלים, בן יהודה 2, טל. 226881

שם דבר למעורב מקורי
כשר בהשגחת הרבנות הראשית
★ כל סוגי צלי בשר
★ מעורב ירושלמי
★ מאכלים מזרחיים
שרות אדיב ומהיר
ירושלים-אגריפס 123, 244014

שטיינברג
כלי עבודה חשמליים
כלי עבודה לצורפים
סוכן משוריות ANTILOPE
מוצרי DREMEL
ירושלים – ככר ציון, טל' 02-223724

סטודיו M.B.M לאמנויות
חוגי קארטה ואמנויות הלחימה
מחול, ציור, רישום ופיסול
ירושלים - רח' יצחק פראג' 5 (מול קופ"ת שטראוס) טל' 02-245924

כהן ובניו
בהנהלת אופיר ברזילי
חנות לבעלי חיים, מזון וציוד
ריבלין 1, ירושלים, טל' 232864

הפנר מעדנים
כשר
כריכים בסגנון אמריקאי
ארוחות מלאות
במקום
רח' לונץ 4 - מדרחוב ירושלים
המבורגר אצל הפנר

אלפי
מעבדה מקצועית
• תיקון מכשירי וידאו
• טלויזיה במעגל סגור
• כלי נגינה ומערכות קול
• סוכן מורשה של TEAC, TASCAM, HITACHI
על כל החלפת ראש וידאו - מנוי של 50 קסטות
ירושלים הגידם 1 כבר מורה טל' 02-232106

אביזרון
אביזרי רכב • טייפים • רדיו
★ מערכות אזעקה ★ כיסויים
שד' בן צבי, תחנת דלק "פז" (מול גן סאקר)
טל. 249290

רחלי ודקלה
אופנה במימד חדש
ירושלים - המלך ג'ורג' 29

ספרים חדשים ומשומשים במבחר נושאים עשיר.
ספרי ילדים, ספרי אמנות וגרפיקה ועוד.
02-221891

שאלה של יופי

מתחת לטבעת...

ש: העור מתחת לטבעת-הנישואין שלי תמיד אדום ומגורה. האם פירוש הדבר שאני אלרגית לטבעת שלי?

ת: סביר יותר שיש לך דלקת-עור בגלל טבעת הנישואין. זהו גירוי שכיח, המתפתח כאשר העור מתחת לטבעת תמיד לח. נשים רבות אינן שטות להיפרד מטבעות הנישואין שלהן, אולם - לפחות עד שהגירוי יחלוף -- באמת כדאי להסיר את הטבעת כל פעם שטובלים את הידיים במים, ולפני השינה. יש ליבש את העור ביסודיות לפני שעונדים שוב את הטבעת. אם הגירוי אינו נעלם, משחי קרם הידרוקורטיזון חצי אחוז; העור יתבהר תוך שבוע.

ש: יש לי צלקת קטנה על שפתי העליונה, מאז שנפלתי מהאופניים בילדותי. ניסיתי להסוות אותה באמצעות איפור, אך אני לא מרוצה מהתוצאות. אפשר לתקן את הצלקת?

ת: אי אפשר לסלק צלקות לחלוטין, אולם לפעמים אפשר לעדן אותן, כדי שיהיו פחות בולטות. מנתח פלאסטי יכול לפתוח את הצלקת ולעשות במקומה אחת יותר דקיקה. בהתאם למיקום הצלקת, הוא יכול גם לפעמים לעצב אותה כך שתוסווה בקווים הטבעיים של פנייך.

ש: כתמי-זיקנה חומים התחילו לצוץ על פני ועל ידי. האם הקרמים השונים עוזרים?

ת: משחות-הבהרה שנמכרות בלי מרשם רופא משיגות תוצאות רק אחרי חודשים רבים של שימוש, וגם אז, התוצאות לא תמיד משביעות רצון. כתמי הגיל אינם מזיקים, אך אם הם מפריעים לך, רופא עור יכול לסלק אותם באמצעות קילוף בחומצה חלשה. בינתיים, שימי קרם חוסם שמש, כדי למנוע התפתחות כתמים נוספים.

ש: יש לי מספר שערות כהות סביב הפטמות ובין השדיים. האם מותר להסיר אותם, ואם כן - איך?

ת: את יכולה להשתמש בכל שיטה של הסרת שער סביב הפטמות. האלקטרוליזה היא פתרון תמידי, ואילו מריטה היא פתרון זמני. מתחי את העור חזק ומרטי בזהירות בכיוון הצמיחה. אם זה מכאיב לך מדי, גזרי את השערות במספרי מאניקור.

ש: מאז שהתחלתי לקחת גלולות למניעת הריון, התחילו להופיע אצלי כתמים חומים על הפנים. האם הם יעלמו?

ת: הכתמים האלה נגרמו בגלל פיגמנטאציה מוגברת של העור, בעקבות השינויים ההורמונאליים הקשורים לגלולה. הכתמים יעלמו לאחר שתחדלי להשתמש בגלולה, אך רופא עור יכול להבהירם על-ידי חומצה קלה או קרם הבהרה. ■

חבר מאותו כוכב

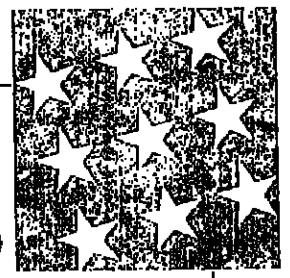

מילכה למדן

להיות או לא להיות מאותו כוכב – זו השאלה

כשנשמעים באויר צליליו הראשונים של אות התכנית אזי מתחיל השלב האחרון בדרך הארוכה, שלב שממנו קשה כבר לסגת.

עד לכאן עוד היה אפשר: לא להגיע לראיון ההכנה הראשון, לא לבוא למבחן הקול, להמנע משליחת התעודות וחומר הרקע האישי. אפשר אפילו לטלפן שבוע-שבועיים אחרי כל אלה ולהודיע בפשטות שמתחרטים. אבל מי שעברו את כל השלבים הללו -- שנמשכים לעתים שנה או יותר - והגיעו לאולפן השידור בתאריך וכמועד שנקבעו, חזקה עליהם שהחליטו להשתתף כ„כוכבים" ב„חבר מאותו כוכב" ואינם מחפשים לעצמם דרכי נסיגה.

איך זה קורה, בכלל? איך מגיעים להיות „כוכב" בתכנית? מאחר שהערב, שלושים ואחד בדצמבר, נשדר במקום התכנית החיה רק רצף של שירי אהבה מערב ועד חצות, נוכל לספר לכם כאן מעט על מה שמתרחש מאחורי הקלעים - מה שלא מזדמן לנו לספר בשבועות הרגילים.

ובכן, קודם כל -- איך מגיעים? הדרך היעילה ביותר היא גם הקלה ביותר: פשוט בכתב. זה הכל. מי שמעוניינים להצטרף לרשימת המועמדים להשתתפות בתכנית כותבים למערכת „חבר מאותו כוכב" (הכתובת, בהזדמנות זו: קול-ישראל, הקריה, ת"א, מיקוד 61070), מציגים את עצמם בקצור ומוזמנים לפגישת הכרות ראשונה. בפגישה זו, שאינה מחייבת משום כיוון, לומד/ת הפונה יותר על תכנית-ההכרויות והמערכת לומדת יותר על אודותיו/ה. השלבים הבאים כוללים, כאמור, שאלון אישי, בדיקות אחרות ו... במידה שהאדם נראה מתאים - שבוץ להופעה בתאריך מסוים.

יש הרבה החוששים. הרבה מהפונים באים למעשה להתייעץ ולשאוב קצת אומץ. שאלות מקובלות בפגישה הראשונה הן: כמה אנשים מטלפנים בדרך-כלל מידי שבוע? והתשובה: בין 20 ל-100. האם ידוע לכם על אנשים שהתחתנו בעקבות הכרותם בתכנית? והתשובה, נכון לעכשיו, תשעה זוגות. איך אוכל לדעת שיתקשרו דווקא כאלה שבהם יש לי ענין? והתשובה: אי-אפשר לצפות מראש מי יתקשרו. האם אין אנשים המתחזים בטלפון? ותשובה - יש, לעתים אפילו (5-6). האם אפשר להופיע בעילום-שם? ותשובה - אפשר, אך חסר-טעם. הקול הוא אמצעי זיהוי מצוין ואנשים המכירים אותך ידעו תמיד את זהותך האמיתית. האם כדאי לי להופיע בתכנית? תשובה -- זוהי החלטה אישית שלך.

וההחלטה להופיע או לא היא באמת אישית. מבחינת הרדיו, כל אדם פנוי העונה על קריטריונים בסיסיים, יכול להיות אורח. אין לנו כל מיגבלה של גיל, או עיסוק, או השכלה. ברגע שאדם נמצא מתאים מבחינה רדיופונית הדרך בפניו פתוחה.

ומה קורה בשידור עצמו? ובכן, גם כאן הדברים פשוטים מכפי שהם נשמעים. „כוכב" התכנית יושב באולפן קטן ואינטימי לצד המנחה והקריין, לעתים מצטרף גם גרפולוג או אסטרולוג, המביא נתונים אופי שלו במהלך השידור, ותוך כדי שיחה נינוחה על נושאים המעניינים אותו, מתחילות לזרום לאולפן שיחות הטלפון של מי שמעוניינים ליצור איתו קשר.

השיחות אינן מוכנסות אוטומאטית לשידור. מאחורי חלון הזכוכית הגדול, המחלק את האולפן ל„תא שידור" ול„חדר פיקוח" (על חלק זה אחראי טכנאי השידור המפקח על כל הצדדים הטכניים) יושב הצוות שמאחרי הקלעים, ואליו מנותבות השיחות הנכנסות במהלך התכנית.

כאן נעשה המיון הראשוני של השיחות, שחלקן הקטן יושמע בהמשך הערב מעל גלי האתר. גם כאן בודקים אנשי הצוות רק נקודה אחת: האם הקול שבטלפון נשמע מתאים לשידור? האם הוא ברור, קולח, מתאים להשמע בשידור חי? אם כן - אין בעיין בעיות. במקרים רבים מגיעות לתכנית שיחות טלפוניות של אנשים העושים על אנשי הצוות רושם מצוין: שיחות אינטליגנטיות, תרבותיות, מעניינות, גם נשמעות מתאימות במיוחד לציפיות של „כוכב" הערב, אך לעתים, דוקא שיחות אלה אינן מועברות לתא-השידור להשמע בשידור החי, במקרים רבים הקול נשמע עדיין מידי ויש חשש שלא ישמע היטב, לפעמים בעל הקול קצת מאופק ועלול „להתקע" תוך כדי שיחה - אולם גם כאשר מחליטים שלא להעלות מטלפנים מסוימים לשידור מעבירים ל„כוכב" הערב את כל פרטיהם כפי שנמסרו, וזאת כדי שיוכל ליצור עמם קשר טלפוני אישי שלא באמצעות המקרופון.

זה באמת לא מסובך כל הענין הזה. מה שמקשה לפעמים על החיים הם דוקא אותם פחדים והיסוסים, שמפריעים לנו גם בתחומים אחרים של החיים. אבל אחרי שמגיעים להחלטה -- הכל זורם חלק.

הערב, כאמור, לא תשודר תכנית „חבר מאותו כוכב" במתכונת הרגילה שלה, אך בשבוע הבא נפתח את כל קווי הטלפון לפניותיכם, קוראי „סגנון" ואנו נמתין לכן בכל הנכונות כבר מהשעה 21.00, שעה לפני תחילת התכנית. ■

MEETING POINT BRIDGE CLUB

TUESDAY	6.1.87	16.00
THURSDAY	8.1.87	20.00

LECTURE ON: OPENINGS LEADS

96 DIZENGOFF TEL-AVIV, TEL. 03-231228.

בולים

אליעזר בן

שחקנים צרפתיים על בולים

סדרה של 10 בולים מחוברים בערך של 2.20 פרנק כ"א, שראתה אור בצרפת, מציגה שחקנים וקטעי משחק: ביניהם השחקנים המפורסמים מכס לינדר והרי דו ז'ק אפשטיין, ז'קלין בקר, רנה קלר, רנואה (ב"אשליה גדולה"), סשה גיטרי ואחרים.

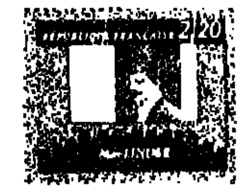

"הבלט הרוסי" במונטה קרלו

דיוקנאותיהם של האמן הרוסי הדגול סרגיי דיאגילב (1872-1929) וזוג רקדנים מופיעים על בול שהונפק במונטה קרלו, בערך של 3.20 פרנק. הבול הוקדש לפעילות של הנסיכה מונקו קרוליין למען הבלט, והוא מציג את הבלט הרוסי כפי שהוא הוצג במונטה קרלו ע"י דיאגילב ב-1911. ב-1915 היגר דיאגילב לשוויץ, אח"כ נסע לניו-יורק, הצטרף לאופרה המטרופוליטנית, והשפיע על התפתחות הבלט באמריקה.

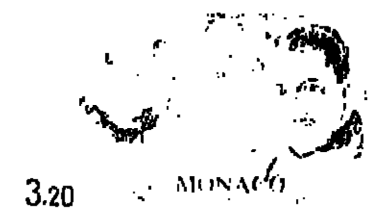

המשורר ממוצא יהודי: ברט הרט

ב-1987 יונפק בארצות הברית בול בערך של 5 דולר, המציג את דיוקנו של הסופר והמשורר האמריקני ברט הרט. (1836-1902), במלאת 85 שנים למותו. סבו של הרט (מצד אביו) היה יהודי. בין המפורסמים שבקבצי-סיפוריו הם: „המנודים שבפוקר פלט", „שותפו של טנסי", „התאומים מהר-השולחן", „הנעזבים בהר הכוכב הבודד", „האידיליה של רד גלץ'". כוחו היה בשילוב של כתיבה הומוריסטית וסנטימנטלית.

שחמט

שאול הון

האויב – דוחק הזמן

אין כמעט שחקן שלא הפסיד בשל דוחק זמן. בשני המשחקים מטילבורג, המובאים בזה, שוגה לבן בדוחק זמן סמוך למסע ה-40 ומפסיד. גם מנצח התחרות, בליאבסקי, נלכד בכך עם מי שיצא לפני אחרון.

היבנר

בליאבסקי

1. ה4 ג5, 2. פ״ג3 ד6, 3. ד4 ג:ד, 4. פ:ד4 פ״ו6, 5. פ״ג3 ו6, 6. ר״ה3 ר״ז7, 7. ו3 0־0, 8. מה״ד2 פ״ג6, 9. ר״ג4 ר״ד7, 10. ח4 צ״ג8, 11. ר״ב3 ח5, 12. 0־0־0 פ״ה5, 13. ר״ז5 צ״ג5, 14. מ״ב1 והקרב דונצב-סמקוב, אליפות בולגריה 1981, נמשך: 14. ז4 ח:ז, 15. ח5 פ:ח5, 16. פ״ד5 צ״ה8, 17. ז4 פ״ג4, 18. מה״ד3 ב5, 19. ו5 א5, 20. ר״ג4 ב:ג, 21. מה״ה3 ו6, 22. ר״ח6 ה6, 23. ו:ז6! ה:פ, 24. ר:ז7 מ:ר, 25. צ:פ! ולבן זכה) ב5, 15. צח״ה1 א5, 16. ז4 פ״ג4, 17. ר:פ צ:ר, 18. ה5 ר״ז4!, 19. ר:פ! (או 19. ה:פ ה6 והרץ לכוד) ה:ר, 20. ה6 מה״ב8, 21. ה7 צ״ה8, 22. פר:ב5 צ:ג3!, 23. פ:צ ר:צ, 24. פ:ר מה״ג7, 25. ו5! (לשבש הפעלת ר״ז7) צ:ה7, 26. צ:צ מה:צ, 27. מה:א5 מה״ה4, 28. א4?! (מוקדם, מוטב קודם מה״ד2) מה:ז2, 29. פ״ג3 ו5 (שחור יקדים במירוץ הרגלים), 30. מה״ד5 מה״ו1+, 31. מ״א2 ז:ח, 32. פ״ה4 מה״א6, 33. א5 ח3, 34. פ:ד6 מה״א7, 35. פ״ג8 מה״ג7, 36. א6? (דוחק זמן) מה:פ, 37. מה״ב7 מה״ג4+, 38. מ״ב1 מה״ו1+, 39. מ״א2 מה״ג4+, 40. מ״ב1 מה״ו1+, 41. מ״א2 מה״ז2: לבן נכנע, על 42. מה״ב8+ בא מ״ח7, 43. א7 ח2, 44. א8מה ח1מה ואחרי חילופי מלכות מתקדם ה5 לערוגת ההכתרה.

קורצ'נוי משלח את פרשו בדוחק זמן לעומק המערך של קרפוב, בלי יכולת נסיגה, ומפסיד.

קורצ'נוי

קרפוב

1. פ״ו3 פ״ו6, 2. ג4 ד5, 3. ר״ז2 ג6, 4. 0־0 ר״ו5, 5. ד3 ה6, 6. ג4 ד:ג, 7. ד:ג מה:מה, 8. צ:מה פב״ד7, 9. פ״ג3 ח6, 10. ח3 ר״ג2, 11. צ״ה1 ר״ח7, 12. ר״ה3 ר״ב4, 13. צה״ג1 0־0, 14. פ״א4 ר״ה7, 15. פ״ד2 צו״ד8, 16. פ״ב3 (ללחוץ באגף המלכה) ר״ה4! ולהחלפת הרץ הלבן, לבל ילחץ באגף המלכה, 17. פ״א5 ר:ר, 18. מ:ר צא״ב8, 19. א3 צד״ג8, 20. ב4 ב6, 21. פ״ב3 ג5, 22. ב:ג5? (מסייע לצריח השחור, מוטב ב5 עם תיקו וראי) ב:ג, 23. צא״ב1 צ״ג6, 24. ר״ו4 צב״ג8, 25. פ״ג3 צ״א6, 26. פ״ב5 צ״א4 (לוחץ על תורפות א3–ג4), 27. פ״ד2 ז5, 28. ר״ה3 א6, 29. פ״ג3 צ:א3 (פרי ראשון), 30. פר״ה4 צ״ג7, 31. פ״ד2 פ״ה8, 32. צ״ג2 פ״ד6, 33. ז4 ר״ו6, 34. פג״ה4 פ:פ, 35. פ:פ ר״ה5, 36. צ״ד2 מ״ז7, 37. צב״ד1 פ״ו6, 38. פ״ד6? (מבוי סתום, אין נסיגה. צריך פ:פ) צ״ב3, 39. צ״א2 צ״ב6 לבן נכנע, הפרש אבוד.

את הפסדו נקם קורצ'נוי בהיבנר וכפה נצחון נאה (בשחור):

קורצ'נוי נסע 1. – צ״ח1+, 2. מ״ז1 ר:ח3! (פינוי המסלול למלכה), 3. ז:ר מה״ז6+, 4. מ״ח4 מה״ו5! (מאיים צ:ח3X), 5. מה״ז3 ו5+!, 6. ז:ו5 צ:ח3+!, 7. מה:צ מה:ו4X.

★ ראשל"צ: „הפועל" המקומי גבר על נבחרת הקיבוצים 19:47 במפגש דו-מחזורי לזכר יצחק שוורץ.

★ ירושלים: אליפות ישראל לנוער בפתרון בעיות שחמט תתחיל הבוקר ב-10.30 במועדון אס"א (קמפוס גבעת רם).

★ „שחמט": הופיעה חוברת דצמבר, עשירה בחומר על תחרויות בארץ ובחו"ל, מד כושר ישראלי, קרבות, מלכודות בפתיחות, תחבולות, סיומים ובעיות. ■

ברידג'

אדריאן שוורץ

ניתוח לאחר המוות

המשחק שלהלן הופיע בתחרות אזורית בארה"ב, שבה השתתפו שחקנים רבים בעלי רמה גבוהה מאד. ברוב המיקרים „ראו" המבצעים את קו המשחק הנכון והמגנים השתדלו להכשילו בלא הצלחה. רק בניתוח של מומחים לאחר התחרות נתברר קו הגנה בלתי צפוי.

	צפון ♠J ♥K 3 2 ♦K Q J 10 ♣8 7 6 5 4	
מזרח ♠9 4 3 ♥A 9 4 ♦9 6 5 4 3 2 ♣3		**מערב** ♠Q 7 ♥Q 10 8 ♦8 7 ♣A K Q 10 9 2
	דרום ♠A K 10 8 6 5 2 ♥J 7 6 5 ♦A ♣J	

מזרח – מערב, מחלק דרום.

דרום	מערב	צפון	מזרח
4 ספייד	פאס	פאס	פאס

ההכרזה מהירה מאד ולא טובה, לדעתי. צפון – דרום עלולים בקלות להחמיץ סלם ואם לצפון יש אלוף ומלך הארט (חמישיה או שישיה) ואלוף קלאב, יש סיכויים אפילו לסלם גדול. מערב אינו יכול להכנס להכרזה בגלל מצב הפגיעות, שאיננו לטובתו. החוזה הסופי נראה כתלוי בהמצאותו של האלוף הארט במערב, אך במשחק עצמו התפתח מצב חריג ומעניין.

מערב יצא באלוף קלאב והמשיך במלך, שאותו טרף הכרוז בידו בחמישית (חשוב מאד!), בעוד מזרח משליך דיאמונד. הכרוז שיחק אחר-כך את האלוף והמלך ספייד וציין לעצמו את העובדה, שמערב השליך את המלכה. גם המגן במזרח הבחין ב„צרה" שבאה עליו עקב התפתחות זו והוא השליך את התשיעית ספייד. הכרוז שיחק את האלוף דיאמונד והמשיך ב-2 ספייד אל ה-3 של מזרח! משחק זה הבטיח את ביצוע החוזה, בין אם האלוף הארט נמצא במערב (כמובן) ובין אם הוא נמצא במזרח, שכן מזרח ייאלץ לשחק דיאמונד או הארט.

רק לאחר המשחק הגיעו מומחים למסקנה שמזרח יכול היה לסכל את ביצוע החוזה אם היה טורף את המלך קלאב של מערב בתחילת המשחק. משחק כזה מוכר במצבים של הגבהת שליטים או במצב שבו חשוב להמשיך מהר הגבונה. היה זה מקרה נדיר, שהמגן במזרח היה צריך להשליך קלף בשליט כדי למנוע את קבלת היד במצב לא נוח להגנה.

צרכנות נבונה

הירושלמים וכיפה אדומה

מאת: אלון בן־דוד

ב כל כך הרבה מעלות טובות נתברכה ירושלים הבירה עד כי דומה שכל המוסיף למעלותיה רק יכול לגרוע. בכל זאת אני מוכל "לקחת סיכון" ולהוסיף בהקשר הזה עוד הארה מצידי.

ההארה הפרטית שלי קשורה דוקא בחיי המסחר המקומיים, שהם מנקודת מבטו של מתרשם אובייקטיבי, שונים בתכלית משאר ערי הארץ. כל ההתייחסות הצרכנית בנויה על כבוד מירבי ללקוח שהוא בירושלים תמיד צודק.

ההקדמה הזאת היתה נחוצה כרקע לסיפור על ביקור מקרי שערכתי בחנות נעלים ירושלמית, ותיקה וידועה, העונה לשם כיפה אדומה.

זוהי חנות שיש בה את כל המאפיינים החיוביים של חיי מסחר הוגנים כפי שרק הירושלמים יודעים. שרות סבלני ומחוייך, אדיבות טבעית ועיקר העיקרים: המחירים שהם בתחומם כפי שהסתבר לנו, הזולים ביותר בעיר.

חנות כיפה אדומה מציעה לתושבי הבירה וסביבותיה נעלי ספורט של יצרנים מקומיים ומחו"ל. מיטב היצרנים הידועים בעולם כמו אדידס, פומה, אמריקן הוק, רייבק, נייק, מיוצגים בחנות זו אחר כבוד. התוצרת המקומית היא של אליס, גלי, ברקל, ועוד. פרט חשוב ניתן להשיג בחנות זו גם נעליים במידות גדולות עד מספר 16 אמריקאי. יש גם נעלים אלגנטיות מעור לגברים במחירים מוזלים במיוחד (אפילו עד 28 ש"ח) נעלי בד לנשים וסניקרס. פרט לנעליים תשיגו אצל כיפה אדומה גם מיגוון סוגים של גרביים ובגדי קארטה וג'ודו.

על רקע התחרות הפרועה בענף הנעלים שהוא פרוץ מעיקרו נעים למצוא בית־מימכר לנעלים השומר אמונים לכבוד הצרכן וזו בלבד סיבה מספקת להתלהבותי מן המקום, אבל אני יודע שלא גיליתי את "אמריקה" שכן רוב הירושלמים גילו את "כיפה אדומה" לפני והם כבר יודעים את הכתובת.

נעלי כיפה אדומה, רח' אגריפס 4, מול קולנוע עדן, טלפון: 02־222860.

עטרת לתפארת

א פנה אלגנטית וייחודית המתאימה לכל גיל יש בירושלים אצל עטרת, בית מימכר לביגוד אופנתי איכותי, המציע את תוצרתם של יצרני צמרת ידועים. מאפיינים את המקום הזה הדגמים היפהפיים והבלעדיים שלהם. ראוי להדגיש גם את השירות האדיב והנעים המוסיף בהחלט תחושה של כיף בקניה. חנות עטרת מוכרת היטב לירושלמים לא מעטים שכן היא כבר "הלבישה" רבים מהם. לטיב הסחורה המוצעת כאן יצאו מוניטין בכל רחבי האזור ורבים פוקדים את המקום מדי יום, מתוך היכרותי את החנות הייתי מייעץ לירושלמים שעדיין לא ביקרו בעטרת לעשות זאת בהזדמנות הראשונה שלהם, אני מניח שימצאו כאן את מבוקשם בתחום הזה.

עטרת – חצר דוד המלך, רח' דוד המלך 19, ירושלים, טלפון: 02־223623.

הירושלמי ובעלי חיים

ר שת החנויות של כהן ובניו ידועה בכל הארץ.

בירושלים מנהל את החנות אופיר ברזילי, המיישם דרך העבודה בחנות את אהבתו הרבה לבעלי חיים.

הרשת של כהן ובניו עוסקת במימכר מזון וציוד לבעלי חיים ובעצם בכל מה שקשור אליהם, כולל מכירת סוגים מסויימים של בעלי חיים, ביתיים כמובן.

ירושלמים רבים שלהם חיות מחמד מטופלים היטב על ידי אופיר ברזילי וחנותו היא כתובת אמינה ובטוחה בנושא זה.

המחירים אצלו סבירים מאד, לכל מי שהוא בענין "פינוק" כלבו האהוב ובכלל לכל מי שהוא בעניין חיות בית ומחמד ועדיין אינו מכיר את חנותו של אופיר ברזילי אני מייעץ לבוא לכאן.

כהן ובניו, רח' ריבלין 1 ירושלים, טלפון: 02־248864.

אביזרי רכב עם שרות

ב עלי הרכב הירושלמיים כבר יודעים לאן לפנות כאשר הם צריכים אביזור כלשהו לרכבם, שכן מזה כ־8 שנים קיימת בירושלים חנות מרכזית לאביזרי רכב בשם אביזריון ובה יש בעצם, הכל, טייפים, מערכות רדיו, מערכות אזעקה, כיסויים לרכב ושאר האביזורים החיוניים לכל רכב.

בעלי החנות מנוסים מאד בעיסוקם וידועים כאנשי מקצוע מאמנים ביותר, השרות שהם מעניקים לכל בעל רכב ראוי לציון מיוחד והנהגים הירושלמיים אכן יודעים להעריך זאת.

בענף הזה של אביזרי רכב דרושה אמינות רבה, במיוחד בענין המחירים ובאביזריון מקפידים מאד בנושא זה.

לא שמענו טענות כלשהן של בעלי רכב וההיפך הוא הנכון, כולם משבחים את התייחסותם ההוגנת של בעלי החנות.

לאביזריון לקוחות רבים מירושלים ומכל הסביבה וזוהי אולי העדות הטובה ביותר לאמינותם.

אביזריון – שד' בן צבי, תחנת דלק "פז" (מול גן סאקר), טלפון: 02־249290.

מוּסיקה אצל ספיר

ב ירושלים יש מספר חנויות לכלי נגינה, אבל הבולטת בהן, ללא ספק, זוהי חנותו המקצועית מאד של אורי ספיר ברח' בן־יהודה.

בחנות הותיקה והמוכרת הזאת אפשר להשיג כלים מוסיקליים כמו פסנתרים, אורגנים, תופים ועוד. גם תוים, תקליטים וקסטות תמצאו כאן.

אורי ספיר מעניק ללקוחותיו שרות מאמן ביותר, הכולל הדרכה מקצועית. החנות ידועה בירושלים ובכל הסביבה ורבים נעזרים בשרותיה, מצאנו לנכון להפנות את המעוניינים דוקא לחנותו של אורי ספיר מתוך הכרה בהתייחסותו הצרכנית החיובית, הכוללת בין היתר גם מחירים סבירים.

אורי ספיר, בן־יהודה 2, ירושלים, טלפון: 02־226881.

כתובת טובה לספרים

א ת בוק שוק של ירושלים דומה כי אין צורך להציג, שכן כל שוחרי הספר הטוב וכל אלה הזקוקים מדי פעם לספר מקצועי בתחום מסויים כבר יודעים שהכתובת שלהם אחת ויחידה.

כי אצל בוק שוק הפצות ימצאו על נקלה את אשר הם מחפשים.

המקום המיוחד והתרבותי הזה מציע ספרים חדשים ומשומשים במבחר עשיר של נושאים, כולל ספרי ילדים, ספרי אמנות וגרפיקה ועוד ועוד, בני כל הגילאים פוקדים את בוק שוק ונהנים מן הספריה המקורית והעשירה.

אז אם בכל זאת חידשתי לכם משהו בענייני ספרים ותרבות אני בהחלט שמח. עכשיו אתם רק צריכים להגיע לבוק שוק ולהיווכח בעצמכם. גם תזכו ביחס אישי עם הרבה חיוך וסימפטיה.

בוק שוק הפצות, רח' חבצלת 5, ירושלים, טלפון: 02־224894.

הנברשות של שטרן

מ בחר עשיר ונדיר ביופיו של נברשות בכל מיני דגמים תמצאו אצל שטרן ברחוב שטראוס.

החנות הותיקה הזאת משרתת במשך שנים באמינות רבה את תושבי ירושלים וכל הסביבה ישנה של חנות שטרן נודע בעיקר בזכות ההקפדה הרבה על איכות הנברשות וכן בזכות היחס היוצא מן הכלל לו זוכה כל מי שנכנס לכאן.

באדיבות ובסבלנות יסבירו לך בעלי החנות על כל נברשת שתרצה, וגם אם בסופו של דבר לא תיקנה תירשם לך זכות הביקור.

שטרן איננה חנות הנברשות היחידה בירושלים, אך היא ראויה, אולי יותר מרבות אחרות למלוא המחמאות בעיקר בגלל כל מה שמניתי כאן.

שטרן נברשות בע"מ, רח' שטראוס 16, ירושלים, טלפון: 02־245560.

ארוחה בלב גן פורח

ב ירושלים, כמו בכל עיר אחרת, יש שפע מסעדות ובתי אוכל מכל הרמות והסוגים. דומה כי לפעמים מתקשה הסועד הירושלמי הממוצע להחליט באיזו מסעדה לבחור כאשר הוא רוצה לענג את זוגתו בארוחה מפנקת וטעימה, שהרי רוב המסעדות טוענות לכתר האיכותיות ביותר ואסור לאף אחת מהן ל"פשל", ולו רק בגלל התיירים הרבים הפוקדים את העיר הזאת. בהקשר הזה אני עומד להפנות את תשומת לבכם למסעדה ירושלמית אחת, שהיא לפי נסיוננו, דרגות אחדות מעל. למסעדה קוראים רונדו והיא ממוקמת, (כבר 15 שנה!! כך הסבר לי) בתוך לבו של גן פורח, המוסיף אוירה של רומנטיקה חשובה למקום.

רונדו היתה פעם בית קפה חלבי, אך בעליה משה ועדי יפת, אב ובן, מסעדנים מוכרים בעיר, החליטו להפכה למסעדה "מלאה", הכוללת בשרים ודגים. נזדמנתי בימים אלה לעיר הקודש ובהמלצת צפור מקומית אשר לחשה באוזני מתאמות על רונדו החלטתי להמר על המסעדה הזאת ובאתי לסעוד כאן עם ידיד. המקום יפהפה, נקי, מסודר, עם בר מרשים ואוויר הרים צלול כיין.

התפריט יפה לא פחות ומתוכו בחרנו לפתוח בחומוס ירושלמי "גזעי", אמיתי־אמיתי, (2 ש"ח) ובחצילים מטוגנים עם ירקות, מצויינים, כהגדרת ידידי (2 ש"ח). המנה העיקרית שלי היתה סטייק בקר עשוי היטב, מתובל להפליא ורך מאד. ידידי בחר בשישליק כבש שהיה אף הוא מוצלח לדבריו. המנות האלו באו עם תוספות של סלט וצ'יפס טריים (כל מנה עלתה 12 ש"ח), הקינוח היה מוס שוקולד – סיום נאה לארוחה טובה (3.5 ש"ח).

החמוצים והפיתות באים בנפרד, ללא תשלום. התרשמתי שאפשר לבלות כאן ערב נעים וטעים. הירושלמים ואורחיהם ובכלל כל מי שמזדמן לעיר ורוצה מסעדה הטובה, יכולים בהחלט לקחת את רונדו בחשבון הנאתם. רונדו מסעדה כשרה, הפתוחה כל ימות השבוע, כולל מוצאי־שבת (מצאתה).

רונדו, רח' המלך ג'ורג' 41, ירושלים, טלפונים: 242874, 232223.

חיפה והצפון
עם סגנון
כרטיס טיסה ללונדון כל חודש

בדי אופנה,
בדים מכל הסוגים
בדי יבוא בלעדיים,
מבצע בכל שבוע!

* מסעדה * מעדניה
* אוכל ביתי (קח הביתה וחמם)

22 שנות שירות ואמינות
* מדיחי כלים פרינסס ומוצרי חשמל שונים
* מעבדה משוכללת, שירות מהימן

טליקט וילונות
* שיווק סיטונאי וקימעונאי של בדי ריפוד ווילונות * יעוץ * תפירה והרכבה
חיפה — החלוץ 9, טל. 04-640879

JOLIE ג'ולי מתנות
מתנה מג'ולי - נעים לתת ונעים לקבל

חיפה רדיו
רדיו טייפ אקולייזרים
מערכות אזעקה ספויילרים
פסי מגן, מראות, כיסויים, שטיחים
שיבת ציון 11, חיפה, טל. 04-667556

קרן היסוד 70 סביניה 04-703889

בגד איכותי לנוער ולגברים ממיטב היצרנים
מחירים מוזלים - אפשרות לאשראי

לאכול טוב
לאכול ב-עינבר
ארוחה עסקית ב-12 ש"ח
שד' ההסתדרות 178, מפרץ חיפה
טל: 04-727249

מיטב המעדנים
נבחר תבשילים ממטבחה של אמא

לה LB בל
מגדל הנביאים, קומה 2, חיפה

מגנט אלקטרוניקה - אביזרי רכב
רדיו טייפ, רמקולים, מערכות אזעקה,
כיסויים למושבים
אחריות לשנתיים ב־3 תשלומים
שומטים 12 ק. ביאליק
טלפון: 713881

מוניטין
החנות האקסקלוסיבית לאפנת נשים וגברים המציגים את המילה האחרונה באופנה

משכך כאבים ללא תרופות
הגיע לארץ האיספלנית (פלסטר) המהפכנית שמשגעת את כל אירופה
הפצה בלעדית בישראל
מגינאקס בע"מ
31015 ת.ד 1666 חיפה 04 645089

מסעדת מטר
מאכלים מזרחיים ואירופאיים
רח' יונה 5 חיפה
04־668150

אופטומטריסטים
עדשות ומשקפיים
באר־שבע
רח' קק"ל 138, טל. 74278
דימונה
מרכז מסחרי חדש 2, טל. 55330

"אליציק"
מתנות לחג ולחו"ל במחירים סיטונאים
מבצע! דונוכיות מצופות זהב וכסף
מהיצרן לצרכן בהנחה של 30%
ת"א - שנקין 4, טל. 03-299152

באר שבע
עם
סגנון

מרקל
מוצרי חשמל
מחשבים,
כלי נגינה,
ריהוט,
דלתות פלדה
ושעונים

בהגדלת מועדון הרהיטים
זכה בר כוכבא משה מת"א
שרכש ברהיטי לירן

א. לירן

כורסאות טלויזיה תוצרת קבוץ צרעה

שימו לב למזיבקות רהיטי צרעה — הזהרו מחיקויים!
להשיג בחנויות השקם ובחנויות המובחרות
טל. 827757, 826293

חדש!
סניף ב"ש
ברח' הרצל 58
טל. 057-35788
פתוח גם במוצאי שבת

מבחר פינות ישיבה וכורסאות טלוויזיה בריפודי עור ובד.

חוות הרהיטים
רח' אפעל, קרית אריה, פ"ת (צומת גהה)
03-9220288, 9230138
סניף הצפון: צומת הצ'ק פוסט, שד' ההסתדרות 1 חיפה, טל. 04-642584

רהיטי רביד · התרחיה 14, טל. 824615

רביד
קל לכל כיס
6 תשלומים שקליים
ברהיטי רביד
את מוצרינו ניתן להשיג גם ברשתות המובחרות ובכלבו שלום

20 יצרנים, 500 מ"ר.
חנות מפעל אחת.
מערכת ישיבה מעור בכל מחיר!
החל מ- 2990 ש"ח
(אפשרות ל-12 תשלומים בכרטיסי אשראי)
המהפיכה ממשיכה! מערכת ישיבה 3+2+1 מעור לבן ורך, לבעלי טעם משובח. במחיר שאינו גבוה לסוג זה של מערכת. וגם חדרי שינה, מזנונים, פינות אוכל, חדרי ילדים ונוער במגוון עיצובים ומחירים ובפיקוח צמוד של מבקר טיב.

רהיטים רח' אצ"ל 35,
אזור התעשיה החדש ראשל"צ, טל: 03-9611966
פתוח בשבת 10.00 בבוקר עד 21.00, במשך השבוע 09.00-19.00

רהוט כפרי מקורי
WOODSTORE
וודסטור
על פי הזמנת הלקוח

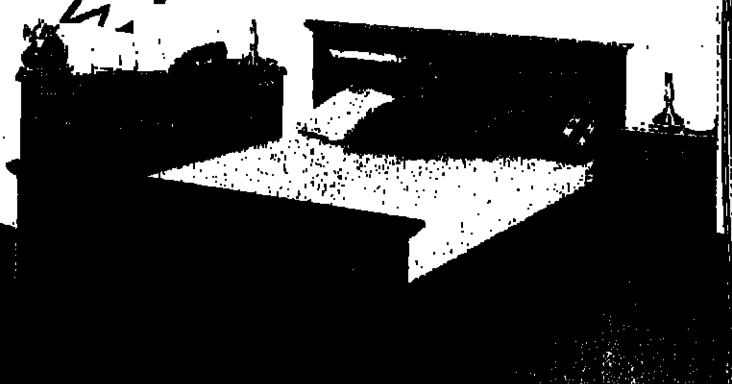

מבחר מערכות ריהוט לבית
חנות - ת"א, דיזנגוף סנטר, קומה ב', טל. 03-285441
המפעל - פ"ת, קרית אריה, הסדנא 7, טל. 03-9231762

מועדון הרהיטים - מחזור ב'
לקוראי

מינוי ל-50 סרטי וידאו - חינם
כולל כרטיס גרין קארד לשנה

25%-35%
בכל חנויות הרשת
חדרי שינה, סלונים, פינות אוכל ומערכות קיר.

ריהוט לאורך זמן - עכשיו
שמרת הזורע

SAME
כורסאות, ספות וכסאות

ג'יים
03-810332

רהיטי ילדים ונוער
יפה וצעיר

חנויות המפעל:
הוד השרון — א. המלוכה, רח' ...
טל. 082-2846..
תל-אביב — רח' הרצל 67, טל. 288711
ירושלים — בנין אחים ישראל, רח' ...
נתניה — אזור התעשיה, רח' ... 053-22976
מפיצים:
רשת חנויות "כלבו"
חיפה — ע"י אורנים, צומת ...
טל. 04-866052
בני ברק —
הרצליה —
טל. 052-560692
המפעל:
אזור המלאכה
הוד השרון טלפון: 052-28488

קווטשופ
יוצא כמו שצריך
חדש!
עסיס
קווטשופ
עסיס מביאה לישראל
מושג חדש: קווטשופ.
קווטשופ עסיס בבקבוק הלחיץ.
יותר נוח, יותר חסכוני,
יותר נקי.
קווטשופ עסיס יוצא כמו שצריך -
לוחצים בקלות והקווטשופ יוצא
בדיוק בכמות.
קווטשופ עסיס הוא
קווטשופ גדול - טעים להפליא
ומעתה... כל ילד יכול!
קווטשופ עסיס באריזה משפחתית
של 750 גרם.
עסיס
קווטשופ קטשופ עסיס בבקבוק הלחיץ.